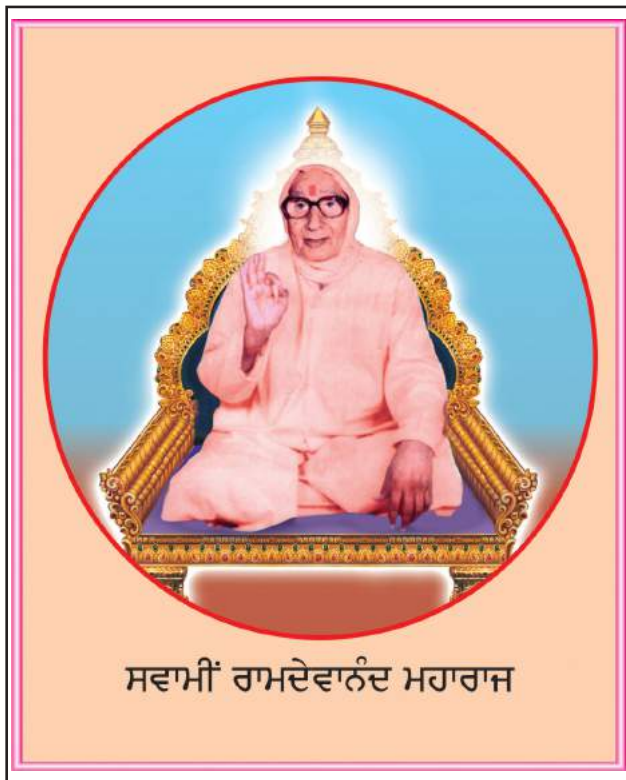

ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਸੰਤ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਮਹਾਰਾਜ

ਜਗਤਗੁਰੂ

ਤੱਤਵਦਰਸ਼ੀ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਖੇਪਿਤ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਸਵੈਂ ਪੂਰਨਬ੍ਰਹਮ (ਸਤਿਪੁਰਸ਼-ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮ) ਹਨ। ਇਹ ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮ (ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ) ਭਗਵਾਨ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਚਾਰੋਂ ਯੁੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਤਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਤਿਸੁਕ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਤ੍ਰੈਤਾ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮੁਨਿੰਦਰ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਦੁਆਪਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਕਰੁਣਾਮਈ ਨਾਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਲਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ (ਕਵਿਰਦੇਵ) ਕਬੀਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇਸ ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਕਲਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕਬੀਰ (ਕਵਿਰਦੇਵ) ਵਿ.ਸੰ. 1455 (ਸੰਨ 1398) ਜੇਠ ਮਾਸ ਦੀ ਪੂਰਣਿਮਾ ਨੂੰ ਲਹਿਰ ਤਾਰਾ ਤਲਾਬ ਕਾਸ਼ੀ (ਬਨਾਰਸ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਲ ਦੇ ਫੁੱਲ ਉੱਤੇ ਬ੍ਰਹਮਮਹੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਜਾਤ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਗਏ ਨੀਰੂ-ਨੀਮਾ (ਜੁਲਾਹਾ ਦੰਪਤੀ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਕਾਜ਼ੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕ ਕੁਰਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਾਮਕਰਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਪੁਸਤਕ (ਕੁਰਾਣ, ਕਤੇਬ) ਦੇ ਸਰਵ ਅੱਖਰ ਕਬੀਰ-ਕਬੀਰ-ਕਬੀਰ-----ਹੋ ਗਏ। ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ

(ਕਵਿਰਦੇਵ) ਨੇ ਸਵੈਂ ਬੋਲਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ 'ਕਬੀਰ' ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੇ ਸੁੰਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਲਿੰਗ ਦਿਖਾਏ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਭੈਅਭੀਤ ਹੋਕੇ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜ ਵਰਸ਼ ਦੀ ਆਯੂ ਵਿੱਚ ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ (ਕਵਿਰਦੇਵ ਨੇ) 104 ਵਰਸ਼ੀਏ ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਬਣਕੇ ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਲੋਕ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦੱਸਿਆ ਤਥਾ ਸਤਲੋਕ ਦਿਖਾਇਆ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ ਨੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਕੰਦਰ ਰਾਜਾ ਦੀ ਜ਼ਲਨ ਦਾ ਅਸ਼ਾਧ ਰੋਗ ਹੱਥ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਕੰਦਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਇੱਕ ਗਾਂ ਦੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਦੋ ਟੁੱਕੜੇ ਕਰਵਾਏ ਤਥਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ (ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ) ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੱਥ ਸ਼ੱਪੱਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੀ ਗਾਂ ਨੂੰ ਤਥਾ ਉਸਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਵੱਛੜੇ ਦੇ ਭੀ ਦੋ ਟੁੱਕੜੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਭੀ ਜੀਵਤ ਕੀਤਾ ਤਥਾ ਦੁੱਧ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ --

III

ਗਾਏ ਆਪਣੀ ਅੰਮਾ ਹੈ, ਇਸ ਪਰ ਫੁਰੀ ਨਾ ਵਾਹ।

ਗਰੀਬਦਾਸ ਘੀ ਦੁੱਧ ਕੋ, ਸਰਵ ਆਤਮ ਖਾਏ॥

ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੀ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ੇਖਤੱਕੀ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਤਦ ਮੰਨਾਂਗੇ ਜਦ ਆਪ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਕਰ ਦੇਵੋਗੇ। ਫਿਰ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਕਮਾਲ ਅਤੇ ਕਮਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜੀਵਤ ਕੀਤਾ ਤਥਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਸਵੈਂਭੂ ਸਨ।

ਫਿਰ 120 ਵਰਸ਼ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸਤਮਾਰਗ ਅਤੇ ਸਤਲੋਕ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਕੇ ਮਗਹਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਬੀਰ ਨਗਰ (ਪੁਰਾਣਾ ਵਸਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ) ਨਜਦੀਕ ਗੋਰਖਪੁਰ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਤਥਾ ਦੋ ਨਰੇਸ਼ਾਂ ਬਿਜਲੀ ਖਾਨ (ਮਗਹਰ ਦੇ ਨਬਾਬ) ਤਥਾ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਘੇਲ (ਕਾਂਸ਼ੀ ਨਰੇਸ਼) ਦੀ ਉਪਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਤਲੋਕ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੁਗੰਧਿਤ ਫੁੱਲ ਪਾਏ ਸਨ। ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਵਿ. ਸੰ. 1575 (ਸੰਨ 1518) ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪਰਮ ਧਾਮ (ਸਤਲੋਕ-ਸਤਿਧਾਮ)

ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਸਹਿ ਸਰੀਰ ਚਲੇ ਗਏ ਤਥਾ ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੇਖੋ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤਲੋਕ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਪਸਥਿਤ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਈ ਸਰੀਰ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਤਥਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਅੱਧੇ-ਅੱਧੇ ਫੁੱਲ ਤਥਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਚਾਦਰ ਵੰਡਕੇ ਮਗਹਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੌ ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਤਰ ਉੱਤੇ ਦੋ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਸ਼ਾਕਸ਼ੀ ਹਨ ਤਥਾ ਲਹਿਤਾਰਾ ਤਲਾਬ ਭੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀ ਦੋ ਆਸ਼ਰਮ ਬਣੇ ਹਨ ਜੋ ਸਤਿ ਵਿਵਰਣ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਸੰਖੇਪਿਤ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ

ਮਹਾਰਾਜ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸੰਨ 1717 ਤੇ ਵਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਵਤ 1774 ਨੂੰ ਵੈਸਾਖ ਉਤਰਦੇ ਦੀ ਪੂਰਣਿਮਾ ਦੇ ਦਿਨ ਬ੍ਰਹਮਮਹੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਰਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਛੁਡਾਨੀਂ ਜੋ ਹਰਿਆਣਾ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਝੰਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਵਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਵਤ 1784 ਵਿੱਚ ਬੰਦੀਛੋੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ (ਕਵਿਰ ਦੇਵ) ਨੇ ਸਤਲੋਕ ਤੋਂ ਆਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਜਦ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਗਊ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਬਲਾਣਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਤਰਫ ਲੱਗਭਗ ਡੇਢ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਿਸਨੂੰ ਨੱਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਛੇ ਸੰਤਾਨ ਸਨ - ਚਾਰ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਦੋ ਲੜਕੀਆਂ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵਿਕ੍ਰਮੀਂ ਸੰਵਤ 1835 (ਸੰਨ 1778) ਭਾਦਵਾ ਮਾਸ (ਭਾਦੋਂ) ਦੀ ਸ਼ੁਕਲ ਪੱਕਸ਼ ਦੀ ਦਵਿਤੀਆ (ਦੂਜ) ਨੂੰ ਸਤਲੋਕ ਗਵਨ ਕੀਤਾ। ਪਿੰਡ ਛੁਡਾਨੀਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਛੱਤਰੀ

ਸਾਹਿਬ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਕੇ (ਉਹੀ ਉਮਰ ਜਾਂ ਆਯੂ 61 ਵਰਸ਼ ਦੀ) ਸਹਾਰਨਪੁਰ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿੱਚ 35 ਸਾਲ ਰਹੇ। ਉੱਥੇ ਭੀ ਆਪਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਯਾਦਗਰ ਛੱਤਰੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਚਿਲਕਾਨਾ ਰੋਡ ਨਾਲ ਤੋਂ ਕਲਸੀਆ ਸੜਕ ਨਿੱਕਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਅੱਧਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਚੱਲਕੇ ਬਾਈਂ ਤਰਫ ਯਾਦਗਰ ਬਣੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾੜਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਬਿਨਾਂ ਮਾਂ ਭੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਸਰਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ (ਸਤਿਗੁਰੂ) ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਇਹ “ਨਿੱਤ ਨਿਯਮ” ਦਾ ਗੁਟਕਾ ਆਪਦੇ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਦੇ ਲਈ ਛਪਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂਕਿ ਸ਼ੁੱਧੀ ਪੂਰਵਕ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਕਲਿਆਨ ਕਰ ਸਕੇ। ਬੰਦੀਛੋੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਤਥਾ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਨਾਲ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਕ੍ਰਮ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੰਦੀਛੋੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਬਸਿੱਧ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਨਾਲ ਗਿਆਨਯੋਗ ਦਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਪ ਕੱਟ ਲਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਾਰੜੂ (ਸੱਪ ਕੱਟੇ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ) ਕੁਝ ਸਲੋਕ (ਮੰਤਰ) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁਤਸ਼ਿਤ

VIII

ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਥਾ ਜੀਵਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਠੀਕ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਤਮਾ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕ੍ਰਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ ਚੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਮੋਹ ਵੱਸ਼ ਹੋਕੇ ਮੂਰਸ਼ਿਤ ਪਈ ਹੈ। ਜੋ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਸਿਮਰਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣਗਾਣ ਗੁਰੂ ਪਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਲ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਰੋਗ ਭੀ ਬਾਣੀ ਪਾਠ ਨਾਲ ਕੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੂਰਣ ਸੰਤ ਤੋਂ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਧੰਨ ਵਰਿਧੀ, ਕੁਝ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਭੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤਥਾ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਿਆਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰ ਮੰਨੋ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੂਰਣ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰਣ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੋ ਤਥਾ ਨਾਮ ਲੈਕੇ ਗੁਰੂ ਵਚਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਕਰੋ। ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਚਨ) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਹਿਣੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਕਰੋ।

ਮੇਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ :--

1. ਬੰਦੀਛੋੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਕਾਸ਼ੀ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)
2. ਬੰਦੀਛੋੜ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ
(ਛੁਡਾਣੀ, ਝੱਜਰ (ਹਰਿਆਣਾ))
3. ਸੰਤ ਸ਼ੀਤਲਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਬਰਹਾਨਾ, ਰੋਹਤਕ (ਹਰਿਆਣਾ))
4. ਸੰਤ ਧਿਆਨਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
5. ਸੰਤ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
6. ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਕਰੌਂਥਾ, ਰੋਹਤਕ (ਹਰਿਆਣਾ))
7. ਸੰਤ ਜੁਗਤਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
8. ਸੰਤ ਗੰਗੇਸ਼ਵਰਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਬਾਜੀਦਪੁਰ, ਦਿੱਲੀ)

9. ਸੰਤ ਚਿਦਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਗੋਪਾਲਪੁਰ ਧਾਮ, ਸੋਨੀਪੱਤ (ਹਰਿਆਣਾ))
10. ਸੰਤ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ))
11. ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ

ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ

ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ, ਹਿਸਾਰ- ਟੋਹਾਨਾ ਰੋਡ, ਬਰਵਾਲਾ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਹਿਸਾਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)-ਭਾਰਤ
8222880541, 8222880542, 8222880543
8222880544, 8222880545

Visit us at: www.jagatgururampalji.org

e-mail: jagatgururampalji@yahoo.com

* ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ *

1. ਮੰਗਲਾਚਰਣ	1
2. ਮੰਤ੍ਰ	2
3. ਗੁਰੂਦੇਵ ਦਾ ਅੰਗ	3
4. ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂਦੇਵ ਦੇ ਅੰਗ ਚੋਂ	14
5. ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ	17
6. ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਅੰਗ	25
7. ਸਾਤੋਵਾਰ ਦੀ ਰਮੈਣੀ	29
8. ਅਥ ਸਰਵ ਲੋਕਛਣਾਂ ਗ੍ਰੰਥ	30
9. ਬ੍ਰਹਮਵੇਦੀ	32
10. ਅਸ਼ੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਰਮੈਣੀ	38
11. ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰ	47
12. ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ	48
13. ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲੀ ਜਾਨ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ	64
14. ਭੋਗ ਲਗਾਨੇ ਦੀ ਵਿਧੀ	68

15. ਪਾਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੇਨਤੀ	75
16. ਸ਼ੰਕਾ-ਸਮਾਧਾਨ	78

ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਾਰਣੀ ਨਿਮਨ ਹੈ:-

1. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 37 ਤੱਕ ਸੁਬਾਹ ਦੇ ਪਾਠ (ਨਿੱਤ ਨਿਯਮ)
2. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 38 ਤੋਂ 47 ਤੱਕ ਦੁਪਿਹਰ ਦੇ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ ਦੇ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਦੇ ਭੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 48 ਤੋਂ 63 ਤੱਕ ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰੋ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 64 ਤੋਂ 67 ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪੂਰਵ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ।

ਨੋਟ :- ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਭਗਤਜਨ ਜਦ ਚਾਹੁਣ ਕਿਸੇ ਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੂੰ ਕਿਸੀ ਭੀ ਸਮੇਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਵਿਰਦੇਵਾਯ ਨਮਹ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਵਾਯ ਨਮਹ
ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਦਿਆ

ਆਦਰਣੀਏਂ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ
॥ਅਥ ਮੰਗਲਾਚਰਣ॥

ਗਰੀਬ ਨਮੋ ਨਮੋ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੂੰ, ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹੀ।
ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਸਾਧਵਾ, ਸੰਤੋਂ ਸਰਵਸ ਦੀਨਹੀ॥1॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਭੈ, ਡੰਡੋਓਤਮ ਪ੍ਰਣਾਮ।
ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਮੱਧ ਹੂਏ, ਤਿਨ ਕੂੰ ਜਾ ਕੁਰਬਾਨ।2॥
ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਵਿਛਮ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਭੰਜਨੰ।
ਨਿਰਲੇਪਮ ਨਿੰਜ ਨਿਰਗੁਣਮ, ਅਕਲ ਅਨੂਪ ਬੇਸੰਨ ਧੁਨਿੰ।3॥
ਸੋਹੰ ਸੁਰਤੀ ਸਮਾਪਤਮ, ਸਕਲ ਸਮਾਨਾ ਨਿਰਤਿ ਲੈ।
ਉਜਲਹਿੰਬਰਹਰਦਮੰਬੋਪ੍ਰਵਾਹਅਥਾਹੈ, ਵਾਰਪਾਰਨਹੀਂ ਮਧਿਅੰਤੰ।4॥
ਗਰੀਬ ਜੋ ਸੁਮਰਿਤ ਸਿੱਧ ਹੋਈ, ਗਣ ਨਾਯਕ ਗਲਤਾਨਾ।
ਕਰੋ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਸੋਈ, ਪਾਰਸ ਪਦ ਪ੍ਰਵਾਨਾ।5॥
ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ ਮਨਾਉਂ, ਗਣ ਨਾਇਕ ਦੇਵਨ ਦੇਵਾ।
ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਉ ਲਾਉਂ, ਆਦਿ ਅੰਤ ਕਰਹੂੰ ਸੇਵਾ।6॥

ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਗੀਤੰ, ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਦਾਤਾ ਸੋਈ।
 ਅਵਿਗਤ ਗੁਣਹਿ ਅਤੀਤੰ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮੋਹੀ।7।
 ਜਗਦੰਬਾ ਜਗਦੀਸ਼ੰ, ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਮ ਸ਼ੀਸ਼ੰ, ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਭੰਡਾਰੀ,।8।
 ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਧਿਆਵੈਂ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਮਹੇਸ਼ਾ,
 ਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੰਸ ਮੁਖ ਗਾਵੈਂ, ਪੂਜੈਂ ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ਾ।9।
 ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਬੇਰ ਸਰੀਖਾ, ਵਰੁਣ ਧਰਮਰਾਏ ਧਿਆਵੈਂ।
 ਸੁਮਰਥ ਜੀਵਨ ਜੀਕਾ, ਮਨ ਇੱਛਾ ਫਲ ਪਾਵੈਂ।10।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਅਧਾਰਾ, ਧਿਆਵੈਂ ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ।
 ਉਤਰੈਂ ਭਵਜਲ ਪਾਰਾ, ਕਟਿ ਹੈਂ ਯਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ।11।

॥ਮੰਤ੍ਰ॥

ਅਨਾਹਦ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁੱਖ ਸਲਾਹਦ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਜੋਖ ਮੰਤ੍ਰ,
 ਬੇਸੁੰਨ ਮੰਤ੍ਰ ਨ੍ਰਿਬਾਨ ਮੰਤ੍ਰ ਥੀਰ ਹੈ॥1॥
 ਆਦਿ ਮੰਤ੍ਰ ਯੁਗਾਦਿ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਚਲ ਅਭੰਗੀ ਮੰਤ੍ਰ, ਸਦਾ
 ਸਤਸੰਗੀ ਮੰਤ੍ਰ, ਲਿਉਲੀਨ ਮੰਤ੍ਰ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ॥2॥
 ਸੋਹੰ ਸੁਭਾਨ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਗਮ ਅਨੁਰਾਗ ਮੰਤ੍ਰ, ਨਿਰਭੈ ਅਡੋਲ
 ਮੰਤ੍ਰ, ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰਬੰਧ ਮੰਤ੍ਰ, ਨਿਸ਼ਚਲ ਮੰਤ੍ਰ ਨੇਕ ਹੈ॥3॥

ਗੈਬੀ ਗੁਲਜਾਰ ਮੰਤ੍ਰ, ਨਿਰਭੈ ਨਿਰਧਾਰ ਮੰਤ੍ਰ, ਸੁਮਰਿਤ
 ਸੁਕਰਿਤ ਮੰਤ੍ਰ ਅਗਮੀ ਅਬੰਚ ਮੰਤ੍ਰ ਅਦਲਿ ਮੰਤ੍ਰ ਅਲੇਖ ਹੈ।4।
 ਫਜਲੰ ਫਰਾਕ ਮੰਤ੍ਰ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਗੁਣਲਾਪ ਮੰਤ੍ਰ, ਝਿਲਮਿਲ
 ਜਹੂਰ ਮੰਤ੍ਰ, ਸਰਬੰਗ ਭਰਪੂਰ ਮੰਤ੍ਰ, ਸੈਲਾਨ ਮੰਤ੍ਰਸਾਰ ਹੈ॥5॥
 ਰਕੰਕਾਰ ਗਰਕ ਮੰਤ੍ਰ, ਤੇਜਪੁੰਜ ਪਰਖ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਦਲੀ ਅਬੰਧ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਜਪਾ
 ਨਿਰਸੰਧ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਬਿਗਤ ਅਨਾਹਦ ਮੰਤ੍ਰ, ਦਿਲ ਮੇਂ ਦੀਦਾਰ ਹੈ ॥6॥
 ਬਾਣੀ ਵਿਨੋਦ ਮੰਤ੍ਰ, ਆਨੰਦ ਅਸੋਧ ਮੰਤ੍ਰ, ਖੁਰਸੀ ਕਰਾਰ ਮੰਤ੍ਰ,
 ਅਨਭੈ ਉਚਾਰ ਮੰਤ੍ਰ, ਉਜਲ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਲੇਖ ਹੈਂ॥7॥
 ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਰਾਮ ਮੰਤ੍ਰ, ਸਾਈਂ ਨਹਿਕਾਮ ਮੰਤ੍ਰ, ਪਾਰਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
 ਮੰਤ੍ਰ, ਹਿੰਦਰ ਹੁਲਾਸ ਮੰਤ੍ਰ, ਮੌਲੇਮਲਾਰ ਮੰਤ੍ਰ, ਪਲਕ ਬੀਚ ਖਲਕ ਹੈ।8॥

॥ਅਥ ਗੁਰੂਦੇਵ ਦਾ ਅੰਗ॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪਟਨ ਵਹ ਪ੍ਰਲੋਕ ਹੈ, ਜਹਾਂ ਅਦਲੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਰ।
 ਭਗਤੀ ਹੇਤ ਸੈਂ ਉਤਰੇ, ਪਾਯਾ ਹਮ ਦੀਦਾਰ॥1॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਲਲ ਪੰਖ ਕੀ ਜਾਤ।
 ਕਾਇਆ ਮਾਇਆ ਨਾ ਵਹਾਂ, ਨਹੀਂ ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਕਾ ਗਾਤ॥2॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਉਜਲ ਹਿਰੰਬਰ ਆਦਿ।
 ਭਲਕਾ ਗਿਆਨ ਕਮਾਨ ਕਾ, ਘਾਲਤ ਹੈਂ ਸਰ ਸਾਂਧਿ॥3॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਪ।
 ਰੋਮ-ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ, ਦੀਨਹਾ ਅਜਪਾ ਜਾਪ॥4॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਮਗਨ ਕੀਏ ਮੁਸਤਾਕਿ।
 ਪਿਆਲਾ ਪਿਆਇਆ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗਰ ਗਾਪ॥5॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸਿੰਧ ਸੁਰਤਿ ਕੀ ਸੈਨ।
 ਉਰ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ, ਅਜਬ ਸੁਣਾਏ ਬੈਨ॥6॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸਰਿਤਿ ਸਿੰਧੁ ਕੀ ਸੈਲ।
 ਬਜ੍ਜ ਪੌਲ ਪਟ ਖੋਲ੍ਹ ਕਰ, ਲੇ ਗਿਯਾ ਝੀਨੀ ਗੈਲ॥7॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧੁ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਸਭ ਸੰਤਨ ਸਿਰ ਤਾਜ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਦਲੀ ਕਬੀਰ॥8॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧੁ ਕਿ ਮਾਹਿ।
 ਸ਼ਬਦ ਸਵਰੂਪੀ ਅੰਗ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਣ ਬਿਨ ਛਾਹਿ॥9॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਗਲਤਾਨਾ ਗੁਲਜਾਰ।
 ਵਾਰ ਪਾਰ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਹਲਕਾ ਨਹੀਂ ਭਾਰ॥10॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧੁ ਕੇ ਮੰਡ।
 ਅੰਡਿਯੋ ਆਨੰਦ ਪੱਖ ਹੈ, ਬੈਨ ਸੁਣਾਏ ਕੁੰਜ॥11॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧੁ ਕਿ ਨਾਲ।
 ਪੀਤਾਂਬਰ ਤਾਖੀ ਧਰਿਯੋ, ਬਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਰਿਸਾਲ॥12॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧੂ ਕੇ ਨਾਲ।
 ਗਵਨ ਕੀਆ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੇ, ਅਲਲ ਪੰਖ ਕੀ ਚਾਲ॥13॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧੂ ਕੇ ਨਾਲ।
 ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਔਰ ਭਗਤੀ ਸਭ, ਦੀਨਹੀ ਨਜ਼ਰ ਨਿਹਾਲ॥14॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਬੰਧ।
 ਪਰਮ ਹੰਸ ਪੂਰਣ ਪੁਰਸ਼, ਰੋਮ-ਰੋਮ ਰਵੀ ਚੰਦ॥15॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਹੈ ਜਿੰਦਾ ਜਗਦੀਸ਼।
 ਸੁੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਛਤਰ ਮੁਕਟ ਹੈ ਸ਼ੀਸ਼॥16॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਲੱਕਛਣ ਕਹੂੰ, ਮਧੁਰੇ ਬੈਨ ਵਿਨੋਦ।
 ਚਾਰ ਵੇਦ ਛਟ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਕਹਿ ਅਠ੍ਹਾਰਾ ਬੋਧ॥17॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਲੱਕਛਣ ਕਹੂੰ, ਅਚਲ ਵਿਹੰਘਮ ਚਾਲ।
 ਹਮ ਅਮਰਾਪੁਰ ਲੇ ਗਿਆ, ਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ ਸਰ ਘਾਲ॥18॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੁਰੀਆ ਕੇਰੇ ਤੀਰ।
 ਭਗਲ ਵਿਦਿਆ ਬਾਣੀ ਕਹੈਂ, ਛਾਣੇ ਨੀਰ ਔਰ ਖੀਰ॥19॥
 ਗਰੀਬ, ਜਿੰਦਾ ਜੋਗੀ ਜਗਤਗੁਰੂ, ਮਾਲਿਕ ਮੁਰਸ਼ਦ ਪੀਵ।
 ਕਾਲ ਕਰਮ ਲਾਗੇ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਸ਼ੰਕਾ ਨਹੀਂ ਸ਼ੀਵ॥20॥
 ਗਰੀਬ, ਜਿੰਦਾ ਜੋਗੀ ਜਗਤਗੁਰੂ, ਮਾਲਿਕ ਮੁਰਸ਼ਦ ਪੀਰ।
 ਦੋਹੂੰ ਦੀਨ ਝਗੜਾ ਮੰਡਿਆ, ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸਰੀਰ॥21॥

ਗਰੀਬ, ਜਿੰਦਾ ਜੋਗੀ ਜਗਤ ਗੁਰੂ, ਮਾਲਿਕ ਮੁਰਸ਼ਦ ਪੀਰ।
 ਮਾਰਿਆ ਭਲਕਾ ਭੇਦ ਸੇ, ਲਗੇ ਗਿਆਨ ਕੇ ਤੀਰ॥22॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੇਜਪੁੰਜ ਕੇ ਅੰਗ।
 ਝਿਲਮਿਲ ਨੂਰ ਜਹੂਰ ਹੈ, ਨਰ ਰੂਪ ਸੇਤ ਰੰਗ॥23॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੇਜਪੁੰਜ ਕੀ ਲੋਏ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਪੁੰ ਸੀਸ ਕੂੰ, ਹੋਣੀ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ॥24॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਖੋਲੇ ਬਜ਼ ਕਿਵਾਰ।
 ਅਗਮ ਦੀਪ ਕੂੰ ਲੇ ਗਿਆ, ਜਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਦਰਬਾਰ॥25॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਖੋਲੇ ਬਜਰ ਕਪਾਟ।
 ਅਗਮ ਭੂਮੀ ਕੂੰ ਗਮ ਕਰੀ, ਉਤਰੇ ਔਘਟ ਘਾਟ॥26॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਮਾਰੀ ਗਿਆਸੀ ਗੈਨ।
 ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਂ ਸਾਲਤੀ, ਪਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚੈਨ॥27॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਲਕਾ ਖੈਂਚ ਕਰ, ਲਾਇਆ ਬਾਨ ਜੁ ਏਕ।
 ਸੁਵਾਂਸ ਉਭਾਰੇ ਸਾਲਤਾ, ਪੜਿਆ ਕਲੇਜੇ ਛੇਕ॥28॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਰਿਆ ਬਾਣ ਕਸ, ਖੈਬਰ ਗਿਆਸੀ ਖੈਂਚ।
 ਭ੍ਰਮ ਕਰਮ ਸਬ ਜਰ ਗਏ, ਲਈ ਕੁਬੁੱਧ ਸਬ ਏਂਚ॥29॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਏ ਦਿਆ ਕਰੀ, ਐਸੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ।
 ਬੰਦੀਛੋੜ ਬ੍ਰਿਧ ਤਾਸ ਕਾ, ਜੱਠਰਾ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ॥30॥

ਗਰੀਬ, ਜਠਰਅਗਨੀ ਸੈਂ ਰਾਖਿਆ, ਪਿਆਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੀਰ।
 ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ, ਸਮਝ ਕੁਟਨ ਬੇਪੀਰ॥31॥
 ਜੁਨੀ ਸੰਕਟ ਮੇਟ ਹੈਂ, ਔਂਧੇ ਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਆਏ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਜਮ ਸੈ ਲੇਤ ਛੁਡਾਏ॥32॥
 ਗਰੀਬ, ਜਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਧਰਮਰਾਏ ਕੇ ਦੂਤ।
 ਚੌਢਾ ਕੋਟਿ ਨਾ ਚੰਪ ਹੀਂ, ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੂਤ॥33॥
 ਗਰੀਬ, ਜਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਧਰਮਰਾਏ ਧਰੈ ਧੀਰ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਏਕ ਹੈ, ਅਦਲੀ ਅਸਲ ਕਬੀਰ॥34॥
 ਗਰੀਬ, ਜਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਮਿਟੇਂ ਕਰਮ ਕੇ ਅੰਕ।
 ਕਾਗਜ਼ ਕੀਰੈ ਦਰਗਹ ਦਈ, ਚੌਦਹ ਕੋਟਿ ਨਾ ਚੰਪ॥35॥
 ਗਰੀਬ, ਜਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਮਿਟੇਂ ਕਰਮ ਕੇ ਲੇਖ।
 ਅਦਲੀ ਅਸਲ ਕਬੀਰ ਹੈਂ, ਕੁਲ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਏਕ॥36॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਪਹੁੰਚਿਆ ਮੰਤ੍ਰ ਨਿਦਾਨ।
 ਨੌਕਾ ਨਾਮ ਚੜਾਏ ਕਰ, ਪਾਰ ਕੀਏ ਪ੍ਰਮਾਨ॥37॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੋਂ ਸਾਗਰ ਕੇ ਮਾਂਹਿ।
 ਨੌਕਾ ਨਾਮ ਚੜਾਏ ਕਰ, ਲੇ ਰਾਖੇ ਨਿੱਜ ਠਾਂਹਿ॥38॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੋਂ ਸਾਗਰ ਕੇ ਬੀਚ।
 ਖੇਵਟ ਸਬ ਕੂੰ ਖੇਵਤਾ, ਕਿਆ ਉਤਮ ਕਿਆ ਨੀਚ॥39॥

ਗਰੀਬ, ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਧਾਰ ਮੇਂ, ਵਹੇ ਜਾਤ ਹੈਂ ਜੀਵ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਲੇ ਪ੍ਰਸਾਇਆ ਪੀਵ॥40॥
 ਗਰੀਬ, ਲੱਖ ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਧਾਰ ਮੇਂ, ਬਹੇ ਜਾਤ ਹੈਂ ਹੰਸ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਲਖ ਲਿਖਾਇਆ ਵੰਸ॥41॥
 ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਫੂਟ ਗਏ ਦੋ ਨੈਨ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਬਾਸ ਦੀਆ ਸੁੱਖ ਚੈਨ॥42॥
 ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਹੋ ਗਏ ਡਾਮਾਡੋਲ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਦੀਆ ਖੋਲ੍ਹ॥43॥
 ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਹੋ ਗਏ ਭੂਤ ਖਈਸ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਭਗਤੀ ਦਈ ਬਕਸੀਸ॥44॥
 ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਫੂਟ ਗਏ ਪਟ ਚਾਰ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਲੋਇਣ ਸੰਖ ਉਘਾਰ॥45॥
 ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਡੂਬ ਗਏ ਦਹੂ ਦੀਨ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਗਿਆਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਵੀਨ॥46॥
 ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਗਏ ਛਟ ਦਲ ਗਾਰਤ ਗੋਰ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਪ੍ਰਗਟ ਲੀਏ ਬਹੋਰ॥47॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰ ਕਿਆ ਦੀਜਿਏ, ਦੇਨੇ ਕੁੰ ਕੁਛ ਨਾਹਿੰ।
 ਸੰਮਨ ਕੁੰ ਸਾਟਾ ਕੀਆ, ਸੇਊ ਭੇਂਟ ਚੜਾਹਿ॥48॥

ਗਰੀਬ, ਸਿਰ ਸਾਟੇ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ, ਔਰ ਕੁਛ ਨਹਿੰ ਬਾਤ।
 ਸਿਰ ਕੇ ਸਾਟੇ ਪਾਈਏ, ਅਵਗਤ ਅਲਖ ਅਨਾਥ॥49॥
 ਗਰੀਬ ਸੀਸ ਤੁਮਹਾਰਾ ਜਾਏਗਾ, ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੂੰ ਦਾਨ।
 ਮੇਰਾ ਮੇਰੀ ਛਾਡ ਦੇ, ਜੋਹੀ ਗੋਈ ਮੈਦਾਨ॥50॥
 ਗਰੀਬ, ਸੀਸ ਤੁਮਹਾਰਾ ਜਾਏਗਾ, ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭੇਂਟ।
 ਨਾਮ ਨਿਰੰਤਰ ਲੀਜਿਏ, ਜਮ ਕੀ ਲਗੈਂ ਨਾ ਫੇਂਟ॥51॥
 ਗਰੀਬ, ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਏ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭਏ ਸਾਧ।
 ਯੇ ਤੀਨੋਂ ਅੰਗ ਏਕ ਹੈਂ, ਗਤਿ ਕਛੁ ਅਗਮ ਅਗਾਧ॥52॥
 ਗਰੀਬ, ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਏ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭਏ ਸੰਤ।
 ਧਰ-ਧਰ ਭੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅੰਗ, ਖੇਲੋਂ ਆਦਿ ਔਰ ਅੰਤ॥53॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਬੇਗ ਉਤਾਰੇ ਪਾਰ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਭ੍ਰਮ ਮੇਟਹੀਂ, ਆਵਾ ਗਵਨ ਨਿਵਾਰ॥54॥
 ਗਰੀਬ, ਅੰਧੇ ਗੂੰਗੇ ਗੁਰੂ ਘਣੇ, ਲੰਗੜੇ ਲੋਭੀ ਲਾਖ।
 ਸਾਹਿਬ ਸੈਂ ਪਰਚੇ ਨਹੀਂ, ਕਾਵ ਬਣਾਵੈਂ ਸਾਖ॥55॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾ ਹੋਇ।
 ਭੌ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਡੂਬਤੇਂ, ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੈਂ ਸੋਇ॥56॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਸੋਹੰ ਸਿੰਧੂ ਮਿਲਾਪ।
 ਤੁਰਿਆ ਮਧ ਆਸ਼ਨ ਕਰੈਂ, ਮੇਟੈਂ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ॥57॥

ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਦੇਸ਼।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨਾ ਨੇਸ॥58॥
 ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਾਮ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਹੰਸ ਕਰੈਂ ਨਿਹਕਾਮ॥59॥
 ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਲੋਕ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਹੰਸ ਪਠਾਵੈਂ ਮੋਖ॥60॥
 ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵਦੀਪ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਰਾਖੇ ਸੰਗ ਸਮੀਪ॥61॥
 ਗਰੀਬ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗਾਦੀ ਜਹਾਂ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਥਾਨ।
 ਸੁੰਨ ਸ਼ਿਖਰ ਕੇ ਮਹਲ ਮੇਂ, ਹੰਸ ਕਰੈਂ ਵਿਸਰਾਮ॥62॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪ ਅਲੇਖ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਹੈਂ, ਜਾਮੇਂ ਮੀਨ ਨ ਮੇਖ॥63॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੱਧ ਹੈਂ ਮੂਲ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰੂੰ, ਏਕ ਪਲਕ ਨਹੀਂ ਭੂਲ॥64॥
 ਗਰੀਬ, ਪੱਟਟਨ ਘਾਟ ਲਖਾਈਆਂ, ਅਗਮ ਭੂਮੀ ਕਾ ਭੇਦ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਛੇਦ॥65॥
 ਗਰੀਬ, ਪੱਟਟਨ ਘਾਟ ਲਖਾਈਆਂ, ਅਗਮ ਭੂਮੀ ਕਾ ਭੇਵ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਸੇਵ॥66॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪੱਟਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੇਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ ਮੋਹਿ।
 ਸਿਰ ਸਾਟੈ ਸੌਦਾ ਹੂਆ, ਅਗਲੀ ਪਿਛਲੀ ਖੋਹਿ॥67॥
 ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪੱਟਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੇਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ ਸਾਬ।
 ਜਹਾਂ ਹੀਰੇ ਮਾਣਿਕ ਬਿਕੈਂ, ਪਾਰਸ ਲਾਗਿਆ ਹਾਬ॥68॥
 ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪੱਟਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੇਂ, ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹਾਟ।
 ਜਹਾਂ ਹੀਰੇ ਮਾਣਿਕ ਬਿਕੈਂ, ਸੌਦਾਗਰ ਸਿਓਂ ਸਾਟ॥69॥
 ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪੱਟਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੇਂ, ਸੌਦਾ ਹੈ ਨਿੱਜ ਸਾਰ।
 ਹਮਕੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ ਔਘਟ ਘਾਟ ਉਤਾਰ॥70॥
 ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪੱਟਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੇਂ, ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲੇ ਖੂਬ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਮਤਵਾਲਾ ਮਹਿਬੂਬ॥71॥
 ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪੱਟਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੇਂ, ਮਤਵਾਲੇ ਮਸਤਾਨ।
 ਹਮਕੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੈ ਗਿਆ, ਅਮਰਾਪੁਰ ਅਸਥਾਨ॥72॥
 ਗਰੀਬ, ਬੰਕ ਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੈ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਹੰਸ ਹੈਂ, ਬਾਣੀ ਕੋਕਿਲ ਕੀਰ॥73॥
 ਗਰੀਬ, ਬੰਕਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੇ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਚੁਵੈ ਅਮੀਰਸ ਛੀਰ॥74॥
 ਗਰੀਬ, ਬੰਕਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੇ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਕਬੀਰ॥75॥

ਗਰੀਬ, ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਜੋਖ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਸੌਦਾ ਰੋਕਮ ਰੋਕ॥76॥
 ਗਰੀਬ, ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਤੋਲ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਬਜ਼ ਪੌਲ ਦਈ ਖੋਲ॥77॥
 ਗਰੀਬ ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਜੋਖ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਲੇ ਗਿਆ ਹਮ ਪ੍ਰਲੋਕ॥78॥
 ਗਰੀਬ, ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਅਗਮ ਸੈਂ, ਨਿਆਰੀ ਸਿੰਧੂ ਸਮਾਧ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਦੇਖਿਆ ਅਗਮ ਅਗਾਧ॥79॥
 ਗਰੀਬ, ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਸੈਂ ਅਗਮ ਹੈਂ, ਨਿਆਰੀ ਸਿੰਧੂ ਸਮਾਧ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਦਿਆ ਅਥੈ ਪ੍ਰਸਾਦ॥80॥
 ਗਰੀਬ, ਔਘਟ ਘਾਟੀ ਉਤਰੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼।
 ਪੂਰਣ ਪਦ ਪ੍ਰਕਾਸਿਯਾ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਪ੍ਰਵੇਸ਼॥81॥
 ਗਰੀਬ, ਸੁੰਨ ਸਰੋਵਰ ਹੰਸ ਮਨ, ਨਿਹਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੇਦ।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਪਰਚਾ ਭਯਾ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਛੇਦ॥82॥
 ਗਰੀਬ, ਸੁੰਨ ਬੇਸੁੰਨ ਸੈਂ ਅਗਮ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਸੈਂ ਨਿਆਰ।
 ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ, ਅਵਗਤ ਵਾਰ ਨ ਪਾਰ॥83॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਂ, ਅਜਬ ਲਿਖਾਯਾ ਦੇਸ।
 ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਵਾਨ, ਨਿਰਾਲੰਬ ਨਿਜ ਨੇਸ॥84॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋਹੰ ਨਾਮ ਦੇ, ਗੁਜ ਬੀਰਜ ਵਿਸਤਾਰ।
 ਬਿਨ ਸੋਹੰ ਸੀਝੇ ਨਹੀਂ, ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਨਿੱਜ ਸਾਰ॥85॥
 ਗਰੀਬ, ਸੋਹੰ ਸੋਹੰ ਧੁੰਨ ਲਗੈ, ਦਰਦ ਬੰਦ ਦਿਲ ਮਾਹਿੰ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਦਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੀਂ, ਪਰਾਲੋਕ ਲੇ ਜਾਹਿੰ॥86॥
 ਗਰੀਬ, ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਅਜਾਪ ਹੈ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਹੋਏ ਧੁੰਨ।
 ਚੜੇ ਮਹਲ ਸੁੱਖ ਸੇਜ ਪਰ, ਜਹਾਂ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਧੁੰਨ॥87॥
 ਗਰੀਬ, ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਅਜਾਪ ਹੈ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਹੋਇ ਧੁੰਨ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਪ ਸਮੀਪ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਬਸਤੀ ਨਹੀਂ ਸੁੰਨ॥88॥
 ਗਰੀਬ, ਸੁੰਨ ਬਸਤੀ ਸੈਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਮਨ ਮਾਹਿੰ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਅਗਮ ਭੂਮੀ ਸਤਿ ਠਾਹਿੰ॥89॥
 ਗਰੀਬ, ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਨਿੱਜ ਨਾਮ ਹੈ, ਸੂਰਤ ਸਿੰਧੂ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਗੈਬੀ ਬਾਣੀ ਅਰਸ ਮੇਂ, ਸੂਰ ਨਰ ਧਰੈਂ ਨ ਧੀਰ॥90॥
 ਗਰੀਬ, ਅਜਬ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲੇ ਗਿਆ, ਹਮਕੁੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਨ।
 ਝਿਲਕੇ ਬਿੰਬ ਅਗਾਧ ਗਤਿ, ਸੂਤੇ ਚਾਦਰ ਤਾਨ॥91॥
 ਗਰੀਬ, ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਦੀਪ ਹੈਂ, ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਲੋਕ।
 ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਗਵਨ ਹੈਂ, ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਮੋਖ॥92॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਹਮਰੀ ਲੋਹਾ ਜਾਤ।
 ਪਲਕ ਬੀਚ ਕੰਚਨ ਕਰੈਂ, ਪਲਟੈਂ ਪਿੰਡਰੂ ਗਾਤ॥93॥

ਗਰੀਬ, ਹਮ ਤੋ ਲੋਹਾ ਕਠਿਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਣੇ ਲੁਹਾਰ।
ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਮੋਰਚੇ, ਤੋੜ ਘੜੇ ਘਣਸਾਰ॥94॥
ਗਰੀਬ, ਹਮ ਪਸ਼ੂਵਾ ਜਨ ਜੀਵ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਾਤ ਭਿਰੰਗ।
ਮੁਰਦੇ ਸੈਂ ਜਿੰਦਾ ਕਰੈਂ, ਪਲਟ ਧਰਤ ਹੈਂ ਅੰਗ॥95॥
ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਕਲੀਗਰ ਬਣੇ, ਯੌਹ ਤਨ ਤੇਗਾ ਦੇਹ।
ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਮੋਰਚੇ, ਖੋਵੈਂ ਭ੍ਰਮ ਸੰਦੇਹ॥96॥
ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੰਦ ਕਪੂਰ ਹੈਂ, ਹਮਰੀ ਤੁਨਕਾ ਦੇਹ।
ਸਵਾਤ ਸੀਪ ਕਾ ਮੇਲ ਹੈ, ਚੰਦ ਚਕੋਰਾ ਨੇਹ॥97॥
ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਬੇਗ ਉਧਾਰੈ ਹੰਸ।
ਭੌ ਸਾਗਰ ਆਵੈ ਨਹੀਂ, ਜੌਰਾ ਕਾਲ ਵਿਧਵੰਸ॥98॥
ਗਰੀਬ, ਪੱਟਟਨ ਨਗਰੀ ਘਰ ਕਰੈ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗੈਨਾਰ।
ਅਲਲ ਪੰਖ ਜਉਂ ਸੰਚਰੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਧਮ ਉਧਾਰ॥99॥
ਗਰੀਬ, ਅਲਲ ਪੰਖ ਅਨੁਚਾਰ ਹੈ, ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਰਹੈ ਥੀਰ।
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਉਧਾਰਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਕਬੀਰ॥100॥

(ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂਦੇਵ ਕੇ ਅੰਗ ਤੋਂ)

ਕਬੀਰ, ਦੰਡਵਤ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ, ਬੰਧੂ ਅਵਿਜਨ ਸੋਏ।
ਪਹਿਲੇ ਭਏ ਪ੍ਰਣਾਮ ਤਿਨ, ਨਮੋ ਜੋ ਆਗੇ ਹੋਇ॥1॥

ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਕੀਜੇ ਦੰਡਵਤ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪਰਨਾਮ।
 ਕੀਟ ਨ ਜਾਨੈ ਭ੍ਰੰਗਕੇ, ਜਿਉਂ ਗੁਰੂਕਰਿ ਆਪ ਸਮਾਨ॥2॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰ ਜਾਨਿਏਂ, ਰਹੀਏ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਏ।
 ਮਿਲੈ ਤੇ ਦੰਡਵਤ ਬੰਦਗੀ, ਨਹੀਂ ਪਲਪਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ॥3॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਦੋਨ੍ਹੇਂ ਖੜੇ, ਕਿਸਕੇ ਲਾਗੋਂ ਪਾਂਏਂ।
 ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰੂ ਆਪਨੇ, ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆ ਮਿਲਾਏ॥4॥
 ਕਬੀਰ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾ, ਸੁਨਿਆ ਇੱਕ ਏਕ ਵਿਚਾਰ।
 ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਯਮ ਕੇ ਦੁਆਰ॥5॥
 ਕਬੀਰ, ਯਮ ਦੁਆਰ ਮੇਂ ਦੂਤ ਸਬ, ਕਰਤੇ ਖੇਂਚਾ ਤਾਣ।
 ਉਨਤੇ ਕਭੂ ਨਾ ਛੂਟਤਾ, ਫਿਰਤਾ ਚਾਰੇਂ ਖਾਨਿ॥6॥
 ਕਬੀਰ, ਚਾਰ ਖਾਨਿ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ, ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਲਗਤਾ ਪਾਰ।
 ਸੇ ਫੇਰਾ ਸਬ ਮਿਟ ਗਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਕਾਰ॥7॥
 ਕਬੀਰ, ਸਾਤ ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਮਸਿ ਕਰੂੰ, ਲੇਖਨਿ ਕਰੂੰ ਬਨਿਰਾਏ।
 ਧਰਤੀ ਕਾ ਕਾਗਦ ਕਰੂੰ, ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਲਿਖਾ ਨਾ ਜਾਏ॥8॥
 ਕਬੀਰ, ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰੂ ਆਪਨਾ, ਘਰੀ ਘਰੀ ਸੋਬਾਰ।
 ਮਾਨੁਸ਼ ਤੇਂ ਦੇਵਤਾ ਕੀਆ, ਕਰਤ ਨਾ ਲਾਗੀ ਬਾਰ॥9॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਾਨੁਸ਼ ਜੋ ਗਿਨੈ, ਚਰਨਾਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪਾਨ।
 ਤੇ ਨਰ ਨਰਕੈ ਜਾਹਿਗੇਂ, ਜਨਮ ਜਨਮ ਹੋਇ ਸਵਾਨ॥10॥

ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਮਾਨੁਸ਼ ਕਰਿਜਾਨਤੇ, ਤੇ ਨਰ ਕਹਿਏ ਅੰਧ।
 ਹੋਇ ਦੁੱਖੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ, ਆਗੇ ਯਮਕਾ ਫੰਦ॥11॥
 ਕਬੀਰ, ਤੇ ਨਰ ਅੰਧ ਹੈਂ, ਗੁਰੂ ਕੋ ਕਹਤੇ ਔਰ।
 ਹਰਿਕੇ ਰੂਠੇ ਠੌਰ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਰੂਠੇ ਨਹਿੰ ਠੌਰ॥12॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਹਰਿਕੇ ਰੂਠਤੇ, ਗੁਰੂਕੇ ਸ਼ਰਨੇ ਜਾਏ।
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਗੁਰੂ ਰੂਠਤੇ, ਹਰਿ ਨਹਿੰ ਹੋਤ ਸਹਾਏ॥13॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂਸੇ ਗਿਆਨ ਜੋ ਲੀਜਿਏ, ਸੀਸ ਦੀਜਿਏ ਦਾਨ।
 ਬਹੁਤਕ ਭੋਂਦੂ ਬਹਿਗਏ, ਰਾਖਿ ਜੀਵ ਅਭਿਮਾਨ॥14॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਸਮਾਨ ਦਾਤਾ ਨਹਿੰ, ਜਾਚਕ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਸਮਾਨ।
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੀ ਸੰਪਦਾ, ਸੋ ਗੁਰੂ ਦੀਨਹੀ ਦਾਨ॥15॥
 ਕਬੀਰ, ਤਨ ਮਨ ਦਿਯਾ ਤੇ ਭਲਾ ਕੀਯਾ, ਸਿਰਕਾ ਜਾਸੀ ਭਾਰ।
 ਜੋ ਕਭੂ ਕਹੈ ਮੈਂ ਦਿਯਾ, ਬਹੁਤ ਸਹੇ ਸਿਰ ਮਾਰ॥16॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਬੜੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ, ਮਨ ਮੇਂ ਦੇਖ ਵਿਚਾਰ।
 ਹਰਿ ਸੁਮਰੇ ਸੋ ਵਾਰਿ ਹੈਂ, ਗੁਰੂ ਸੁਮਰੇ ਹੋਇ ਪਾਰ॥17॥
 ਕਬੀਰ, ਯੇ ਤਨ ਵਿਸ਼ ਕੀ ਬੇਲੜੀ, ਗੁਰੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਖਾਨ।
 ਸ਼ੀਸ਼ ਦਿਏ ਜੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ, ਤੋ ਭੀ ਸਸਤਾ ਜਾਨ॥18॥
 ਕਬੀਰ, ਸਾਤ ਦਵੀਪ ਨੌ ਖੰਡ ਮੇਂ, ਗੁਰੂ ਸੇ ਬੜਾ ਨਾ ਕੋਇ।
 ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਨਾ ਕਰ ਸਕੈ, ਗੁਰੂ ਕਰੇ ਸੋ ਹੋਇ॥19॥

ਕਬੀਰ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਸੇ ਕੋ ਬੜਾ, ਤਿੰਨਹੂੰ ਭੀ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹ।
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਵੇ ਧਨੀ, ਗੁਰੂ ਆਗੈ ਆਧੀਨ॥20॥
 ਕਬੀਰ, ਹਰ ਸੇਵਾ ਯੁੱਗ ਚਾਰ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਪਲ ਏਕ।
 ਤਾਸੁਪਟੰਤਰ ਨਾ ਤੁਲੈਂ, ਸੰਤਨ ਕਿਯਾ ਵਿਵੇਕ॥21॥

॥ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ॥

(ਸਾਹਿਬ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਕਲਿ ਮਾਹਿੰ, ਪ੍ਰਾਣ ਉਧਾਰਣ ਉਤਰੇ ਸਾਂਈ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲੰ, ਜਮਕਿੰਕਰ ਕੇ ਤੋਰੈਂ ਜਾਲੰ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਦਯਾ ਕਰਾਂਹੀ, ਅਗਮ ਦੀਪ ਸੈਂ ਸੋ ਚਲ ਆਹੀ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਪੰਥ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈਂ ਤੋਅਲਖ ਲਖਾਵੈਂ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ਸਰੀਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨਾ ਲਾਗੇ ਤੀਰਾ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਨ ਵਿਹੰਗਮ ਮਾਰੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੈਂ ਤਾਰੈਂ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨ ਪਾਵੈ ਪੈਂਡਾ, ਹੁੰਠ ਹਾਥ ਗਡ ਲੀਜੈ ਕੈਂਡਾ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਰਦ ਬੰਦ ਦਰਵੇਸ਼ਾ, ਜੋ ਮਨ ਕਰ ਹੈ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ਾ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਰਦ ਬੰਦ ਦਰਬਾਰੀ, ਉਤਰੇ ਸਾਹਿਬ ਸੁੰਨ ਅਧਾਰੀ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅੰਗ ਨ ਦੂਜਾ, ਯੇ ਸਰਗੁਣ ਵੈ ਨਿਰਗੁਣ ਪੂਜਾ॥
 ਗਰੀਬ, ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਏਕ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਭ੍ਰਮ ਵਿਕਾਰ।
 ਨ੍ਰਿਗੁਣ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਹੈਂ ਸਰਗੁਣ ਸੰਤ ਵਿਚਾਰ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਣੈ, ਖੇਲ ਮੰਡਿਆ ਹੈ ਸਿਰ ਕੇ ਸਾਣੈ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕੇਦਾਨੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨ ਛੁਟੈ ਖਾਨੀ॥
 ਮਾਰਗ ਬਿਨਾ ਚਲਨ ਹੈ ਤੇਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਟੈਂ ਤਿਮਰ ਅੰਧੇਰਾ।
 ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਾਣਦਾਨਜੋ ਕਰਹੀਂ, ਤਨਮਨ ਧਨਸਬ ਅਰਪਣ ਧਰਹੀਂ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਖ ਕਲਾ ਦਰਸਾਵੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਸ਼ ਵਿਮਾਨ ਬਿਠਾਵੈਂ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੋ ਸਾਗਰਕੇ ਕੋਲੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰ ਨਿਬਾਹੈਂ ਡੋਲੀ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਦਰ ਪਿਦਰ ਹਮਾਰੇ, ਭੋ ਸਾਗਰ ਕੇ ਤਾਰਨ ਹਾਰੇ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਅਪਾਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੀਨ ਲੋਕ ਸੈਂ ਨਿਆਰਾ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥ ਪੂਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨਾ ਬਾਜੈਂ ਤੂਰਾ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਵਾਦਾਨ ਕਰ ਦੈਵੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਭੇਵੈਂ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਸ਼ੂ ਮਾਨੁਸ ਕਰਿ ਡਾਰੈਂ, ਸਿੰਧੀ ਦੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚਾਰੈਂ॥
 ਗਰੀਬ, ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਨਾਨੀ ਹੋਤ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਰਣਾਲੀਨ।
 ਸੂਭਰ ਸੋਈ ਜਾਨਿਏ, ਸਬ ਸੋਤੀ ਆਧੀਨ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਚਾਹੇ ਸੋ ਕਰਹੀ, ਚੌਢ ਕੋਟਿ ਦੂਤ ਜਮ ਡਰਹੀਂ।
 ਉਤ ਭੂਤ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਵਾਰੇ, ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਫਾਰੈਂ॥

(ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ)

ਗੁਰੂ ਤੇ ਅਧਿਕ ਨ ਕੋਈ ਠਹਿਰਾਈ। ਮੋਕਸ਼ਪੰਥ ਨਹਿੰ ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਪਾਈ॥
 ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਬੜ ਤਿਹੂੰ ਪੁਰ ਰਾਜਾ। ਤਿਨ ਗੁਰੂਬੰਦਿ ਕੀਨਹ ਨਿਜ ਕਾਜਾ॥

ਗੇਹੀ ਭਗਤੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਰਹੀਂ। ਆਦਿ ਨਾਮ ਨਿਜ ਹਿਰਦੈ ਧਰਹੀਂ॥
 ਗੁਰੂ ਚਰਣਨ ਸੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵੈ। ਅੰਤ ਕਪਟ ਗੁਰੂ ਸੇ ਨਾ ਲਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਫਲ ਸਰਵਸ ਆਵੈ। ਗੁਰੂ ਵਿਮੁਖ ਨਰਪਾਰ ਨਾ ਪਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਵਚਨ ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰ ਮਾਨੇ। ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਠਾਨੇ॥
 ਗੁਰੂਕੀ ਸ਼ਰਣਾ ਲੀਜੈ ਭਾਈ। ਜਾਤੈ ਜੀਵ ਨਰਕ ਨਹੀਂ ਜਾਈ॥
 ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟੈ ਯਮ ਫਾਂਸੀ। ਵਿਲੰਬ ਨੇ ਹੋਏ ਮਿਲੇ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਕਾਹੂ ਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆਨਾ। ਜਿਉਂ ਥੋਥਾ ਭੁਸ ਛੜੇ ਕਿਸਾਨਾ॥
 ਤੀਰਥ ਵ੍ਰਤ ਅਰੂ ਸਬ ਪੂਜਾ। ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਦਾਤਾ ਔਰ ਨ ਦੂਜਾ॥
 ਨੌ ਨਾਥ ਚੌਰਾਸੀ ਸਿੱਧਾ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣ ਸੇਵੇ ਗੋਵਿੰਦਾ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਪ੍ਰੇਤ ਜਨਮ ਸਬ ਪਾਵੈ। ਵਰਸ਼ ਸਹੰਸ੍ਰ ਗ੍ਰਭ ਸੋ ਰਹਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਦਾਨ ਪੁਨ ਜੋ ਕਰਹੀਂ। ਮਿਥਿਆ ਹੋਇ ਕਬਹੂੰ ਨਹੀਂ ਫਲਹੀਂ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਭ੍ਰਮ ਨ ਛੂਟੇ ਭਾਈ। ਕੋਟਿ ਉਪਾਏ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ॥
 ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਕਟੇ ਦੁੱਖ ਪਾਪਾ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਮਿਟੇਂ ਸੰਤਾਪਾ॥
 ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣ ਸਦਾ ਚਿੱਤ ਦੀਜੈ। ਜੀਵਨ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਲੀਜੈ॥
 ਗੁਰੂ ਭਗਤਾ ਮਮ ਆਤਮ ਸੋਈ। ਵਾਕੇ ਹਿਰਦੈ ਰਹੂੰ ਸਮੋਈ॥
 ਅਝਸਠ ਤੀਰਥ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਆਵੇ। ਸੋ ਫਲ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਾਵੇ॥
 ਦਸ਼ਵੇਂ ਅੰਸ਼ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦੀਜੈ। ਜੀਵਨ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਲੀਜੈ॥
 ਗੁਰੂ ਭਗਤਾ ਮਮ ਆਤਮ ਸੋਈ। ਵਾਕੇ ਹਿਰਦੈ ਰਹੂੰ ਸਮੋਈ॥

ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਹੋਮ ਯੱਗ ਨਹਿੰ ਕੀਜੈ। ਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਹਿੰ ਰਹੀਜੈ॥
ਗੁਰੂ ਸੁਰਧੇਨੂ ਸਮਾਨਾ। ਪਾਵੈ ਚਰਨ ਮੁਕਤੀ ਪਰਵਾਨਾ॥
ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਅਰਪਿ ਗੁਰੂ ਸੇਵੈ। ਹੋਇ ਗਲਤਾਨ ਉਪਦੇਸੈ ਲੇਵੈ॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਗਤਿ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰੇ। ਔਰ ਸਕਲ ਬਕਵਾਦ ਨਿਵਾਰੇ॥
ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਵਚਨ ਨ ਕਹੈ। ਸੋ ਸ਼ਿਸ਼ ਰਹਿਨਗਹਨਿ ਸੁੱਖ ਲਹੈ॥
ਗੁਰੂ ਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਕਰੈ ਚਤੁਰਾਈ। ਸੇਵਾ ਹੀਨ ਨਰਕ ਮੇਂ ਜਾਈ॥
ਰਮੈਯੀ : ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਹੋਯ ਸਰਵਸ ਨਹੀਂ ਵਾਰੈ।

ਹਿਯੇ ਕਪਟ ਮੁਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਉਤਾਰੇ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਲੋਕ ਸਿਧਾਈ। ਬਿਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਮੋਹਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥
ਗੁਰੂ ਸੇ ਕਰੈ ਕਪਟ ਚਤੁਰਾਈ। ਸੋ ਹੰਸਾ ਭਵ ਭਰਮੇਂ ਆਈ॥
ਗੁਰੂ ਸੇ ਕਪਟ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਜੋ ਰਾਖੈ। ਯਮ ਰਜਾ ਕੇ ਮੁਗਦਰ ਚਾਖੈ॥
ਜੋ ਜਨ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੂੰ। ਸੂਕਰ ਸ਼ਵਾਨ ਗੁਭ ਮੇਂ ਪੜਹੀਂ॥
ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣੇ ਜੋ ਕਾਨਾ। ਤਾਕੇ ਨਿਸ਼ਚੈ ਨਰਕ ਨਿਦਾਨਾ॥
ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਨਿੰਦਾ ਜੋ ਕਰਈ। ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਤ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪੜਹੀ॥
ਗੁਰੂ ਕੋ ਤਜੈ ਭਜੈ ਜੋ ਆਨਾ। ਤਾ ਪਸ਼ੂਆ ਕੋ ਫੋਕਟ ਗਿਆਨਾ॥
ਗੁਰੂ ਸੇ ਵੈਰ ਕਰੈ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਜੋਈ। ਭਜਨ ਨਾਸ਼ ਅਰੂ ਬਹੁਤ ਬਿਗੋਈ॥
ਪੀਢਿ ਸਹਿਤ ਨਰਕਮੇਂ ਪਰਿਹੈ। ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਲੇਖ ਜੋ ਕਰਿਹੈ॥
ਚੇਲੇ ਅਥਵਾ ਉਪਾਸਕ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਸਨਮੁਖ ਲੇ ਝੂਠ ਸੰਜੋਈ॥

ਨਿਸ਼ਚੈ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪਰਿਹੈ ਸ਼ਿਸ਼ ਸੋਈ। ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਭਾਸ਼ਤ ਸਭ ਕੋਇ॥
 ਸਨਮੁੱਖ ਗੁਰੂਕੀ ਆਗਿਆ ਧਾਰੇ। ਔਰ ਪੀਛੇ ਤੇ ਸਕਲ ਨਿਵਾਰੇ॥
 ਸੋ ਸ਼ਿਸ਼ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪਰਹੀਂ। ਰੁਧਿਰ ਰਾਧ ਪੀਵੈ ਨਹਿੰ ਤਰਿ ਹੈ॥
 ਮੁੱਖਪਰ ਵਚਨ ਕਰੈ ਪਰਮਾਨਾ। ਘਰ ਪਰ ਜਾਏ ਕਰੈ ਵਿਗਿਆਨਾ॥
 ਜਹਾਂ ਜਾਵੈ ਤਹਾਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਈ। ਸੋ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਜਰਈ॥
 ਐਸੇ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਕੋ ਠਾਹਰ ਨਾਂਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਵਿਮੁੱਖ ਲੋਚਤ ਹੈ ਮਨਮਾਹੀਂ॥
 ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਹੈ ਸਭ ਸਾਖੀ। ਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਸਬੈ ਯੋਂ ਭਾਖੀ॥
 ਮਾਨੁਸ਼ ਜਨਮ ਪਾਯ ਕਰ ਖੋਵੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਮੁੱਖਾ ਜੁਗਜੁਗ ਰੋਵੈ॥
 ਗਰੀਬ, ਗੁਰੂ ਦੁੱਹੀ ਕੀ ਪੈੜ ਪਰ, ਜੇ ਪਗ ਆਵੈ ਬੀਰ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਨਿਸ਼ਚੈ ਪੜੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਾਨ ਬੁਝ ਸਾਚੀ ਤਜੈ, ਕਰੈਂ ਕਰੈਂ ਝੂਠੇ ਸੇ ਨੇਹ।
 ਜਾਕਿ ਸੰਗਤ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਸਵਪਨ ਮੇਂ ਭੀ ਨਾ ਦੇਹ॥
 ਤਾਤੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਨਾ ਲੀਜੈ। ਕਪਟ ਭਾਵ ਸਬ ਦੂਰ ਕਰੀਜੈ॥
 ਯੋਗ ਯੋਗ ਜਪ ਦਾਨ ਕਰਾਵੈ। ਗੁਰੂ ਵਿਮੁੱਖ ਫਲ ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਪਾਵੈ॥

(ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਕੀ ਅਧੀਨਤਾ)

ਦੋਊਕਰ ਜੋਰਿ ਗੁਰੂਕੇ ਆਗੇ। ਕਰਿਬਹੁ ਬਿਨਤੀ ਚਰਨਨ ਲਾਗੇ॥
 ਅਤਿ ਸ਼ੀਤਲ ਬੋਲੇ ਸਬ ਬੈਨਾ। ਮੇਟੈ ਸਕਲ ਕਪਟਕੇ ਭੈਨਾ॥
 ਹੇ ਗੁਰੂ ਤੁਮ ਹੋ ਦੀਨਦਯਾਲਾ। ਮੈਂ ਹੂੰ ਦੀਨ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤੀਪਾਲਾ॥

ਬੰਦੀਛੋੜ ਮੈਂ ਅਤਿਹਿ ਅਨਾਥ। ਭਵਜਲ ਬੁੜਤ ਪਕੜੋ ਹਾਥਾ॥
 ਦਿਜੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਨਾਓ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਭਵਦੁੱਖ ਛੁੜਾਓ॥
 ਜਿਓਂ ਆਧੀਨ ਹੋਵੈ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਜਬਹੀਂ। ਸ਼ਿਸ਼ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਗੁਰੂ ਤਬਹੀਂ॥
 ਗੁਰੂਸੇ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਦੀਖਛਾ ਮਾਂਗੈ। ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਵਚਨ ਧਰੈ ਧੰਨ ਆਗੈ॥
 ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦੇਖਿ ਗੁਰੂ ਜਬਹੀਂ। ਗੁਪਤ ਮੰਤ੍ਰ ਕਹੈ ਗੁਰੂ ਤਬਹੀਂ॥
 ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪੰਥ ਬਤਾਵੈ। ਬੁਰੇ ਹੋਣਕੋ ਪੰਥ ਛੁੜਾਵੈ॥
 ਐਸੇ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਉਪਦੇਸ਼ਹਿੰ ਪਾਈ। ਹੋਏ ਦਿਵਯ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪੁਰਸ਼ਪੈ ਜਾਈ॥

(ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਮਹਾਤਮਯ)

ਗੰਗਾ ਯਮੁਨਾ ਬਦ੍ਰੀ ਸਮੇਤੇ। ਜਗਨਨਾਥ ਧਾਮ ਹੈਂ ਜੇਤੇ॥
 ਭ੍ਰਮੇ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਨ ਜੇਤੇ। ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਫਲ ਪਾਵੈ ਤੇਤੇ॥
 ਗੁਰੂਮਹਾਤਮਕੋ ਵਾਰਨ ਪਾਰਾ। ਵਰਣੇਸ਼ਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਔਰ ਅਵਤਾਰਾ॥
 ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਜਾਨੇ। ਔਰ ਭਾਵ ਕਬਹੂੰ ਨਹੀਂ ਆਨੇ॥
 ਜਿਨ ਬਾਤਨ ਸੇ ਗੁਰੂ ਦੁੱਖ ਪਾਵੈ। ਤਿਨ ਬਾਤਨ ਕੋ ਦੂਰ ਬਹਾਵੈ॥
 ਅਸ਼ਟਅੰਗ ਸੇ ਦੰਡਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮਾ। ਸੰਧਿਆ ਪ੍ਰਾਤ ਕਰੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮਾ॥

(ਗੁਰੂ ਚਰਣਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਮਹਾਤਮਯ)

ਕੋਟਿਕ ਤੀਰਥ ਸਭ ਕਰ ਆਵੈ। ਗੁਰੂ ਚਰਣਾਫਲ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਪਾਵੈ॥
 ਚਰਣਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਦਾਚਿਤ ਪਾਵੈ। ਚੌਰਾਸੀ ਕਟੈ ਲੋਕ ਸਿਧਾਵੈ॥

ਕੋਟਿਕ ਜਪ ਤਪ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ। ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਬੈ ਮਿਲ ਗਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਪਦ ਰਜ ਮਸਤਕ ਪਰ ਦੇਵੈ। ਸੋਫਲ ਤਤਕਾਲਹਿ ਲੇਵੈ॥
 ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਤਿ ਜੋ ਸਾਰ ਚਿਨਾਵੈ। ਯਮ ਬੰਧਨ ਸੇ ਜੀਵ ਮੁਕਤਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਪਦ ਸੇਵੇ ਬਿਰਲਾ ਕੋਈ। ਜਾਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਹੋਈ॥
 ਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ ਸੁਕਦੇਵ ਜੁ ਪਾਈ। ਚੜਿ ਵਿਮਾਨ ਬੈਕੁੰਠੇ ਜਾਈ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਬੇਦ ਪੜ੍ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ। ਸਮਝੇ ਨਾ ਸਾਰ ਰਹੇ ਅਗਿਆਨੀ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਅਗਮ ਬਤਾਵੈ। ਜਮਕੀ ਆਂਚ ਤਾਹਿ ਨਹੀਂ ਆਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇ ਹੀ ਸਦਾ ਹਿਤ ਜਾਨੋ। ਕਿਉਂ ਭੂਲੇ ਤੁਮ ਚਤੁਰ ਸਿਯਾਨਾ॥
 ਗੁਰੂ ਸੀੜੀ ਚੜ੍ਹ ਉਪਰ ਜਾਈ। ਸੁੱਖ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਰਹੇ ਸਮਾਈ॥
 ਗੌਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਔਰ ਗਣੇਸ਼ਾ। ਸਬਹੀ ਲੀਨਹਾ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ਾ॥
 ਸ਼ਿਵ ਬਿੰਬਚਿ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਕੀਨਹਾ। ਨਾਰਦ ਦੀਖਸ਼ਾ ਧਰੁ ਕੋ ਦੀਨਹਾ॥
 ਗੁਰੂ ਵਿਮੁਖ ਸੋਈ ਦੁੱਖ ਪਾਵੈ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਸੋਈ ਡਹਕਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇਵੈ ਸੇ ਚਤੁਰ ਸਿਆਨਾ। ਗੁਰੂ ਪਟਤਰ ਕੋਈ ਔਰ ਨ ਆਨਾ॥

(ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼)

ਕਬੀਰ, ਜੋ ਤੋਕੋ ਕਾਂਟਾ ਬੋਵੈ, ਤਾਕੋ ਬੋ ਤੂ ਫੂਲ।
 ਤੋਹਿ ਫੂਲਕੇ ਫੂਲ ਹੈਂ, ਵਾਕੋ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸੂਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਦੁਰਬਲ ਕੋ ਨਾ ਸਤਾਈਏ, ਜਾਕੀ ਮੋਟੀ ਹਾਯ।
 ਬਿਨਾ ਜੀਵਕੀ ਸਵਾਂਸਸੇ, ਲੋਹ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਯ॥

ਕਬੀਰ, ਆਪ ਠਗਾਈਏ, ਔਰ ਨ ਠਗਿਯੇ ਕੋਇ।
 ਆਪ ਠਗਾਏਂ ਸੁੱਖ ਹੋਤ ਹੈ, ਔਰੋਂ ਠਗੇ ਦੁੱਖ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਯਾ ਦੁਨੀਆ ਮੇਂ ਆਈਕੇ, ਛਾੜਿ ਦੇਈ ਤੂ ਐਂਠ।
 ਲੇਨਾ ਹੋਇ ਸੋ ਲੇਈਲੇ, ਉਠੀ ਜਾਤੁ ਹੈ ਪੈਂਠ॥
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਪੁਕਾਰਿਕੇ, ਦੋਇ ਬਾਤ ਲਖਿਲੇਯ।
 ਇੱਕ ਸਾਹਿਬਕੀ ਬੰਦਗੀ, ਵ ਭੂਖੋਂ ਕੋ ਕਛੁ ਦੇਯ॥
 ਕਬੀਰ, ਇਸ਼ਟ ਮਿਲੇ ਔਰ ਮਨ ਮਿਲੇ, ਮਿਲੇ ਸਕਲ ਰਸ ਰੀਤਿ।
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਤਹਾਂ ਜਾਈਏ, ਰਹ ਸੰਤਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ॥
 ਕਬੀਰ, ਐਸੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲੀਏ, ਮਨਕਾ ਆਪਾ ਖੋਏ।
 ਔਰਨ ਕੋ ਸ਼ੀਤਲ ਕਰੈ, ਆਪੁਹਿੰ ਸ਼ੀਤਲ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਗ ਮੇਂ ਵੈਰੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਮਨ ਸ਼ੀਤਲ ਹੋਇ।
 ਯਾ ਆਪਾ ਕੇਂ ਡਾਰਿ ਦੈ, ਦਇਆ ਕਰੈ ਸਬ ਕੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਹਿਤੇ ਕੋ ਕਹੀ ਜਾਨ ਦੈ, ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੀਖ ਤੂੰ ਲੈ।
 ਸਾਕਟ ਔਰ ਸਵਾਨ ਕੋ, ਉਲਟ ਜ਼ਬਾਬ ਨਾ ਦੇ॥
 ਕਬੀਰ, ਹਸਤੀ ਚੜ੍ਹੀਏ ਗਿਆਨ ਕੇ, ਸਹਿਜ ਦੁਲੀਚਾ ਡਾਰਿ।
 ਸਵਾਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਹੈ, ਭੂਸਨ ਦੇ ਝਕਮਾਰਿ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਕਾਹੇ ਕੋ ਡਰੈ, ਸਿਰ ਪਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰ।
 ਹਸਤੀ ਚੜ੍ਹ ਡਰੀਏ ਨਹੀਂ, ਕੂਕਰ ਭੂਸੇ ਹਜਾਰ॥

ਕਬੀਰ, ਆਵਤ ਗਾਲੀ ਏਕ ਹੈ, ਉਲਟਤ ਹੋਇ ਅਨੇਕ।
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਨਹੀਂ ਉਲਟੀਏ, ਰਹੇ ਏਕ ਕੀ ਏਕ॥
 ਕਬੀਰ, ਗਾਲੀ ਹੀ ਸੇ ਉਪਜੇ ਕਲਹ ਕਸ਼ਟ ਔਰ ਮੀਚ।
 ਹਾਰ ਚਲੇ ਸੇ ਸਾਧੂ ਹੈ, ਲਾਗਿ ਮਰੇ ਸੇ ਨੀਚ॥
 ਕਬੀਰ, ਹਰਿ ਜਨ ਤੋ ਹਾਰਾ ਭਲਾ, ਜੀਤਨ ਦੇ ਸੰਸਾਰ।
 ਹਾਰਾ ਤੋ ਹਰਿ ਸੇ ਮਿਲੇ, ਜੀਤਾ ਯਮ ਕੀ ਲਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਜੇਤਾ ਘਟ ਤੇਤਾ ਮਤਾ, ਘੱਟ ਘੱਟ ਔਰ ਸਵਭਾਵ।
 ਜਾ ਘਟ ਹਾਰ ਨਾ ਜੀਤ ਹੈ, ਤਾ ਘਟ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਮਾਵ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਥਾ ਕਰੋ ਕਰਤਾਰ ਕੀ, ਸੁਨੋ ਕਥਾ ਕਰਤਾਰ।
 ਆਣ ਕਥਾ ਸੁਨੀਏ ਨਹੀਂ, ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਵਿਚਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਬੰਦੇ ਤੂੰ ਕਰ ਬੰਦਗੀ, ਜੋ ਚਾਹੇ ਦੀਦਾਰ।
 ਔਸਰ ਮਾਨੁਸ਼ ਜਨਮ ਕਾ, ਬਹੁਰ ਨਾ ਬਾਰੰਬਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਬਨਜਾਰੇ ਕਿ ਬੈਲ ਜਿਉਂ ਭ੍ਰਮ ਫਿਰਿਉ ਬਹੁ ਦੇਸ਼।
 ਖਾਂਡ ਲਾਦ ਭੁਸ ਖਾਤ ਹੈ, ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼॥

॥ਸੁਮਿਰਨ ਕਾ ਅੰਗ॥

ਕਬੀਰ, ਸੁਮਰਨ ਮਾਰਗ ਸਹਿਜ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆ ਬਤਾਏ।
 ਸਵਾਂਸ-ਉਸਵਾਂਸ ਜੋ ਸੁਮਿਰਤਾ, ਏਕ ਦਿਨ ਮਿਲਸੀ ਆਏ॥

ਕਬੀਰ, ਮਾਲਾ ਸਵਾਂਸ-ਉਸਵਾਂਸ ਕੀ, ਫੇਰੇਂਗੇ ਨਿਜਦਾਸ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਭਰਮੈ ਨਹੀਂ, ਕਟੈ ਕਰਮਕੀ ਫਾਂਸ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁਮਰਨ ਸਾਰ ਹੈ, ਔਰ ਸਕਲ ਜੰਜਾਲ।
 ਆਦਿ ਅੰਤ ਮਧਿ ਸੋਧਿਯਾ, ਦੂਜਾ ਦੇਖਾ ਖਿਆਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਨਿਜਸੁੱਖ ਆਤਮ ਰਾਮ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਦੁੱਖ ਅਪਾਰ।
 ਮਨਸਾ ਵਾਚਾ ਕ੍ਰਮਨਾ, ਕਬੀਰਾ ਸੁਮਿਰਨ ਸਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਦੁੱਖ ਮੇਂ ਸੁਮਿਰਨ ਸਬ ਕਰੈ, ਸੁੱਖ ਮੇਂ ਕਰੈ ਨਾ ਕੋਇ।
 ਜੇ ਸੁੱਖ ਮੇਂ ਸੁਮਿਰਨ ਕਰੈ, ਤੋ ਦੁੱਖ ਕਾਹੇ ਕੇ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁੱਖ ਮੇਂ ਸੁਮਿਰਨ ਨਾ ਕੀਆ, ਦੁੱਖ ਮੇਂ ਕੀਆ ਯਾਦ।
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਤਾ ਦਾਸ ਕੀ, ਕੌਣ ਸੁਣੇ ਫਰਿਆਦ॥
 ਕਬੀਰ, ਸਾਂਈ ਯੋ ਮਤ ਜਾਨੀਯੋ, ਪ੍ਰੀਤ ਘਟੇ ਮਮ ਚਿੱਤ।
 ਮਰੁੰ ਤੋ ਤੁਮ ਸਿਮਰਤ ਮਰੁੰ, ਜੀਵਤ ਸੁਮਰੁੰ ਨਿੱਤ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧਨਾ, ਸਬ ਸੁਮਰਿਨ ਕੇ ਮਾਂਹਿ।
 ਕਬੀਰਾ ਜਾਨੇ ਰਾਮਜਨ, ਸੁਮਿਰਨ ਸਮ ਕਛੁ ਨਾਹਿੰ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਿਨ ਹਰਿ ਜੈਸਾ ਸੁਮਿਰਿਆ, ਤਾਕੋ ਤੈਸਾ ਲਾਭ।
 ਔਸਾਂ ਪਿਆਸ ਨ ਭਾਗਈ, ਜਬ ਲਗ ਧਸੈ ਨਾ ਆਬ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁਮਿਰਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ਯੋਂ ਕਰੋ, ਜੈਸੇ ਦਾਮ ਕੰਗਾਲ।
 ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ ਵਿਸਰੈ ਨਹੀਂ, ਪਲ ਪਲ ਲੇਤ ਸੰਭਾਲ॥

ਕਬੀਰ, ਸੁਮਿਰਣ ਸੋਂ ਮਨ ਲਾਈਏ, ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਮੀਨ।
 ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੈ ਪਲ ਬੀਸਰੈ, ਦਾਸ ਕਬੀਰ ਕਹਿ ਦੀਨ॥
 ਕਬੀਰ, ਸਤਿਨਾਮ ਸੁਮਿਰਿਲੇ, ਪ੍ਰਾਣ ਜਾਹਿੰਗੇ ਛੂਟ।
 ਘਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਆਦਮੀ, ਚਲਤੇ ਲੇਏਂਗੇ ਲੂਟ॥
 ਕਬੀਰ, ਲੂਟ ਸਕੇ ਤੋ ਲੂਟ ਲੇ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਲੂਟ।
 ਪੀਛੇ ਫਿਰ ਪਛਤਾਓਗੇ, ਪ੍ਰਾਣ ਜਾਏਂਗੇ ਛੂਟ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੋਇਆ ਤੋ ਨਿਸ਼ਫਲ ਗਿਆ, ਜਾਗੇ ਸੋ ਫਲ ਲੇ।
 ਸਾਹਿਬ ਹੱਕ ਨਾ ਰਾਖਸੀ, ਜਬ ਮਾਂਗੇ ਤਬ ਦੇ॥
 ਕਬੀਰ, ਚਿੰਤਾ ਤੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ, ਔਰ ਨਾ ਚਿਤਵੈ ਦਾਸ।
 ਜੋ ਕੁਛ ਚਿਤਵੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਸੋਏ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਸ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਬ ਹੀ ਸਤਿਨਾਮ ਹਿਰਦੈ ਧਰਿਓ, ਭਇਓ ਪਾਪਕੋ ਨਾਸ਼।
 ਮਾਨੋ ਚਿਨਗੀ ਅਗਨੀ ਕੀ, ਪਰੀ ਪੁਰਾਣੇ ਘਾਸ॥
 ਕਬੀਰ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਮਿਰਤਾ, ਅਧਮ ਤਿਰੇ ਅਪਾਰ।
 ਅਜਾਮੇਲ ਗਨਿਕਾ ਸੁਪਚ, ਸਦਨਾ ਸਿਵਰੀ ਨਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁਵਪਨਹੀ ਮੇਂ ਬਰਰਾਇਕੇ, ਜੋ ਕੋਈ ਕਹੇ ਰਾਮ।
 ਬਾਕੇ ਪਗਕੀ ਪਾਵੜੀ, ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੋ ਚਾਮ॥
 ਕਬੀਰ, ਨਾਮ ਜਪਤ ਕੰਨਿਆ ਭਲੀ, ਸਾਕਟ ਭਲਾ ਨਾ ਪੂਤ।
 ਸ਼ੇਰੀ ਕੇ ਗਲ ਗਲਥਨਾ, ਜਾਮੇਂ ਦੂਧ ਨਾ ਮੂਤ॥

ਕਬੀਰ, ਸਬ ਜਗ ਨਿਰਧਨਾਂ, ਧੰਨਵੰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੋਇ।
 ਧੰਨਵੰਤਾ ਸੋਈ ਜਾਨੀਏ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਧੰਨ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਹਿ ਜਾਤ ਹੂੰ, ਕਹੂੰ ਵਜਾਕਰ ਢੋਲ।
 ਸੁਵਾਂਸ ਜੋ ਖਾਲੀ ਜਾਤ ਹੈਂ, ਤੀਨ ਲੋਕ ਕਾ ਮੋਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਐਸੇ ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਲਕਾ, ਏਕ ਸਵਾਂਸ ਜੋ ਜਾਏ।
 ਚੌਦ੍ਰਾਂ ਲੋਕ ਨਾਹਿੰ ਪਟਤਰੇ, ਕਾਹੇ ਧੂਰ ਮਿਲਾਏ॥
 ਕਬੀਰ, ਜੀਵਨਾ ਥੋਰਾਹੀ ਭਲਾ, ਜੋ ਸਤਿ ਸੁਮਿਰਨ ਹੋਇ।
 ਲਾਖ ਵਰਸ਼ ਕਾ ਜੀਵਨਾ, ਲੇਖੇ ਧਰੈ ਨਾ ਕੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਹੀ ਜਾਤ ਹੂੰ, ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਸਬ ਕੋਇ।
 ਸੁਮਿਰਨ ਸੋਂ ਭਲਾ ਹੋਏਗਾ, ਨਾਤਰ ਭਲਾ ਨਾ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨ, ਧਿਗ ਜੀਵਨ ਸੰਸਾਰ।
 ਧੂਆਂ ਕਾਸਾ ਧੌਲਹਰਾ, ਜਾਤ ਨਾ ਲਾਗੇ ਵਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਭਗਤੀ ਭਾਵ ਭਾਦੋਂ ਨਦੀ, ਸਬੈ ਚਲੀ ਘਹਿਰਾਏ।
 ਸਰਿਤਾ ਸੋਇ ਜਾਨੀਏਂ, ਜੇਠ ਮਾਸ ਠਹਿਰਾਏ॥
 ਕਬੀਰ, ਭਗਤੀ ਬੀਜ ਬਿਨਸੇ ਨਹੀਂ, ਆਏ ਪਰੈ ਸੋ ਝੋਲ।
 ਜੋ ਕੰਚਨ ਬਿਸਟਾ ਪਰੈ, ਘਟੇ ਨਾ ਤਾਕੋ ਮੋਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਲਾਲਚੀ, ਇਨਪੈ ਭਗਤੀ ਨਾ ਹੋਇ।
 ਭਗਤੀ ਕਰੇ ਕੋਈ ਸੂਰਮਾ, ਜਾਤਿ ਵਰੁਣ ਕੁਲ ਖੋਇ॥

ਕਬੀਰ, ਜਬ ਲਗ ਭਗਤੀ ਸਹਿ ਕਾਮਨਾ, ਤਬ ਲਗ ਨਿਸ਼ਫਲ ਸੇਵ।
ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਵੇ ਕਿਉਂ ਮਿਲੇ, ਨਿਸ਼ਕਾਮੀ ਨਿੱਜ ਦੇਵ॥

॥ਅਥ ਸਾਤੋਂ ਵਾਰ ਕੀ ਰਮੈਣੀ॥

ਸਾਤੋਂ ਵਾਰ ਸਮੂਲ ਬਖਾਨੋਂ, ਪਹਰ ਘੜੀ ਪਲ ਜੋਤਿਸ਼ ਜਾਨੋ॥1॥
ਐਤਵਾਰ ਅੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕੋਇ, ਲਗੀ ਚਾਂਚਰੀ ਪਦ ਮੇਂ ਸੋਈ॥2॥
ਸੋਮ ਸੰਭਾਲ ਕਰੋ ਦਿਨ-ਰਾਤੀ, ਦੂਰ ਕਰੋ ਨੈ ਦਿਲਕੀ ਕਾਂਤੀ॥3॥
ਮੰਗਲ ਮਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ਫੇਰੋ, ਚੌਦ੍ਹਾਂ ਕੋਟਿ ਜੀਤ ਜਮ ਜੇਰੋ॥4॥
ਬੁੱਧ ਵਿਨਾਨੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀਜੈ, ਸਤਿਸੁਕ੍ਰਿਤ ਨਿੱਜ ਸਿਮਰਣ ਕੀਜੇ॥5॥
ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ ਭਯਾਸ ਭਯੇ ਵੈਰਾਗਾ, ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਰਾਤੇ ਅਨੁਰਾਗਾ॥6॥
ਸ਼ੁਕਰ ਸ਼ਾਲਾ ਕ੍ਰਮ ਬਤਾਇਆ, ਜਦ ਮਨ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਨਹਾਇਆ॥7॥
ਸ਼ਨਿਚਰ ਸਵਾਸਾ ਮਾਹਿ ਸਮੋਇਆ, ਜਬ ਹਮ ਮਕਰਤਾਰ ਮਗ ਜੋਇਆ॥8॥
ਰਾਹੂ ਕੇਤੂ ਰੋਕੈ ਨਹੀ ਘਾਟਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਬਜਰ ਕਪਾਟਾ॥9॥
ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿ ਨਮਨ ਕਰੈਂ ਨਿਰਵਾਨਾ, ਅਵਿਗਤ ਨਾਮ ਨਿਰਾਲੰਭ ਜਾਨਾ॥10॥
ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿ ਨਾਦ ਸਮੇਏ ਨਾਸਾ, ਸਹਿਸ ਕਮਲ ਦਲ ਕੀਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਾ॥11॥
ਦਿਸ਼ਾਸੂਲ ਦਹੌਂਦਿਸ ਕਾ ਖੋਆ, ਨਿਰਾਲੰਭ ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਜੋਆ॥12॥
ਕਠਿਨ ਵਿਸ਼ਮ ਗਤਿ ਰਹਨ ਹਮਾਰੀ, ਕੋਈ ਨ ਜਾਨਤ ਹੈ ਨਰ ਨਾਰੀ॥13॥
ਚੰਦ੍ਰਸਮੂਲ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਪਾਇਆ, ਗਰੀਬਦਾਸ ਪਦ ਪਦਹਿ ਸਮਾਇਆ॥14॥

॥ਅਥ ਸਰਵ ਲੱਖਸ਼ਣਾ ਗ੍ਰੰਥ॥

ਗਰੀਬ ਉਤਮ ਕੁਲ ਕਰਤਾਰ ਦੇ, ਦਵਾਦਸ਼ ਭੂਸ਼ਣ ਸੰਗ।
 ਰੂਪ ਦ੍ਰਵ ਦੇ ਦਇਆ ਕਰ, ਗਿਆਨ ਭਜਨ ਸਤਿਸੰਗ।11
 ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਵਿਵੇਕ ਦੇਹ, ਸ਼ਮਾ ਦਇਆ ਇੱਕ ਤਾਰ।
 ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਵੈਰਾਗ ਦੇ, ਨਾਮ ਨਿਰਾਲੰਭ ਸਾਰ।12।
 ਯੋਗ ਜੁਗਤੀ ਸਵਾਸਥ ਜਗਦੀਸ਼ ਦੇ, ਸ਼ੁਖਸ਼ਮ ਧਿਆਨ ਦਿਆਲ।
 ਅਕਲ ਅਕੀਨ ਅਜਨਮ ਜਤਿ, ਅਠਸਿੱਧੀ ਨੌਨਿਧਿ ਖਿਆਲ।13।
 ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਬਾਂਚੈ ਨਹੀਂ, ਮੋਕਸ਼ ਬੰਧਨ ਸੈਂ ਦੂਰ।
 ਬੜੀ ਗਰੀਬੀ ਜਗਤ ਮੇਂ, ਸੰਤ ਚਰਣ ਰਜ ਧੂਰ।14।
 ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਾ ਸੋ ਕਹੋ, ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਖੰਡ।
 ਮਨ ਕੇ ਜੀਤੇ ਜੀਤ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਭਰਮੇਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ।15।
 ਸਾਲਾ ਕ੍ਰਮ ਸਰੀਰ ਮੇਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆ ਲਖਾਏ।
 ਗਰੀਬਦਾਸ ਗਲਤਾਨ ਪਦ, ਨਹੀਂ ਆਵੈ ਨਹੀਂ ਜਾਏ।16।
 ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਚਾਲ ਕਿਆ, ਮੋਹ ਸੇਤੀ ਸੁਣ ਲੇਹ।
 ਚੋਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਤ ਹੈਂ, ਜਾਕੈ ਮੁੰਹਡੇ ਖੇਹ।17।
 ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ ਲੋਭ ਲਟ, ਛੁਟੇ ਰਹੇ ਬਿਕਰਾਲ।
 ਕ੍ਰੋਧ ਕਸਾਈ ਉਰ ਬਸੈ, ਕੁਸ਼ਬਦ ਛੁਰਾ ਘਰ ਘਾਲ।18।
 ਹਰਸ਼ ਸੋਗ ਹੈਂ ਸਵਾਨ ਗਤੀ, ਸ਼ੰਸ਼ੇ ਸਰਪ ਸਰੀਰ।
 ਰਾਗ ਦਵੈਸ਼ ਬੜੈ ਰੋਗ ਹੈਂ, ਜਮ ਕੇ ਪੜੇ ਜੰਜੀਰ।19।

ਆਸ਼ਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਨਦੀ ਮੇਂ, ਭੂਬੇ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ।
 ਮਨਸਾ ਮਾਇਆ ਵਿਸਤਰੀ, ਅਤਮ ਆਤਮ ਦੋਸ਼।10।
 ਇੱਕ ਸ਼ਤਰੂ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਹੈਂ, ਭੂਲ ਪੜੀਰੇ ਪ੍ਰਾਣ।
 ਯਮ ਕੀ ਨਗਰੀ ਜਾਏਗਾ, ਸ਼ਬਦ ਹਮਾਰਾ ਮਾਨ।11।
 ਨਿੰਦਾ ਬਿੰਦਾ ਛੋੜਦੇ, ਸੰਤਨ ਸਿਉਂ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ।
 ਭੌਸਾਗਰ ਤਿਰ ਜਾਤ ਹੈ, ਜੀਵਤ ਮੁਕਤ ਅਤੀਤ।12।
 ਜੇ ਤੇਰੇ ਉਪਜੈ ਨਹੀਂ, ਤੋ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਖੀ ਸੁਣ ਲੇਹ।
 ਸ਼ਾਖੀ ਭੂਤ ਸੰਗੀਤ ਹੈਂ, ਜਾਸੈਂ ਲਾਵੇ ਨੇਹ।13।
 ਸਵਰਗ ਸਾਤ ਅਸਮਾਨ ਪਰ, ਭਟਕਤ ਹੈ ਮਨ ਮੂਢ।
 ਖਾਲਿਕ ਤੋ ਖੋਇਆ ਨਹੀਂ, ਇਸੀ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਢੂੰਢ।14।
 ਕ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਭਾਰੀ ਲਗੇ, ਸੰਸਾ ਸੁਲ ਬਬੂਲ।
 ਡਾਲੀ ਪਾਨੋ ਡੋਲਤੇ, ਪਰਸਤ ਨਾਹੀਂ ਮੂਲ।15।
 ਸਵਾਸਾ ਹੀ ਮੇਂ ਸਾਰ ਪਦ, ਪਦ ਮੇਂ ਸਵਾਸਾ ਸਾਰ।
 ਦਮ ਦੇਹੀ ਕਾ ਖੋਜ ਕਰ, ਆਵਾਗਵਨ ਨਿਵਾਰ।16।
 ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਵੈ ਨਹੀਂ, ਖਾਲਿਕ ਖੋਜ ਵਿਚਾਰ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਜਗ ਜਾਤ ਹੈ, ਚਿੰਨਹਤ ਨਾਹੀਂ ਸਾਰ।17।
 ਮਰਦ ਗਰਦ ਮੇਂ ਮਿਲ ਗਏ, ਰਾਵਣ ਸੇ ਰਣਧੀਰ।
 ਕੰਸ ਕੇਸ ਚਾਨੂਰ ਸੇ, ਹਿਰਣਾਕੁਸ਼ ਬਲਬੀਰ।18।

ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ, ਜੀਵ ਜਨਮ ਧਰਲੇਤ।
ਗਰੀਬਦਾਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਿਨ, ਖਾਲੀ ਪਰਸੀ ਖੇਤ।19।

॥ਅਥ ਬ੍ਰਹਮ ਵੇਦੀ॥

ਗਿਆਨ ਸਾਗਰ ਅਤਿ ਉਜਾਗਰ, ਨਿਰਵਿਕਾਰ ਨਿਰੰਜਨ।
ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਮਹਾਂਧਿਆਨੀ, ਸਤਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ।1।
ਮੂਲ ਚੱਕਰ ਗਣੇਸ਼ ਬਾਸਾ, ਰਕਤ ਵਰਣ ਜਹਾਂ ਜਾਨੀਏ।
ਕਿਲਿਅੰਮ ਜਾਪ ਕੁਲੀਨ ਤਜ ਸਬ, ਸ਼ਬਦ ਹਮਾਰਾ ਮਾਨੀਏ।2।
ਸਵਾਦ ਚੱਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਬਾਸਾ, ਜਹਾ ਸਾਵਿਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰਹੈ।
ਓਮ ਜਾਪ ਜਪੰਤ ਹੰਸਾ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੈ।3।
ਨਾਭਿ ਕਮਲ ਮੇਂ ਵਿਸ਼ਣੂ ਵਿਸ਼ੰਭਰ, ਜਹਾਂ ਲੱਛਮੀਂ ਸੰਗ ਬਾਸ ਹੈ।
ਹਰਿਅੰਮ ਜਾਪ ਜਪੰਤ ਹੰਸਾ, ਜਾਨਤ ਬਿਰਲਾ ਦਾਸ ਹੈ।4।
ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਮਹਾਦੇਵ ਦੇਵੰ, ਸਤੀ ਪਾਰਵਤੀ ਸੰਗ ਹੈ।
ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਜਪੰਤ ਹੰਸਾ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਭਲ ਰੰਗ ਹੈ।5।
ਕੰਠ ਕਮਲ ਮੇਂ ਬਸੈ ਅਵਿਦਿਆ, ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਬੁੱਧੀ ਨਾਸਹੀ।
ਲੀਲ ਚੱਕਰ ਮੱਧ ਕਾਲ ਕ੍ਰਮਮ, ਆਵਤ ਦਮ ਕੂੰ ਫਾਂਸਹੀ।6।
ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਕਮਲ ਪਰਮ ਹੰਸ ਪੂਰਣ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਆਪ ਹੈ।
ਮਨ ਪੌਨਾ ਸਮ ਸਿੰਧ ਮੇਲੋ, ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕਾ ਜਾਪ ਹੈ।7।
ਸਹੰਸ ਕਮਲ ਦਲ ਭੀ ਆਪ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਉਂ ਫੂਲਨਮੱਧ ਗੰਧ ਹੈ।
ਪੂਰ ਰਿਹਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਜੋਗੀ, ਸਤਿ ਸਮਰਥ ਨਿਰਬੰਧ ਹੈ।8।

ਮੀਨੀ ਖੋਜ ਹਨੋਜ ਹਰਦਮ, ਉਲਟ ਪੰਥ ਕੀ ਬਾਟ ਹੈ।
 ਇਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਸ਼ਮਨ ਖੋਜੋ, ਚਲ ਹੰਸਾ ਔਘਟ ਘਾਟ ਹੈ।9।
 ਐਸਾ ਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਵਰਣੋ, ਜੋ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਚਿੱਤ ਧਰਿਆ।
 ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਦਵਾਦਸ਼ ਪਲਟੇ, ਕਾਲ ਕ੍ਰਮ ਤਿਸ ਤੈਂ ਡਰਿਆ।10।
 ਸੁੰਨ ਸਿੰਘਾਸ਼ਨ ਅਮਰ ਆਸਨ, ਅਲਖਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਬਾਨ ਹੈ।
 ਅਤਿ ਲਿਵਲੀਨ ਬੇਦੀਨ ਮਾਲਿਕ, ਕਾਦਰ ਕੁੰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ।11।
 ਹੈ ਨਿਰਸਿੰਧ ਅਬੰਧ ਅਬਿਗਤ, ਕੋਟਿ ਬੈਕੁੰਠ ਨਖਰੂਪ ਹੈ।
 ਅਪਰੰਪਾਰ ਦੀਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ, ਐਸਾ ਅਜਬ ਅਨੂਪ ਹੈ।12।
 ਘੁਰੈਂ ਨਿਸਾਨ ਅਖੰਡ ਧੁੰਨ ਸੁਨ, ਸੋਹੰ ਬੇਦੀ ਗਾਈਏ।
 ਬਾਜੈਂ ਨਾਦ ਅਗਾਧ ਅਗ ਹੈ, ਜਹਾਂ ਲੇ ਮਨ ਠਹਿਰਾਈਏ।13।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਮਨ ਪਵਨ ਪਲਟੇ, ਬੰਕਨਾਲ ਸਮ ਕੀਜੀਏ।
 ਸਰਬੈ ਫੂਲ ਅਸੂਲ ਅਸਥਿਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਪੀਜੀਏ।14।
 ਸਪਤ ਪੁਰੀ ਮੋਰੂਦੰਡ ਖੋਜੋ, ਮਨ ਮਨਸਾ ਗਹ ਰਾਖਿਏ।
 ਉੜਹੈਂ ਭੰਵਰ ਆਕਾਸ਼ ਗਮਨ, ਪਾਂਚ ਪੱਚੀਸੈਂ ਨਾਖੀਏ।15।
 ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਕੀ ਸੈਲ ਕਰ ਲੇ, ਬਹੁਰਿ ਨ ਐਸਾ ਦਾਵ ਹੈ।
 ਚਲ ਹੰਸਾ ਪਰਲੋਕ ਪਠਾਉਂ, ਭੋਂ ਸਾਗਰ ਨਹੀਂ ਆਵਹੈ।16।
 ਕੰਦੂਪ ਜੀਤ ਉਦੀਤ ਜੋਗੀ, ਛਟ ਕਰਮੀ ਯੋਹ ਖੇਲ ਹੈ।
 ਅੰਨਭੈ ਮਾਲਨਿ ਹਾਰ ਗੁੰਦੇ, ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕਾ ਮੇਲ ਹੈ।17।

ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਅਜਾਪ ਥਰਪੋ, ਤ੍ਰਿਕੁੱਟੀ ਸੰਜਮ ਧੁਨਿ ਲਗੈ।
 ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਨਹਾਨ ਹੰਸਾ, ਗੰਗ ਸਹੰਸ ਮੁੱਖ ਜਿੱਤ ਬਗੇ।18।
 ਕਾਲਇੰਦ੍ਰੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਾਦਰ, ਅਵਿਗਤ ਮੂਰਤਿ ਖੂਬ ਹੈ।
 ਛਤ੍ਰ ਸਵੇਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੋਚਨ, ਗਲਤਾਨਾ ਮਹਿਬੂਬ ਹੈ।19।
 ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਦੀਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ, ਬਾਹਰ ਅੰਤ ਨਾ ਜਾਈਏ।
 ਕਾਇਆ ਮਾਇਆ ਕਹਾਂ ਬਪੁਰੀ, ਤਨ ਮਨ ਸ਼ੀਸ਼ ਚੜਾਈਏ।20।
 ਅਬਿਗਤ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੋਗੀ, ਸਤ ਪੁਰਸ਼ ਲਿਉਲੀਨ ਹੈ।
 ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗਲਤਾਨ ਗੈਬੀ, ਜਾਤ ਅਜਾਤ ਬੇਦੀਨ ਹੈ।21।
 ਸੁੱਖਸਾਗਰ ਰਤਨਾਗਰ ਨ੍ਰਿਭੈ, ਨਿੱਜ ਮੁੱਖਬਾਨੀ ਗਾਵਹੀ।
 ਝਿਨ ਆਕਰ ਅਜੋਖ ਨ੍ਰਿਮਲ, ਦ੍ਰੁਸ਼ਟੀ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਹੀਂ।22।
 ਝਿਲ ਮਿਲ ਨੂਰ ਜਹੂਰ ਜੋਤਿ, ਕੋਟਿ ਪਦਮ ਉਜਿਯਾਰ ਹੈ।
 ਉਲਟ ਨੈਨ ਬੇਸੁੰਨ ਬਿਸਤਰ, ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਦੀਦਾਰ ਹੈ।23।
 ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਸਕਲ ਰਮਤਾ, ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਕਮਲ ਮੱਧ ਨਿਰਖ ਹੀਂ।
 ਸਵੇਤ ਧਵਜਾ ਸੁੰਨ ਗੁਮਟ ਆਗੈ, ਪਚਰੰਗ ਝੰਡੇ ਫਰਕ ਹੀਂ।24।
 ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਸਤਲੋਕ ਚਲੀਏ, ਨੌਂ ਦਰ ਮੁੰਦ ਬਿਸੁੰਨ ਹੈ।
 ਦਿਵਯ ਚਿਸਮਿਓ ਇੱਕ ਬਿੰਬ ਦੇਖਿਆ, ਨਿੱਜ ਸ਼੍ਰਵਣ ਸੁਨਿਪੁਨਿ ਹੈ।25।
 ਚਰਣ ਕਮਲ ਮੇਂ ਹੰਸ ਰਹਤੇ, ਬਹੁਰੰਗੀ ਬਰਿਯਾਮ ਹੈਂ।
 ਸੂਖਸ਼ਮ ਮੂਰਤੀ ਸ਼ਿਅਮ ਸੂਰਤੀ, ਅਚਲ ਅਭੰਗੀ ਰਾਮ ਹੈਂ।26।

ਨੌ ਸੁਰ ਬੰਧ ਨਿਸੰਕ ਖੇਲੇ, ਦਸਮੇਂ ਦਰ ਮੁੱਖਮੂਲ ਹੈ।
 ਮਾਲੀ ਨ ਕੁਪ ਅਨੂਪ ਸਜਨੀ, ਬਿਨ ਬੇਲੀ ਕਾ ਫੂਲ ਹੈ।27।
 ਸਵਾਂਸ ਉਸਵਾਂਸ ਪਵਨ ਕੂੰ ਪਲਟੈ, ਨਾਗ ਫੁਨੀ ਕੂੰ ਭੁੰਚ ਹੈ।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕਾ ਬਾਂਧ ਬੋੜਾ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਕੂੰ ਕੂਚ ਹੈ।28।
 ਸੁਨ ਲੇ ਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਹੰਸਾ, ਸ਼ਬਦ ਮਹਲ ਕੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰੋ।
 ਯੋਹ ਗੁਰੂਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਣੀ, ਜੀਵਤ ਹੀ ਜਗ ਮੇਂ ਮਰੋ।29।
 ਉਜਲ ਹਿਰੰਬਰ ਸਵੇਤ ਭੌਂਰਾ, ਅਖਸ਼ੈ ਵ੍ਰਖਸ਼ ਸਤ ਬਾਗ ਹੈ।
 ਜੀਤੋ ਕਾਲ ਬਿਸਾਲ ਸੋਹੰ, ਤਰ ਤੀਵਰ ਬੈਰਾਗ ਹੈ।30।
 ਮਨਸਾ ਨਾਰੀ ਕਰ ਪਨਿਹਾਰੀ, ਖਾਖੀ ਮਨ ਜਹਾਂ ਮਾਲਿਆ।
 ਕੁੰਭਕ ਕਾਇਆ ਬਾਗ ਲਗਾਇਆ, ਫੂਲੇ ਹੈਂ ਫੂਲ ਬਿਸਾਲੀਆ।31।
 ਕੱਛਮੱਛ ਕੂਰੰਭ ਧੌਲੰ, ਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੰਸ ਫੁਨ ਗਾਵਹੀ।
 ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਸੇ ਰਟੈਂ ਨਿਸ਼ਦਿਨ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਾਰ ਨ ਪਾਵਹੀਂ।32।
 ਸ਼ੰਭੂ ਜੋਗ ਬਿਜੋਗ ਸਾਧਿਆ, ਅਚਲ ਅਡਿੰਗ ਸਮਾਧ ਹੈ।
 ਅਬਿਗਤ ਕੀ ਗਤਿ ਨਾਹਿੰ ਜਾਨੀ, ਲੀਲਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਹੈ।33।
 ਸਨਕਾਦਿਕ ਔਰ ਸਿੱਧ ਚੌਰਾਸੀ, ਧਿਆਨ ਧਰਤ ਹੈਂ ਤਾਸ ਕਾ।
 ਚੌਬੀਸੌਂ ਅਵਤਾਰ ਜਪਤ ਹੈਂ, ਪਰਮ ਹੰਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾ।34।
 ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ ਔਰ ਤੈਤੀਸੌਂ, ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਿਰਾਗ ਹੈਂ।
 ਧਰ ਅੰਬਰ ਧਰਨੀ ਧਰ ਰਟਤੇ, ਅਬਿਗਤ ਅਚਲ ਬਿਹਾਗ ਹੈਂ।35।

ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਸਿੰਧ ਔਰ ਸਾਧਿਕ, ਪ੍ਰਬ੍ਰਹਮ ਕੁੰ ਰਟਤ ਹੈਂ।
 ਘਰ-ਘਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਚੋਰੀ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਜਹਾਂ ਬਟਤ ਹੈਂ।36।
 ਚਿੱਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਧੂਮਰਾਏ ਗਾਵੈਂ, ਆਦਿ ਮਾਇਆ ਔਂਕਾਰ ਹੈ।
 ਕੋਟਿ ਸਰਸਵਤੀ ਲਾਪ ਕਰਤ ਹੈਂ, ਐਸਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਰਬਾਰ ਹੈ।37।
 ਕਾਮਧੇਨੂੰ ਕਲਪਵ੍ਰਿਛ ਜਾਕੈਂ, ਇੰਦਰ ਅਨੰਤ ਸੁਰ ਭਰਤ ਹੈਂ।
 ਪਾਰਬਤੀ ਕਰ ਜੋਰ ਲੱਛਮੀਂ, ਸਾਵਿਤ੍ਰੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕਰਤ ਹੈਂ।38।
 ਗੰਧ੍ਰਵ ਗਿਆਨੀ ਔਰ ਮੁਨਿ ਧਿਆਨੀ, ਪਾਂਚੋ ਤੱਤਵ ਖਿਵਾਸ ਹੈਂ।
 ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਤੀਨ ਬਹੁਰੰਗ ਬਾਜੀ, ਕੋਈ ਜਨ ਬਿਰਲੇ ਦਾਸ ਹੈਂ।39।
 ਧਰੁਵ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਅਗਾਧ ਅਗ ਹੈ, ਜਨਕ ਬਿਦੇਹੀ ਜੋਰ ਹੈ।
 ਚਲੇ ਵਿਮਾਨ ਨਿਦਾਨ ਬੀਤਯਾ, ਧਰਮਰਾਜ ਕੀ ਬੰਧ ਤੌਰ ਹੈਂ।40।
 ਗੋਰਖਦੱਤ ਜੁਗਾਦਿ ਜੋਗੀ, ਨਾਮ ਜਲੰਧਰ ਦੀਜਿਏ।
 ਭਰਥਰੀ ਗੋਪੀ ਚੰਦਾ ਸੀਝੇ, ਐਸੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਦੀਜਿਏ।41।
 ਸੁਲਤਾਨੀ ਬਾਜੀਦ ਫਰੀਦਾ, ਪੀਪਾ ਪਰਚੇ ਪਾਈਆ।
 ਦੇਵਲ ਫੇਰਿਆ ਗੋਪ ਗੁਸਾਂਈ, ਨਾਮਾ ਕੀ ਛਾਨ ਛਿਵਾਈਆ।42।
 ਛਾਨ ਛਵਾਈ ਗਊ ਜਿਵਾਈ, ਗਨਿਕਾ ਚੜੀ ਬਿਮਾਨ ਮੇਂ।
 ਸਦਨਾ ਬਕਰੇ ਕੁੰ ਮਤ ਮਾਰੈ, ਪਹੁੰਚੇ ਆਨ ਨਿਦਾਨ ਮੇਂ।43।
 ਅਜਾਮੇਲ ਸੇ ਅਧਮ ਉਧਾਰੇ, ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਬਿਰਦ ਤਾਸ ਹੈ।
 ਕੇਸ਼ੋ ਆਨ ਭਯਾ ਬਨਜਾਰਾ, ਛਟ ਦਲ ਕੀਨੀ ਹਾਸ ਹੈ।44।

ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਕਾ ਖੇਤ ਨਿਪਾਇਆ, ਮਾਧੋ ਦਈ ਸਿਕਲਾਤ ਹੈ।
 ਪੰਡਾ ਪਾਂਵ ਬੁਝਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜਗਨਨਾਥ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ।45।
 ਭਗਤੀ ਹੇਤ ਕੇਸ਼ੋ ਬਨਜਾਰਾ, ਸੰਗ ਰੈਦਾਸ ਕਮਾਲ ਥੇ।
 ਹੇ ਹਰ ਹੇ ਹਰ ਹੇਤੀ ਆਈ, ਗੁਨ ਛਈ ਔਰ ਪਾਲ ਥੇ।46।
 ਗੈਬੀ ਖਿਯਾਲ ਬਿਸਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਅਚਲ ਦਿਗੰਬਰ ਥੀਰ ਹੈਂ।
 ਭਗਤੀ ਹੇਤ ਆਨ ਕਾਇਆ ਧਰ ਆਏ, ਅਬਿਗਤ ਸਤਕਬੀਰ ਹੈਂ।47।
 ਨਾਨਕ ਦਾਦੂ ਅਗਮ ਅਗਾਧੂ, ਤੇਰੀ ਜ਼ਹਾਜ ਖੇਵਟ ਸਹੀ।
 ਸੁੱਖ ਸਾਗਰ ਕੇ ਹੰਸ ਆਏ, ਭਗਤੀ ਹਿਰੰਬਰ ਉਰ ਧਰੀ।48।
 ਕੋਟਿ ਭਾਨੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਣ, ਰੂਮ ਰੂਮ ਕੀ ਲਾਰ ਹੈ।
 ਅਚਲ ਅਭੰਗੀ ਹੈ ਸਤਸੰਗੀ, ਅਬਿਗਤ ਕਾ ਦੀਦਾਰ ਹੈ।49।
 ਧੰਨ ਸਤਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵਾ, ਚੌਰਾਸੀ ਭ੍ਰਮ ਮੇਟਹੀ।
 ਤੇਜ ਪੁੰਜ ਆਨ ਦੇਹ ਧਰ ਕਰ, ਇਸ ਵਿਧਿ ਹਮਕੁੰ ਭੇਂਟ ਹੀਂ।50।
 ਸ਼ਬਦ ਨਿਵਾਸ ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ, ਯੋਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ।
 ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਨਾ ਪਵਨ ਨਾ ਪਾਨੀ, ਨਾ ਜਹਾ ਛਾਇਆ ਧੂਪ ਹੈ।51।
 ਰਹਤਾ ਰਮਤਾ, ਰਾਮ ਸਾਹਿਬ, ਅਵਗਤ ਅਲਹ ਅਲੇਖ ਹੈ।
 ਭੂਲੇ ਪੰਥ ਬਿਟੰਬ ਵਾਦੀ, ਕੁਲ ਕਾ ਖਾਵਿੰਦ ਏਕ ਹੈ।52।
 ਰੂਮ ਰੂਮ ਮੇਂ ਜਾਪ ਜਪ ਲੇ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਮੇਲ ਹੈ।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕੁੰ ਕਮਲ ਪਠਾਵੇ, ਜਹਾਂ ਦੀਪਕ ਬਿਨ ਤੇਲ ਹੈ।53।
 ਹਰਦਮ ਖੋਜ ਹਨੋਜ ਹਾਜਰ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ ਹੈਂ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਤਬੀਬ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਬੰਦੀ ਛੌੜ ਕਬੀਰ ਹੈਂ।54।

* ਅਸ਼ੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਰਮੈਣੀ *

॥ਅਥ ਮੰਗਲਾਚਰਣ॥

ਗਰੀਬ ਨਮੋ ਨਮੋ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੂੰ, ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹੀ।
 ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਸਾਧਵਾ, ਸੰਤੋਂ ਸਰਵਸ ਦੀਨਹੀ।1।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਭੈ, ਡੰਡੋਓਤਮ ਪ੍ਰਣਾਮ।
 ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਮੱਧ ਹੂਏ, ਤਿਨ ਕੂੰ ਜਾ ਕੁਰਬਾਨ।2।
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਵਿਛਮ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਭੰਜਨੰ।
 ਨਿਰਲੇਪਮ ਨਿਜ ਨਿਰਗੁਣਮ, ਅਕਲ ਅਨੂਪ ਬੇਸੁੰਨ ਧੁਨਿੰ।3।
 ਸੋਹੰ ਸੁਰਤੀ ਸਮਾਪਤਮ, ਸਕਲ ਸਮਾਨਾ ਨਿਰਤਿ ਲੈ।
 ਉਜਲਹਿੰਬਰਹਰਦਮੰਬੋਪ੍ਰਵਾਹਅਥਹਯੈ, ਵਾਰਪਾਰਨਹੀਂਮਧਿਅਤੰ।4।
 ਗਰੀਬ ਜੋ ਸੁਮਰਿਤ ਸਿੱਧ ਹੋਈ, ਗਣ ਨਾਯਕ ਗਲਤਾਨਾ।
 ਕਰੋ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਸੋਈ, ਪਾਰਸ ਪਦ ਪ੍ਰਵਾਨਾ।5।
 ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ ਮਨਾਊਂ, ਗਣ ਨਾਇਕ ਦੇਵਨ ਦੇਵਾ।
 ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਉ ਲਾਊਂ, ਆਦਿ ਅੰਤ ਕਰਹੂੰ ਸੇਵਾ।6।
 ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਗੀਤੰ, ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਦਾਤਾ ਸੋਈ।
 ਅਵਿਗਤ ਗੁਣਹਿ ਅਤੀਤੰ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮੋਹੀ।7।

ਜਗਦੰਬਾ ਜਗਦੀਸ਼ੰ, ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਮ ਸ਼ੀਸ਼ੰ, ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਭੰਡਾਰੀ,।8।
 ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਧਿਆਵੈਂ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਮਹੇਸ਼ਾ,
 ਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੰਸ ਮੁਖ ਗਾਵੈਂ, ਪੂਜੈਂ ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ਾ।9।
 ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਬੇਰ ਸਰੀਖਾ, ਵਰੁਣ ਧਰਮਰਾਏ ਧਿਆਵੈਂ।
 ਸੁਮਰਥ ਜੀਵਨ ਜੀਕਾ, ਮਨ ਇੱਛਾ ਫਲ ਪਾਵੈਂ।10।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਅਧਾਰਾ, ਧਿਆਵੈਂ ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ।
 ਉਤਰੈਂ ਭਵਜਲ ਪਾਰਾ, ਕਟਿ ਹੈਂ ਯਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ।11।

(ਰਮੈਣੀ)

ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਸਮਰਥ ਔਂਕਾਰਾ, ਅਦਲੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀਰ ਹਮਾਰਾ।1।
 ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਦਿਆ ਕੇ ਸਾਗਰ, ਕਾਲ ਕਰਮ ਕੇ ਮੋਚਨ ਆਗਰ।2।
 ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ ਦਰਵੇਸ਼ ਦਿਆਲਾ, ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਕਰ ਪੈਮਾਲਾ।3।
 ਆਵ ਖਾਕ ਪਾਵਕ ਔਰ ਪੈਨਾ, ਗਗਨ ਸੁੰਨ ਦਰਿਆਈ ਦੋਨਾ।4।
 ਧਰਮਰਾਏ ਦਰਬਾਨੀ ਚੇਰਾ, ਸੁਰ ਅਸੁਰੋਂ ਕਾ ਕਰੇ ਨਿਬੇਰਾ।5।
 ਸਤ ਕਾ ਰਾਜ ਧਰਮਰਾਏ ਕਰਹੀਂ, ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਸਭੈ ਡੰਡ ਭਰਹੀਂ।6।
 ਸ਼ੰਕਰ ਸ਼ੇਸ਼ ਰੂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ, ਨਾਰਦ ਸ਼ਾਰਦ ਜਾ ਉਰ ਰਸਨੰ।7।
 ਗੌਰਿਜ ਔਰ ਗਣੇਸ਼ ਗੁਸਾਂਈ, ਕਾਰਜ ਸਕਲ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਈਂ।8।
 ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਅਰੁ ਸੰਭੁ ਸ਼ੇਸ਼ਾ, ਤਿੰਨੋਂ ਦੇਵ ਦਿਆਲੂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ।9।

ਸਵਿੱਤਰੀ ਔਰ ਲੱਕਸ਼ਮੀਂ ਗੌਰਾ, ਤਿਹੁੰ ਦੇਵਾ ਸਿਰ ਕਰ ਹੈਂ ਚੌਰਾ।10।
 ਪਾਂਚ ਤਤ ਆਰੰਭਨ ਕੀਨਾ, ਤੀਨ ਗੁਣਨ ਮੱਧਯ ਸਾਖਾ ਝੀਨਾ।11।
 ਸਤਪੁਰਸ਼ ਸੈਂ ਔਂਕਾਰਾ, ਅਬਿਗਤ ਰੂਪ ਰਚੇ ਗੈਨਾਰਾ।12।
 ਕੱਛ ਮੱਛ ਕੁਰੰਭ ਔਰ ਧੌਲਾ, ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਮੌਲਾ।13।
 ਲੱਖ ਚੌਰਾਸੀ ਸਾਜ ਬਣਾਇਆ। ਭਗਲੀਗਰ ਕੁੰਭਗਲ ਉਪਾਇਆ।14।
 ਉਪਜੈਂ ਬਿਨਸੈਂ ਆਵੈਂ ਜਾਹੀਂ, ਮੂਲ ਬੀਜ ਕੁੰ ਸ਼ੰਸਾ ਨਾਹੀਂ।15।
 ਲੀਲ ਨਾਭ ਸੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਏ, ਆਦਿ ਓਮ ਕੇ ਪੁੱਤਰ ਕਹਾਏ।16।
 ਸ਼ੰਭੂ ਮਨੂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੀ ਸਾਖਾ, ਰਿੰਗ ਯਜੁ ਸਾਮ ਅਥ੍ਰਵਨ ਭਾਸ਼ਾ।17।
 ਪੀਵਰਤ ਭਯਾ ਉਤਤਾਂਨੰਪਾਤਾ, ਜਾ ਕੈਧਰੁਵ ਹੈਂ ਆਤਮ ਗਿਆਤਾ।18।
 ਸਨਕ ਸਨੰਦਨੰ ਸੰਤ ਕੁਮਾਰਾ, ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਅਨੁਰਾਗੀ ਧਾਰਾ।19।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਕਲਾ ਵਿਸਤਾਰੀ, ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ ਮੁਨੀਜਨ ਧਾਰੀ।20।
 ਕਸ਼ਯਪ ਪੁੱਤਰ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਗਿਆਨੀ, ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੇਂ ਕਿਰਣ ਸਮਾਨੀ।21।
 ਸਾਠ ਹਜ਼ਾਰ ਸੰਗੀ ਬਾਲ ਕੇਲੰ, ਬੀਨਾ ਰਾਗੀ ਅਜਬ ਬਲੇਲੰ।22।
 ਤੀਨ ਕੋਟਿ ਯੋਧਾ ਸੰਗ ਜਾਕੇ, ਸਿਕਬੰਧੀ ਹੈਂ ਪੂਰਣ ਸਾਕੇ।23।
 ਹਾਥ ਖੜਗ ਗਲ ਪੁਸ਼ਪ ਕੀ ਮਾਲਾ, ਕਸ਼ਯਪ ਸੁਤ ਹੈ ਰੂਪ ਵਿਸਾਲਾ।24।
 ਕੌਸਤ ਮਣਿ ਜੜਿਆ ਵਿਮਾਨ ਤੁੰਮਹਾਰਾ,
 ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਕਰਤ ਜੁਹਾਰਾ।25।
 ਚੰਦ ਸੂਰ ਚਕਵੈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮਾਹੀਂ, ਨਿਸ ਵਾਸਰ ਚਰਣੋਂ ਚਿਤ ਲਾਹੀਂ।26।

ਪੀਠੈ ਸੂਰਜ ਸਨਮੁੱਖ ਚੰਦਾ, ਕਾਟੈਂ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਫੰਦਾ।27।
 ਤਾਰਾਇਣ ਸਬ ਸਵਰਗ ਸਮੂਲਨ, ਪਖੈ ਰਹੇਂ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਫੂਲੰ।28।
 ਜਯ ਜਯ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਮਰਥ ਸਵਾਮੀ, ਯੇਤੀ ਕਲਾ ਪਰਮਪਦ ਧਾਮੀਂ।29।
 ਜਯ ਜਯ ਸੰਭੂ ਸੰਕਰ ਨਾਥਾ, ਕਲਾ ਗਣੇਸ਼ ਰੂ ਗੌਰਜ ਮਾਤਾ।30।
 ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਪੈਮਾਲ ਕਰੰਤਾ, ਐਸਾ ਸੰਭੂ ਸਮਰਥ ਕੰਤਾ।31।
 ਚੰਦ ਲਿਲਾਟ ਸੂਰ ਸੰਗੀਤਾ, ਜੋਗੀ ਸੰਕਰ ਧਿਆਨ ਉਦੀਤਾ।32।
 ਨੀਲ ਕੰਠ ਸੋਹੈ ਗਰੁਡਾਸਣ, ਸੰਭੂ ਜੋਗੀ ਅਚਲ ਸਿੰਘਾਸਣ।33।
 ਗੰਗ ਤਰੰਗ ਛੁਟੈਂ ਬਹੁਧਾਰਾ, ਅਜਪਾ ਤਾਰੀ ਜਯ ਜਯ ਕਾਰਾ।34।
 ਰਿੱਧੀ ਸਿੱਧੀ ਦਾਤਾ ਸੰਭੂ ਗੋਸਾਂਈ,
 ਦਾਲੀਦਰ ਮੋਚ ਸਭੈ ਹੋ ਜਾਈ।35।
 ਆਸਣ ਪਦਮ ਲਗਾਏ ਜੋਗੀ, ਨਿਹਇੰਛਿਆ ਨਿਰਬਾਨੀ ਭੋਗੀ।36।
 ਸਰਪ ਭੂਵੰਗ ਗਲੈ ਰੁੰਡ ਮਾਲਾ, ਬ੍ਰਹਮ ਚਢੀਏ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ।37।
 ਵਾਮੈਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਵਿਰਾਜੈ, ਦਹਨੈ ਕਰ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਾਜੈ।38।
 ਸੁਨ ਅਰਦਾਸ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵਾ, ਸੰਭੂ ਜੋਗੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ।39।
 ਤੂੰ ਪੈਮਾਲ ਕਰੇ ਪਲ ਮਾਹੀਂ, ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਸੰਭੂ ਸਾਂਈ।40।
 ਇੱਕ ਲੱਖ ਯੋਜਨ ਧਵਜਾ ਫਰਕੈਂ, ਪਚਰੰਗ ਝੰਡੇ ਮੋਹਰੈ ਰੱਖੈ।41।
 ਕਾਲ ਭੱਦਰ ਕ੍ਰਤ ਦੇਵ ਬੁਲਾਊਂ, ਸੰਕਰ ਕੇ ਦਲ ਸਬਹੀ ਧਿਆਊਂ।42।
 ਭੈਰੋਂ ਖਿਤਰ ਪਾਲ ਪਲੀਤੰ, ਭੂਤ ਔਰ ਦੈਂਤ ਚੜ੍ਹੈ ਸੰਗੀਤੰ।43।

ਰਾਕਸ਼ਸ਼ ਭੰਜਨ ਬਿਰਦ ਤੁੰਮਹਾਰਾ, ਜਿਉਂ ਲੰਕਾ ਪਰ ਪਦਮ ਅਠਾਰਾ।44।
 ਕੋਟਿਓਂ ਗੰਧਰਵ ਕਮੰਦ ਚੜਾਵੈਂ, ਸੰਕਰ ਦਲ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵੈ।45।
 ਮਾਰੈਂ ਹਾਕ ਦਹਾਕ ਚਿੰਘਾਰੇ, ਅਗਨੀ ਚੱਕਰ ਬਾਣੋਂ ਤਨ ਜਾਰੈਂ।46।
 ਕੰਪਿਆ ਸ਼ੇਸ਼ ਧਰਨਿ ਥਰਰਾਨੀ, ਜਾ ਦਿਨ ਲੰਕਾ ਘਾਲੀ ਘਾਨੀ।47।
 ਤੁਮ ਸੰਭੂ ਈਸ਼ਨ ਕੇ ਈਸ਼ਾ, ਵ੍ਰਸ਼ਭ ਚੜੀਏ ਬਿਸਵੇ ਬੀਸਾ।48।
 ਇੰਦਰ ਕੁਬੇਰ ਔਰ ਵਰੁਣ ਬਲਾਊ, ਰਾਪਤਿ ਸੇਤ ਸਿੰਘਾਸਨ ਲਿਆਊ।49।
 ਇੰਦਰ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦਰਿਆਈ, ਛਿਆਨਵੈਂ ਕੋਟਿ ਕੀ ਹੂਈ ਚੜਾਈ।50।
 ਸੁਰਪਤੀ ਚੜੇ ਇੰਦਰ ਅਨੁਰਾਗੀ, ਅਨੰਤ ਪਦਮ ਗੰਧਰਵ ਬੜਭਾਗੀ।51।

ਕਿਸ਼ਨ ਭੰਡਾਰੀ ਚੜੇ ਕੁਬੇਰਾ,

ਅਬ ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਬਹੁਰਯੋ ਫੇਰਾ।52।

ਵਰੁਣ ਵਿਨੋਦ ਚੜੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ, ਕਲਾ ਸੰਪੂਰਣ ਬਾਰਹ ਬਾਨੀ।53।
 ਧਰਮਰਾਏ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਚੇਰਾ। ਚੌਦਹ ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਦਲ ਤੇਰਾ।54।
 ਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤ ਕੇ ਕਾਗਲ ਮਾਹੀਂ, ਜੇਤਾ ਉਪਜਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਂਈ।55।
 ਸਾਤੋਂ ਲੋਕ ਪਾਲ ਕਾ ਰਾਸਾ, ਉਰ ਮੇਂ ਧਰਿਏ ਸਾਧੂ ਦਾਸਾ।56।
 ਵਿਸ਼ਣੂਨਾਥ ਹੈਂ ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ, ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਬ ਕਾਟੈਂ ਫੰਦਨ।57।
 ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਰੇ ਗੁਰੁਰਾਇਆ, ਹਿਰਣਾਕੁਸ ਕੁੰਮਾਰਨ ਧਾਇਆ।58।
 ਸੰਖ ਚੱਕਰ ਗਦਾ ਪਦਮ ਬਿਰਾਜੈਂ, ਭਾਲ ਤਿਲਕ ਜਾਕੈਂ ਉਰ ਸਾਜੈਂ।59।
 ਵਾਹਨ ਗਰੁੜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਅਸਵਾਰਾ, ਲੱਕਸ਼ਮੀਂ ਢੇਰੈ ਚੋਰ ਅਪਾਰਾ।60।

ਰਾਵਣ ਮਹਿਰਾਵਣ ਸੇ ਮਾਰੇ, ਸੇਤੂ ਬਾਂਧ ਸੇਨਾ ਦਲ ਤਿਆਰੇ।61।
 ਜਰਾਸਿੰਧ ਔਰ ਬਾਲਿ ਖਪਾਏ, ਹੰਸ ਕੇਸਿ ਚਨੌਰ ਹਰਾਏ।62।
 ਕਾਲੀਦਹ ਮੇਂ ਨਾਗੀ ਨਾਥਾ, ਸਿਸੁਪਾਲ ਚੱਕਰ ਸੈਂ ਕਾਟਿਆ ਮਾਥਾ।63।
 ਕਾਲਯਵਨ ਮਥੁਰਾ ਪਰ ਧਾਏ, ਠਾਰਾ ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਚੜ੍ਹ ਆਏ।64।
 ਮੁਚਕੰਦ ਪਰ ਪੀਤਾਂਬਰ ਡਾਰਿਆ, ਕਾਲਯਵਨ ਜਹਾਂ ਬੇਗਿ ਸਿੰਘਾਰਿਆ।65।
 ਪਰਸੁਰਾਮ ਬਾਵਨ ਅਵਤਾਰਾ, ਕੋਈ ਨ ਜਾਨੈ ਭੇਦ ਤੁੰਮਹਾਰਾ।66।
 ਸੰਖਾਸੁਰ ਮਾਰੇ ਨਿਰਬਾਨੀ, ਬਰਾਹ ਰੂਪ ਧਰੇ ਪ੍ਰਵਾਨੀ।67।
 ਰਾਮ ਔਤਾਰ ਰਾਵਣ ਕੀ ਬੇਰਾ, ਹਨੁਮੰਤ ਹਾਕਾ ਸੁਨੀ ਸੁਮੇਰਾ।68।
 ਆਦਿ ਮੂਲ ਵੇਦ ਔਂਕਾਰਾ, ਅਸ਼ੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਕੀਨ ਸਿੰਘਾਰਾ।69।
 ਵਾਸ਼ਿਸ਼ਠ ਵਿਸ਼ਵਾਸਿੰਤਰ ਆਏ, ਦੁਰਵਾਸਾ ਔਰ ਚੁਣਕ ਬੁਲਾਏ।70।
 ਕਪਲ ਕਲੰਦਰ ਕੀਨ ਜੁਹਾਰਾ, ਫੌਜ ਨਕੀਬਸਭਨ ਸਿਰਦਾਰਾ।71।
 ਗੋਰਖਦੱਤ ਦਿਗੰਬਰ ਬਾਲਾ, ਹਨੁਮੰਤ ਅੰਗਦ ਰੂਪ ਵਿਸਾਲਾ।72।
 ਦਰੁਵ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਔਰ ਜਨਕ ਵਿਦੇਹੀ, ਸੁੱਖਦੇ ਸੰਗੀ ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ।73।
 ਪਾਰਾਸੁਰ ਔਰ ਵਿਆਸ ਬੁਲਾਏ, ਨਲ ਨੀਲ ਮੌਹਰੇ ਚੜ੍ਹ ਧਾਏ।74।
 ਸੁਗਰੀਵ ਸੰਗ ਔਰ ਲੱਖਮਣ ਬਾਲਾ, ਜੋਰ ਘਟਾ ਆਏ ਘਨ ਕਾਲਾ।75।
 ਜੈਦੇ ਪਾਇਲ ਜੰਗ ਬਜਾਏ, ਅਜਾਮੇਲ ਔਰ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ ਆਏ।76।
 ਤਾਮੁਰ ਪੁਜਮੇਰਪੁਜ ਰਾਜਾ, ਅੰਬੀਰਸ਼ ਕਰ ਹੈ ਪੂਰਣ ਕਾਜਾ।77।
 ਸੂਰਜ ਵੰਸ਼ੀ ਪਾਂਚੋ ਪਾਂਡੋ, ਕਾਲ ਮੀਚ ਸਿਰ ਦੇਵੈ ਡਾਂਡੋ।78।

ਧਰਮ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਧਰੇ ਧਿਆਨਾ, ਅਰਜੁਨ ਲੱਖ ਸਿੰਘਾਨੀ ਬਾਨਾ।79।
 ਸਹਿਦੇਵ ਭੀਮ ਨਕੁਲ ਔਰ ਕੌਂਤਾ, ਦਰੋਪਦੀ ਜੰਗ ਕਾ ਦੀਨਹਾ ਨਿਉਤਾ।80।
 ਹਾਥ ਖੱਪਰ ਔਰ ਮਸਤਕ ਬਿੰਦਾ, ਠਾਰਹ ਖੂਹਨੀਮੇਲੈ ਦੁੰਦਾ।81।
 ਦੇਵੀ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਿਵ ਕਰੈ ਸਿੰਘਾਰੈ, ਖੜਗ ਬਾਨ ਚੱਕਰੋਂ ਸੈਂ ਮਾਰੈਂ।82।
 ਚੌਂਸਠ ਜੋਗਨਿ ਬਾਵਨ ਬੀਰਾ, ਭਕਸ਼ਣ ਬਦਨ ਕਰੈਂ ਤਦ ਬੀਰਾ।83।
 ਅਸੁਰ ਕਟਕ ਧੂਮਰ ਉੜ ਜਾਈ, ਸੁਰੋਂ ਰਕਸ਼ਾ ਕਰੈ ਗੁਸਾਈ।84।
 ਪਚਰੰਗਝੰਡੇ ਲੰਬ ਲਹਰੀਆ, ਦੱਖਣ ਕੇ ਦਲ ਉੱਤਰ ਉੱਤਰਿਅ।85।
 ਪਚਰੰਗ ਝੰਡੇ ਲੰਬ ਚਲਾਏ, ਦੱਖਣ ਕੇ ਦਲ ਉੱਤਰ ਧਾਏ।86।
 ਮੌਹਰੇ ਹਨੂੰਮਤ ਗੋਰਖ ਬਾਲਾ, ਹਰਿ ਕੇ ਹੇਤ ਹਰੋਲ ਹਮਾਲਾ।87।
 ਚਿੰਹਡੋਲ ਚੁਣਕ ਦੁਰਵਾਸਾ ਦੇਵਾ। ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਬੂੜਤ ਖੇਵਾ।88।
 ਬਲਿ ਅਰੂ ਸ਼ੇਸ਼ ਪਤਾਲੋਂ ਸਾਖਾ, ਸਨਕ ਸਿਨੰਦਨ ਸੁਰਗੋਂ ਹਾਕਾ।89।
 ਦਹੰਦਿਸ਼ ਬਾਜੂ ਧਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਾ, ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਦਲ ਕਟਾ ਪਿਆਦਾ।90।
 ਬਜੁ ਬਾਨ ਕੀ ਬੋਊਂ ਬਾੜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਤ ਜੀਤ ਹੈ ਰਾੜੀ।91।
 ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਨੈ ਸ਼ਬਦ ਹਮਾਰਾ, ਰਾਜ ਕਰੇ ਕਾਬੁਲ ਕੰਧਾਰਾ।92।
 ਅਰਬ ਖਰਬ ਮੱਕੇ ਕੋ ਧਿਆਊਂ, ਮਦੀਨਾ ਬਾਂਧ ਹੱਦ ਮੇਂ ਲਿਆਊਂ।93।
 ਈਰਾ ਤੁਰਾ ਕਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰੀ, ਗੜ ਗਜਨੀ ਲਗਹੈ ਅਸਵਾਰੀ।94।
 ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਪਾਪ ਕੀ ਭੂਮਾ, ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜਗਾਊਂ ਸੂਮਾ।95।
 ਹਸਤੀ ਘੋਰਾ ਕਟਕ ਸਿੰਘਾਰੋਂ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਰੈ ਅਸ਼ੁਰੋਂ ਦਲ ਮਾਰੋ।96।

ਸੰਖ ਪਚਾਇਣ ਨਾਦੂ ਟੇਰੰ, ਸਵਰਗ ਪਤਾਲੋਂ ਹਾਕ ਸੁਮੇਰੰ।97।
 ਬਾਲਮੀਕ ਸੁਰ ਬਾਚਾ ਬੰਧਾ, ਪਾਂਡੋ ਯੱਗ ਦੁਵਾਪਰ ਕੀ ਸੰਧਾ।98।
 ਨਾਰਦ ਕੁੰਭਕ ਰਿਸ਼ੀ ਕੁਰਬਾਨਾ, ਮਾਰਕੰਡੇ ਰੂਮੀ ਰਿਸ਼ੀ ਆਨਾ।99।
 ਇੰਦਰ ਰਿਸ਼ੀ ਅਰੁਬਕਤਾਲਬ ਸਵਾਮੀ, ਔਰ ਸੰਤ ਸਾਧੂਘਣ ਨਾਮੀਂ।100।
 ਨਾਥ ਜਲੰਧਰ ਔਰ ਅਜੈਪਾਲਾ, ਗੁਰੂ ਮੁਸੰਦਰ ਗੋਰਖ ਬਾਲਾ।101।
 ਭਰਥਰੀ ਗੋਪੀ ਚੰਦਾ ਜੋਗੀ, ਸੁਲਤਾਨ ਅਦਮ ਹੈ ਸਭ ਰਸ ਭੋਗੀ।102।
 ਨਰ ਹਰਿਦਾਸ ਪਖੈਬਲਿ ਭੀਸ਼ਮ, ਵਿਆਸ ਵਚਨ ਪਰਮਾਨੀ ਸ਼ੀਖੰ।103।
 ਨਾਮਾ ਔਰ ਰੈਦਾਸ ਰਸੀਲਾ, ਕੋਇ ਨਾ ਜਾਨੇ ਅਵਗਤ ਲੀਲੁ।104।
 ਪੀਪਾ ਧੰਨਾ ਚੜ੍ਹੈ ਵਾਜੀਦਾ, ਸੇਊ ਸੰਮਨ ਔਰ ਫਰੀਦਾ।105।
 ਦਾਦੂ ਨਾਨਕ ਨਾਦ ਵਜਾਏ, ਮਲੂਕ ਦਾਸ ਤੁਲਸੀ ਚੜ੍ਹ ਆਏ।106।
 ਕਮਾਲ ਮਲ ਔਰ ਸੁਰ ਗਿਆਨੀ, ਰਾਮਾਨੰਦ ਕੇ ਹੈਂ ਫੁਰਮਾਨੀ।107।
 ਮੀਰਾਂਬਾਈ ਔਰ ਕਮਾਲੀ, ਭੀਲਣੀ ਨਾਚੈ ਦੇਦੇ ਤਾਲੀ।108।
 ਨਾਸ ਕੇਤੂ ਨਕੀਬ ਹਮਾਰਾ, ਉਦਿਆਲਿਕ ਮੁਨੀ ਕਰਤ ਜੁਹਾਰਾ।109।
 ਸਾਹਿਬ ਤਖਤ ਕਬੀਰ ਖਵਾਸਾ, ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਲੀਜੈ ਵਾਸਾ।110।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਆਏਸੀ, ਸੂਤੀ ਧਰਨੀ ਜਗਾਏਸੀ।111।
 ਕਾਗਭਸੁੰਡ ਛੱਤਰ ਕੈ ਆਗੈ, ਗੰਧਰਵ ਕਰਤ ਚਲਤ ਹੈਂ ਰਾਗੈਂ।112।
 ਏਤਾ ਗੁਫਤਾਰ ਰਾਸਾ, ਪੜੈ ਗਾ ਸੋ ਚੜੈ ਗਾ।113।

ਚੰਪੈਗਾ ਪਰ ਭੂਮੀ ਸੀਮ,
 ਸਾਕਸ਼ੀਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਪਾਂਚੇਂ ਪਾਂਡੇ ਭਾਰਥੀ ਭੀਮ॥114॥
 ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕੇ ਖੱਪਰ ਮੇਂ ਮੇਦਨੀ ਸਮਾਯਸੀ,
 ਚੌਸਠ ਜੋਗਨੀ ਮੰਗਲ ਗਾਯਸੀ॥115॥
 ਬਜ਼੍ਜਬਾਣ ਕਾ ਤਾਲਾ ਰਾਕਸ਼ਸ਼ ਸਿਰ ਠੋਕ ਸੀ,
 ਦੱਖਣ ਕੇ ਦਲ ਦੀਪ ਉਤਰ ਕੂੰ ਝੋਕ ਸੀ॥116॥
 ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਰਾਜ ਤ੍ਰਿਕੁਟ ਕੂੰ ਸਾਧਸੀ,
 ਯਹ ਲੀਲਾ ਪ੍ਰਮਾਨ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੂੰ ਅਰਾਧ ਸੀ॥117॥
 ਕਜਲੀ ਬਨ ਕੇ ਕੁੰਜਰ ਜਿਉਂ ਗੋਫਨ ਕੇ ਗਿਲੋਲ ਹੈਂ,
 ਰਾਕਸ਼ਸ਼ ਕਾ ਰਾਸਾ ਭੰਗ ਖਾਲੀ ਚਹੁੰਡੋਲ ਹੈ॥118॥
 ਨਿਹਕਲੰਕ ਅੰਸ ਲੀਲਾ ਕਲੰਦਰ ਕੂੰ ਮਾਰ ਸੀ,
 ਅਪੁ ਲਾਖ ਵਰਸ ਬਾਖੀ ਦਾਨੇ ਔਰ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਸੰਘਾਰਸੀ॥119॥
 ਕਲਯੁੱਗ ਕੀ ਆਦਿ ਮੇਂ ਚਾਨੌਰ ਕੰਸ ਮਾਰੇ ਥੇ,
 ਤ੍ਰੇਤਾ ਕੀ ਆਦਿ ਮੇਂ, ਹਿਰਣਾਕੁਛ ਪਛਾਰੇ ਥੇ॥120॥
 ਬਲੀ ਕੀ ਵਿਲਾਸ ਯੱਗ ਸੁਰਪਤੀ ਪੁਕਾਰੇ ਥੇ,
 ਬਾਮਨ ਸਵਰੂਪ ਧਰ ਕੀਨਹੀਂ ਸੁਰਪਤੀ ਪੁਕਾਰ,
 ਬਲਿ ਬੈਨ ਨਿਸਤਾਰੇ ਥੇ॥121॥
 ਕਲਯੁਗ ਕੀ ਆਦਿ, ਬਾਰਾਂ ਸਦੀ ਕੀ ਅੰਤ ਹੈ ਦੂਲਹ ਦਿਆਲ ਦੇਵ।

ਜਾਨਤ ਕੋਈ ਸੰਤ ਭੇਵ ਯੋਹੀ ਬਾਲਾ ਕੰਤ ਹੈ।122।
 ਦਿੱਲੀ ਕੇ ਤੱਖਤ ਛਤਰ ਫੇਰ ਭੀ ਫਿਰਾਏ ਸੀ,
 ਖੇਲਤ ਗੁਫਤਾਰ ਸੈਨ ਭੰਜਨ ਸਬ ਫੋਕਟ ਫੈਨ,
 ਮਹਿਅਲ ਰਾਜ ਬਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਲਾਏ ਸੀ।123।
 ਆਵੈਗਾ ਦੱਖਨ ਸੈਂ ਦਿਵਾਨਾ, ਕਾਬੁਲ ਕਾ
 ਕਾਲ ਕੀਲ ਕਿਲੀਯੰ ਗਲ ਹੈ ਤੁਰਕਾਨਾ।124।
 ਕਿਲ ਕਿਲੀ ਕਿਲਿਯੰ ਔਤਾਰ ਕਲਾਂ, ਜੀਤਨ ਜੰਗ ਝੁੰਝਮਲਾ
 ਐਸਾ ਪੁਰਸ਼ ਆਇਆ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਗਰੀਬਦਾਸ,
 ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਹੋਇ ਵਿਲਾਸ, ਨਿਹਕਲੰਕ ਰਾਇਆ।125।

॥ਰੱਕਸ਼ਾ ਮੰਤਰ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਰਣ ਸ਼ਰਣਾਈ, ਸ਼ਰਣ ਗਹੇ ਕਛੁ ਭੈਅ
 ਨਹੀਂ ਵਿਆਪੈ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਹੀਂ।
 ਰੋਗ ਸੋਗ ਛਲ ਛਿਦ੍ਰ ਨਾ ਵਿਆਪੈ, ਸੰਨਮੁੱਖ ਨਾ ਠਹਿਰਾਈ।
 ਜ਼ਹਰ ਅਗਨੀ ਤਨ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ, ਦੂਰੀ ਜਾਤ ਰੰਗਾਈ।
 ਬੀਰ ਬੇਤਾਲ ਬਾਣ ਨਾ ਲਾਗੈ, ਜਮ ਕੇ ਕੋਟ ਡਹਾਈ।
 ਅਠਾਨਵੇ ਪੁੰਨ ਮੂਠ ਨਾ ਲਾਗੇ, ਉਲਟ ਤਾਹੀ ਧਰਖਾਈ।
 ਬੈਰ ਕਰੇ ਸੋਏਦੁੱਖ ਪਾਵੈ, ਸੁਰਤਿ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲ ਜਾਈ।
 ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਮ ਜਮ ਦਲ ਪੇਲਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਲਾਖ ਦੁਹਾਈ।

* ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ *

॥ਅਥ ਮੰਗਲਾਚਰਣ॥

ਗਰੀਬ ਨਮੋ ਨਮੋ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੂੰ, ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹੀ।
 ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਸਾਧਵਾ, ਸੰਤੋਂ ਸਰਵਸ ਦੀਨਹੀ।1।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਭੈ, ਡੰਡੋਓਤਮ ਪ੍ਰਣਾਮ।
 ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਮੱਧ ਹੂਏ, ਤਿਨ ਕੂੰ ਜਾ ਕੁਰਬਾਨ।2।
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਵਿਛਮ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਭੰਜਨੰ।
 ਨਿਰਲੇਪਮ ਨਿੰਜ ਨਿਰਗੁਣਮ, ਅਕਲ ਅਨੂਪ ਬੇਸੁੰਨ ਧੁਨਿੰ।3।
 ਸੋਹੰ ਸੁਰਤੀ ਸਮਾਪਤਮ, ਸਕਲ ਸਮਾਨਾ ਨਿਰਤਿ ਲੈ।
 ਉਜਲਹਿੰਬਰਹਰਦਮੰਬੋਪ੍ਰਵਾਹਅਥਾਹਯੈ, ਵਾਰਪਾਰਨਹੀਂਮਧਿਅੰਤੰ।4।
 ਗਰੀਬ ਜੋ ਸੁਮਰਿਤ ਸਿੱਧ ਹੋਈ, ਗਣ ਨਾਯਕ ਗਲਤਾਨਾ।
 ਕਰੋ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਸੋਈ, ਪਾਰਸ ਪਦ ਪ੍ਰਵਾਨਾ।5।
 ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ ਮਨਾਊਂ, ਗਣ ਨਾਇਕ ਦੇਵਨ ਦੇਵਾ।
 ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਉ ਲਾਊਂ, ਆਦਿ ਅੰਤ ਕਰਹੂੰ ਸੇਵਾ।6।
 ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਗੀਤੰ, ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਦਾਤਾ ਸੋਈ।
 ਅਵਿਗਤ ਗੁਣਹਿ ਅਤੀਤੰ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮੋਹੀ।7।

ਜਗਦੰਬਾ ਜਗਦੀਸ਼ੰ, ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਮ ਸ਼ੀਸ਼ੰ, ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਭੰਡਾਰੀ,।8।
 ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਧਿਆਵੈਂ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੁ ਮਹੇਸ਼ਾ,
 ਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੰਸ ਮੁਖ ਗਾਵੈਂ, ਪੂਜੈਂ ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ਾ।9।
 ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਬੇਰ ਸਰੀਖਾ, ਵਰੁਣ ਧਰਮਰਾਏ ਧਿਆਵੈਂ।
 ਸੁਮਰਥ ਜੀਵਨ ਜੀਕਾ, ਮਨ ਇੱਛਾ ਫਲ ਪਾਵੈਂ।10।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਅਧਾਰਾ, ਧਿਆਵੈਂ ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ।
 ਉਤਰੈਂ ਭਵਜਲ ਪਾਰਾ, ਕਟਿ ਹੈਂ ਯਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ।11।

“ਆਰਤੀ”

(1)

ਪਹਿਲੀ ਆਰਤੀ ਹਰਿ ਦਰਬਾਰੇ, ਤੇਜਪੁੰਜ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਉਧਾਰੇ।1।
 ਪਾਤੀ ਪੰਚ ਪੌਹਪ ਕਰ ਪੂਜਾ, ਦੇਵ ਨਿਰੰਜਨ ਔਰ ਨਾ ਦੂਜਾ।2।
 ਖੰਡ ਖੰਡ ਮੇਂ ਆਰਤੀ ਗਾਜੈ, ਸਕਲਮਈ ਹਰਿ ਜੋਤਿ ਵਿਰਾਜੈ।3।
 ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਰੋਵਰ ਮੰਜਨ ਕੀਜੈ, ਜਤ ਕੀ ਧੋਤੀ ਤਨ ਪਰ ਲੀਜੈ।4।
 ਗਿਆਨ ਅੰਗੋਛਾ ਮੈਲ ਨ ਰਾਖੈ, ਧਰਮ ਜਨੇਊ ਸਤਮੁੱਖ ਭਾਖੈ।5।
 ਦਿਆ ਭਾਵ ਤਿਲਕ ਮਸਤਕ ਦੀਜੈ, ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਾ ਅਚਮਨ ਲੀਜੈ।6।
 ਜੋ ਨਰ ਐਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ, ਕੰਠੀ ਮਾਲਾ ਸਹਿਜ ਸਮਾਵੈ।7।
 ਗਾਇਤਰੀ ਸੋ ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਖੋਵੈ, ਤ੍ਰਪਣ ਸੋ ਜੋ ਤਮਕ ਨ ਹੋਵੈਂ।8।

ਸੰਧਿਆ ਸੋ ਜੋ ਸੰਧ ਪਛਾਨੈ, ਮਨ ਪੱਸਰੇ ਕੂੰ ਘਟ ਮੇਂ ਆਨੈਂ।9।
ਸੋ ਸੰਧਿਆ ਹਮਰੇ ਮਨ ਮਾਨੀ, ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ ਸੁਨੋ ਰੇ ਗਿਆਨੀ।10।

(2)

ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਤਾਰੇ, ਤੇਜਪੁੰਜ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਉਧਾਰੇ।1।
ਪਾਤੀ ਪੰਚ ਪੌਹਪ ਕਰ ਪੂਜਾ, ਦੇਵ ਨਿਰੰਜਨ ਔਰ ਨਾ ਦੂਜਾ।2।
ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਾ, ਬਾਜਤ ਅਹਰ ਨਿਸ ਸਦਾ ਆਖੰਡਾ।3।
ਗਗਨ ਥਾਲ ਜਹਾਂ ਉਡਗਨ ਮੋਤੀ, ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਹਾਂ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤੀ।4।
ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਸਬ ਅਰਪਨ ਕੀਨ੍ਹਾਂ, ਪਰਮ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਨ ਆਤਮ ਚੀਨ੍ਹਾਂ।5।
ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਇਆ ਉਜੇਆਰਾ, ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੁੰਮਹਾਰਾ।6।

(3)

ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ ਕਰੋ ਵਿਚਾਰੀ, ਕਾਲ ਦੂਤ ਜਮ ਰਹੈਂ ਝੱਖ ਮਾਰੀ।1।
ਲਾਗਿਆ ਸੁਸ਼ਮਨ ਕੂੰਚੀ ਤਾਰਾ, ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਉਠੈ ਝਨਕਾਰਾ।2।
ਉਨਮੁਨੀ ਸੰਯਮ ਅਗਮ ਘਰ ਜਾਈ, ਅਛੈ ਕਮਲ ਮੇਂ ਰਹਯਾ ਸਮਾਈ।3।
ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਸੰਯਮ ਕਰ ਲੈ ਦਰਸ਼ਨ, ਦੇਖਤ ਨਿਰਖਤ ਮਨ ਹੋਇ ਪ੍ਰਸੰਨ।4।
ਪ੍ਰੇਮ ਮਗਨ ਹੋਇ ਆਰਤੀ ਗਾਵੈਂ, ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਭੋਜਲ ਬਹੁਰ ਨਾ ਆਵੈ।5।

(4)

ਹਰਿ ਦਰਜੀ ਕਾ ਮਰਮ ਨਾ ਪਾਇਆ, ਜਿਨ ਯੋਹ ਚੋਲਾ ਅਜਬ ਬਣਾਇਆ।1।
ਪਾਨੀ ਕੀ ਸੂਈ ਪਵਨ ਕਾ ਧਾਗਾ, ਨੌਂ ਦਸ ਮਾਸ ਸੀਮਤੇ ਲਾਗਾ।2।

ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਕੀ ਗੁਦਰੀ ਬਨਾਈ, ਚੰਦ ਸੂਰ ਦੇ ਬਿਗਰੀ ਲਗਾਈ।3।
 ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਮੁਕਟ ਬਨਾਇਆ, ਬਿਚ ਬਿਚ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਲਗਾਇਆ।4।
 ਆਪੈ ਸੀਵੈਂ ਆਪੇ ਬਨਾਵੈਂ, ਪ੍ਰਾਣ ਪੁਰਸ਼ ਕੂੰ ਲੇ ਪਹਿਰਾਵੈਂ।5।
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਸੋਈ ਜਨ ਮੇਰਾ, ਨੀਰ ਖੀਰ ਕਾ ਕਰੇ ਨਿਬੇਰਾ।6।

(5)

ਰਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਆਰਤੀ ਤੇਰੀ, ਅਬਿਗਤ ਗਤਿ ਕੁਛ
 ਸਮਝ ਪੜੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਪਹੁੰਚੇ ਮਤਿ ਮੇਰੀ।1।
 ਨਰਾਕਾਰ ਨਿਰਲੇਪ ਨਿਰੰਜਨ, ਗੁਣਹ ਅਤੀਤ ਤਿਹੂੰ ਦੇਵਾ।
 ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸੇ ਰਹੈਂ ਨਿਰਾਲਾ, ਜਾਨੀ ਜਾਏ ਨ ਸੇਵਾ।2।
 ਸਨਕ ਸਿਨੰਦਨ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀਜਨ, ਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ।
 ਸ਼ੰਕਰ ਧਿਆਨ ਧਰੈਂ ਨਿਸ਼ਵਾਸਰ, ਅਜਹੂੰ ਤਾਹਿ ਸੁਲਝਾਵੈਂ।3।
 ਸਬ ਸੁਮਰੈਂ ਅਪਨੇ ਅਨੁਮਾਨਾ, ਤੋ ਗਤਿ ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ।
 ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਨ ਪਰ, ਜਿਉਂ ਹੈ ਤਿਉਂ ਸਮਝਾਈ।4।

(6)

ਨੂਰ ਕੀ ਆਰਤੀ ਨੂਰ ਕੇ ਛਾਜੈ, ਨੂਰ ਕੇ ਤਾਲ ਪਖਾਵਜ ਬਾਜੈਂ।1।
 ਨੂਰ ਕੇ ਗਾਇਨ ਨੂਰ ਕੂੰ ਗਾਵੈਂ, ਨੂਰ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਬਹੁਰ ਨ ਆਵੈਂ।2।
 ਨੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲੇ ਨੂਰਾ, ਝਿਲਮਿਲ ਨੂਰ ਰਹਾ ਭਰਪੂਰਾ।3।
 ਨੂਰ ਕਬੀਰਾ ਨੂਰ ਹੀ ਭਾਵੈ, ਨੂਰ ਕੇ ਕਹੇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਵੈਂ।4।

(7)

ਤੇਜ ਕੀ ਆਰਤੀ ਤੇਜ ਕੇ ਆਗੈ, ਤੇਜ ਕਾ ਭੋਗ ਤੇਜ ਕੂੰ ਲਾਗੈ।1।
 ਤੇਜ ਪਖਵਜ ਤੇਜ ਬਜਾਵੈ, ਤੇਜ ਹੀ ਨਾਚੈ ਤੇਜ ਹੀ ਗਾਵੈ।2।
 ਤੇਜ ਕਾ ਥਾਲ ਤੇਜ ਕੀ ਬਾਤੀ, ਤੇਜ ਕਾ ਪੁਸ਼ਪ ਤੇਜ ਕੀ ਪਾਤੀ।3।
 ਤੇਜ ਕੇ ਆਗੈ ਤੇਜ ਵਿਰਾਜੈ, ਤੇਜ ਕਬੀਰਾ ਆਰਤੀ ਸਾਜੈ।4।

(8)

ਆਪੈ ਆਰਤੀ ਆਪੈ ਸਾਜੈ, ਆਪੈ ਕਿੰਗਰ ਆਪੈ ਬਾਜੈ।1।
 ਆਪੈ ਤਾਲ ਝਾਂਝ ਝੰਨਕਾਰਾ, ਆਪ ਨਾਚੈ ਆਪ ਦੇਖਨ ਹਾਰਾ।2।
 ਆਪੈ ਦੀਪਕ ਆਪੈ ਬਾਤੀ, ਆਪੈ ਪੁਸ਼ਪ ਆਪ ਹੀ ਪਾਤੀ।3।
 ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਗਾਉਂ, ਆਪਾ ਮੱਧ ਆਪ ਸਮਾਉਂ।4।

(9)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਦਲ ਸਮੇਈ, ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਮੇਂ ਮਿਲਨਾ ਹੋਈ।1।
 ਦਿਲ ਕਾ ਦੀਪ ਪਵਨ ਕੀ ਬਾਤੀ, ਚਿੱਤ ਕਾ ਚੰਦਨ ਪਾਂਚੇਂ ਪਾਤੀ।2।
 ਤਤ ਕਾ ਤਿਲਕ ਧਿਆਨ ਕੀ ਧੋਤੀ, ਮਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ਅਜਪਾ ਜੋਤੀ।3।
 ਨੂਰ ਕੇ ਦੀਪ ਨੂਰ ਕੇ ਚੌਰਾ, ਨੂਰ ਕੇ ਪੁਸ਼ਪ ਨੂਰ ਕੇ ਭੌਰਾ।4।
 ਨੂਰ ਕੀ ਝਾਂਝ ਨੂਰ ਕੀ ਝਾਲਿਰ, ਨੂਰ ਕੇ ਸੰਖ ਨੂਰ ਕੀ ਟਾਲਰਿ।5।
 ਨੂਰ ਕੀ ਸੌਂਜ ਨੂਰ ਕੀ ਸੇਵਾ, ਨੂਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਨੂਰ ਕੇ ਦੇਵਾ।6।
 ਆਦਿ ਪੁਰਸ਼ ਅਦਲੀ ਅਨੁਰਾਗੀ, ਸੁੰਨ ਸੰਪਟ ਮੇਂ ਸੇਵਾ ਲਾਗੀ।7।

ਖੋਜੋ ਕਮਲ ਸੁਰਤਿ ਕੀ ਡੋਰੀ, ਅਗਰ ਦੀਪ ਮੇਂ ਖੋਲੇ ਹੋਰੀ।8।
ਨਿਊਭੈਅ ਪਦ ਮੇਂ ਨਿਰਤਿ ਸਮਾਨੀ, ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਦਰਸ ਦਰਬਾਨੀ।9।

(10)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਦਲ ਉਚਾਰਾ, ਸਤਪੁਰਸ਼ ਦੀਜੋ ਦੀਦਾਰਾ।1।
ਕੈਸੇ ਕਰ ਛੂਟੈਂ ਚੌਰਾਸੀ, ਜੂਨੀ ਸੰਕਟ ਬਹੁਤ ਤਿਰਾਸੀ।2।
ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਹਮ ਕਹਿਤੇ ਆਏ, ਭੋਸਾਗਰ ਸੇ ਜੀਵ ਛੁੱਟਾਏ।3।
ਕਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਵਾਸ ਕੂੰ ਪੇਖੋ, ਯਾ ਤਨ ਮੇਂ ਮਨ ਮੂਰਤਿ ਦੇਖੋ।4।
ਸਵਾਸਾ ਪਾਰਸ ਭੇਦ ਹਮਾਰਾ, ਜੋ ਖੋਜੋ ਸੋ ਉਤਰੈ ਪਾਰਾ।5।
ਸਵਾਸਾ ਪਾਰਸ ਆਦਿ ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਜੋ ਖੋਜੈ ਸੋ ਹੋਇ ਦਰਬਾਨੀ।6।
ਹਰਦਮ ਨਾਮ ਸੁਹੰਗਮ ਸੋਈ, ਆਵਾ ਗਵਨ ਬਹੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।7।
ਅਬ ਤੋ ਚੜੈ ਨਾਮ ਕੇ ਛਾਜੇ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮੇਂ ਨੌਬਤ ਬਾਜੈਂ।8।
ਅਗਰ ਅਲੀਲ ਸ਼ਬਦ ਸਹਿਦਾਨੀ, ਦਾਸਗਰੀਬ ਵਿਹੰਗਮ ਬਾਨੀ।9।

(11)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਸਲ ਬਿਖਾਨਾ, ਕੋਲੀ ਬੁਨੈ ਬਿਹੰਗਮ ਤਾਨਾ।1।
ਗਿਆਨਕਾ ਰਾਛ ਧਿਆਨਕੀ ਤੁਰੀਆ, ਨਾਮਕਾਧਗਾ ਨਿਸ਼ਚੈਜੁਰੀਆ।2।
ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪਾਨ ਕਮਲ ਕੀ ਖਾੜੀ, ਸੁਰਤੀ ਕਾ ਸੂਤ ਬੁਨੈ ਨਿਜ ਗਾੜੀ।3।
ਨੂਰ ਕੀ ਨਾਲ ਫਿਰੈ ਦਿਨ ਰਾਤੀ, ਜਾ ਕੋਲੀ ਕੂੰ-ਕਾਲ ਨ ਖਾਤੀ।4।
ਕੁਲ ਕਾ ਖੂੰਟਾ ਧਰਨੀ ਗਾਡਾ, ਗਹਿਰ ਗਝੀਨਾ ਤਾਨਾ ਗਾੜਾ।5।

ਨਿਰਤਿ ਕੀ ਨਲੀ ਬੁਨੈ ਜੈ ਕੋਈ, ਸੋ ਤੋ ਕੋਲੀ ਅਵਿਚਲ ਹੋਈ।6।
 ਰੇਜਾ ਰਾਜਿਕ ਕਾ ਬੁਨ ਦੀਜੈ, ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਰੀਝੈ।7।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸੋਈ ਸਤਕੋਲੀ, ਤਾਨਾ ਬੁਨ ਘ੍ਰਸ ਅਮੋਲੀ।8।

(12)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਸਲ ਅਜੂਨੀ, ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੈ ਕਾਇਆ ਸੂਨੀ।1।
 ਝੂਠੀ ਕਾਇਆ ਖਾਲ ਲੁਹਾਰਾ, ਇਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਸ਼ਮਨ ਦੁਆਰਾ।2।
 ਕ੍ਰੋਧਨੀ ਭੂਲੇ ਨਰਲੋਈ, ਜਾ ਘਟ ਨਿਸ਼ਚੈ ਨਾਮ ਨ ਹੋਈ।3।
 ਸੋ ਨਰ ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਭਵੰਗਾ, ਚੋਰਾਸੀ ਮੇਂ ਧਰ ਹੈਂ ਅੰਗਾ।4।
 ਉਦਭਿਜ ਖਾਨੀ ਭੁਗਤੈਂ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਸਮਝੈਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਬਦ ਸਹਿਦਾਨੀ।5।
 ਹਮ ਹੈਂ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦ ਹਮ ਮਾਹੀਂ, ਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਕੁਛ ਨਾਹੀਂ।6।
 ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੋ ਬੀਜ ਬਣਾਇਆ, ਸ਼ਬਦ ਭੇਦ ਕਿਨ੍ਹਿ ਬਿਰਲੈ ਪਾਇਆ।7।
 ਸ਼ਬਦ ਸਰਵ ਲੋਕ ਮੇਂ ਗਾਜੈ, ਸ਼ਬਦ ਵਜੀਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਰਾਜੈ।8।
 ਸ਼ਬਦ ਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜੋਗੀ, ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸ਼ਬਦ ਰਸ ਭੋਗੀ।9।

(13)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਸਲ ਜਮਾਨਾ, ਜਮ ਜੌਰਾ ਮੇਟੂੰ ਤਲਬਾਨਾ।1।
 ਧਰਮਰਾਏ ਪਰ ਹਮਰੀ ਧਾਈ, ਨੌਬਤ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹੇ ਲੇ ਭਾਈ।2।
 ਚਿੱਤਰ ਗੁਪਤ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਕੀਰੂੰ, ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਮੇਟੂੰ ਤਕਸੀਰੂੰ।3।
 ਅਦਲੀ ਗਿਆਨ ਅਦਲ ਇਕ ਰਾਸਾ, ਸੁਨਕਰ ਹੰਸ ਨ ਪਾਵੈ ਤ੍ਰਾਸਾ।4।

ਅਜਰਾਈਲ ਜੋਰਾਵਰ ਦਾਨਾ, ਧਰਮਰਾਏ ਕਾ ਹੈ ਤਲਵਾਨਾ।5।
ਮੇਟੂੰ ਤਲਬ ਕਰੂੰ ਤਾਗੀਰਾ, ਭੇਟੇ ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਬੀਰਾ।6।

(14)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਸਲ ਪਠਾਉਂ, ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲਿਆਉਂ।1।
ਜਾ ਦਿਨ ਨਾ ਬੇਪਿੰਡ ਨ ਪ੍ਰਾਣਾ, ਨਹੀਂ ਪਾਨੀ ਪਵਨ ਜਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨਾ।2।
ਕੱਛ ਮੱਛ ਕੁਰੰਭ ਨ ਕਾਇਆ, ਚੰਦ ਸੂਰ ਨਹੀਂ ਦੀਪ ਬਣਾਇਆ।3।
ਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ ਗਣੇਸ਼ ਨ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਨਾਰਦ ਸ਼ਾਰਦ ਨ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ।4।
ਸਿੱਧ ਚੌਰਾਸੀ ਨਾ ਤੇਤੀਸੇਂ, ਨੌਂ ਔਤਾਰ ਨਹੀਂ ਚੌਬੀਸੇ।5।
ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਨਾਹੀਂ ਗੁਣ ਤੀਨਾ, ਨਾਦ ਬਿੰਦ ਨਾਹੀਂ ਘਟ ਸੀਨਾ।6।
ਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਤਮ ਬਾਜੀ, ਧ੍ਰਮਰਾਏ ਨਹੀਂ ਪੰਡਿਤ ਕਾਜੀ।7।
ਪੁੰਧੁਕਾਰ ਅਨੰਤ ਜੁਗ ਬੀਤੇ, ਜਾ ਦਿਨ ਕਾਗਜ ਕਹੋ ਕਿਨ ਚੀਤੇ।8।
ਜਾ ਦਿਨ ਥੇ ਹਮ ਤਖਤ ਖਵਾਸਾ, ਤਨ ਕੇ ਪਾਜੀ ਸੇਵਕ ਦਾਸਾ।9।
ਸੰਖ ਜੁਗਨ ਪਰਲੋ ਪ੍ਰਵਾਨਾ, ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਾਨਾ।10।
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਬੀਰ ਕਾ ਚੇਰਾ, ਸਤਲੋਕ ਅਮਰਪੁਰ ਡੇਰਾ।11।

(15)

ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਪਾਰਖ ਲੀਜੈ, ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਸਬ ਅਰਪਣ ਕੀਜੈ।1।
ਜਾਕੈ ਨੌਂ ਲੱਖ ਕੁੰਜ ਦਿਵਾਲੇ ਭਾਰੀ, ਗੋਵਰਧਨ ਸੇ ਅਨੰਤ ਅਪਾਰੀ।2।
ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਜਾਕੈ ਬਾਜੇ ਬਾਜੈਂ, ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਮਰਪੁਰ ਸਾਜੈਂ।3।

ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਸਤਲੋਕ ਨਿਧਾਨਾ, ਅਗਮ ਦੀਪ ਦੇਖਿਆ ਅਸਥਾਨਾ।4।
 ਅਗਰ ਦੀਪ ਮੋਧਿਆਨ ਸਮੋਈ, ਝਿਲਮਿਲ ਝਿਲਮਿਲ ਝਿਲਮਿਲ ਹੋਈ।5।
 ਤਾਤੋਂ ਖੋਜੋ ਕਾਇਆ ਕਾਸ਼ੀ, ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਮਿਲੇ ਅਵਿਨਾਸੀ।6।

(16)

ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਅਪਰਮ ਪਾਰਾ, ਥਾਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦ ਉਚਾਰਾ।1।
 ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਜਾਕੈ ਸੰਭੂ ਧਿਆਨੀ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੰਖ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹੈਂ ਬਾਨੀ।2।
 ਇੰਦ੍ਰ ਅਨੰਤ ਮੇਘ ਰਸ ਮਾਲਾ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੀਤ ਬਿਰਧ ਨਹੀਂ ਬਾਲਾ।3।
 ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਾਕੇ ਅਨੰਤ ਚਿਰਾਗਾ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੀਤ ਅਜਬ ਰੰਗ ਬਾਗਾ।4।
 ਸਾਤ ਸਮੁੰਦਰ ਜਾਕੈ ਅੰਜਨ ਨੈਨਾ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੀਤ ਅਜਬ ਰੰਗ ਬੈਨਾ।5।
 ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਜਾਕੈ ਬਾਜੇ ਬਾਜੇ, ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਅਮਰਪੁਰ ਸਾਜੇ।6।
 ਤੀਸ ਕੋਟਿ ਰਾਮਾ ਔਤਾਰੀ, ਸੀਤਾ ਸੰਗ ਰਹਤੀ ਨਾਰੀ।7।
 ਤੀਨ ਪਦਮ ਜਾਕੈ ਭਗਵਾਨਾਂ, ਸਪਤ ਨੀਲ ਕੰਨਢਾ ਸੰਗ ਜਾਨਾ।8।
 ਤੀਸ ਕੋਟਿ ਸੀਤਾ ਸੰਗ ਚੇਰੀ, ਸਪਤ ਨੀਲ ਰਾਧਾ ਦੇ ਫੇਰੀ।9।
 ਜਾਕੇ ਅਰਧ ਗੁੰਮ ਪਰ ਸਕਲ ਪਸਾਰਾ, ਐਸਾ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹਮਾਰਾ।10।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਹੈ ਨਰ ਲੋਈ, ਯੌਹ ਪਦ ਚੀਨਹੈ ਬਿਰਲਾ ਕੋਈ।11।
 ਗਰੀਬ, ਸਤਬਾਦੀ ਸਬ ਸੰਤ ਹੈਂ, ਆਪ ਆਪਨੇ ਧਾਮ।
 ਆਜਿਜ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਸਭ ਸੰਤਨ ਪ੍ਰਣਾਮ।12।
 ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਅਮਾਨ ਅਡੋਲ ਅਬੋਲ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੇਰੀ ਪਿਛਾਨੀ।

ਦਾਸਗਰੀਬ ਕਬੀਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ, ਆਨ ਅਸਥਾਨ ਰੋਪਯਾ ਛੁੜਾਨੀ॥13॥
 ਦੀਨਨ ਕੇ ਜੀ ਦਿਆਲ ਭਗਤੀ ਬਿਰਦ ਦੀਜਿਏ,
 ਖਾਨੇ ਜਾਦ ਗੁਲਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥ਟੇਕ॥
 ਖਾਨੇ ਜਾਦ ਗੁਲਾਮ ਤੁੰਮਹਾਰਾ ਹੈ ਸਹੀ,
 ਮੋਹਰਬਾਨ ਮਹਬੂਬ ਜੁਗਨ ਜੁਗ ਪਤ ਰਹੀ॥1॥
 ਬਾਂਦੀ ਕਾ ਜਾਮ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾਮ ਹੈ।
 ਖੜਾ ਰਹੇ ਦਰਬਾਰ, ਸੁ ਆਠੋਂ ਜਾਮ ਹੈ॥2॥
 ਸੇਵਕ ਤਲਬਦਾਰ, ਦਰ ਤੁੰਮਹਾਰੇ ਕੂਕ ਹੀ।
 ਅਵਗੁਣ ਅਨੰਤ ਅਪਾਰ, ਪੜੀ ਮੋਹਿ ਚੂਕ ਹੀ॥3॥
 ਮੈਂ ਘਰ ਕਾ ਬਾਂਦੀ ਜਾਦਾ, ਅਰਜ ਮੇਰੀ ਮਾਨਿਯੇ।
 ਜਨ ਕਹਤੇ ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਅਪਨਾ ਕਰ ਜਾਨੀਏ॥4॥

“ਸਾਖੀ”

ਗਰੀਬ, ਜਲ ਥਲ ਸਾਖਸ਼ੀ ਏਕ ਹੈ, ਡੰਗਰ ਡਹਰ ਦਿਆਲ।
 ਦਸੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਕੂੰ ਦਰਸ਼ਨੰ, ਨਾ ਕਹੀਂ ਜੋਰਾ ਕਾਲ॥1॥
 ਗਰੀਬ, ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਕਰੁਣਾਮਈ, ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਜਗਦੀਸ਼।
 ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਤੂੰ ਜਗਤ ਗੁਰੂ, ਪੂਰਣ ਬਿਸ਼ਵੇ ਬੀਸ॥2॥
 ਰਾਗ ਰੂਪ ਰਘੂਵੀਰ ਹੈ, ਮੋਹਨ ਜਾਕਾ ਨਾਮ।
 ਮੁਰਲੀ ਮਧੁਰ ਬਜਾਵਹੀ, ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਬਲਿ ਜਾਂਵ॥3॥

ਗਰੀਬ, ਬਾਂਦੀ ਜਾਮ ਗੁਲਾਮ ਕੀ, ਸੁਨੀਯੋਂ ਅਰਜ ਅਵਾਜ।
 ਯੌਹ ਪਾਜੀ ਸੰਗ ਲੀਜਿਯੋ, ਜਬ ਲਗ ਤੁਮਰਾ ਰਾਜ।4।
 ਗਰੀਬ, ਪਰਲੋ ਕੋਟਿ ਅਨੰਤ ਹੈਂ, ਧਰਨੀ ਅੰਬਰ ਪੌਲ।
 ਮੈਂ ਦਰਬਾਰੀ ਦਰ ਖੜਾ, ਅਚਲ ਤੁਮਹਾਰੀ ਪੌਲਿ।5।
 ਗਰੀਬ, ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਜਗਦੀਸ਼ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਰ।
 ਮੈਂ ਸ਼ਰਣਾਗਤਿ ਆਈਆ, ਤੁਮ ਹੋ ਅਧਮ ਉਧਾਰ।6।
 ਗਰੀਬ, ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਫੁੱਲਮਾਲ ਹੈ, ਵਰਣੋਂ ਵਿੱਤ ਅਨੁਮਾਨ।
 ਮੈਂ ਸਬਹਨ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਕਰੋ ਬੰਦਗੀ ਦਾਨ।7।
 ਗਰੀਬ, ਅਰਜ ਅਵਾਜ ਅਨਾਥ ਕੀ, ਆਜਿਜ ਕੀ ਅਰਦਾਸ।
 ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਮੇਟੀਓ, ਦੀਜੀਓ ਨਿਸ਼ਚਲ ਵਾਸ।8।
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਲੱਕਸ਼ਣ ਕਹੂੰ, ਚਾਲ ਵਿਹੰਘਮ ਬੀਨ।
 ਸਨਕਾਦਿਕ ਪਲੜੇ ਨਹੀਂ, ਸ਼ੱਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੀਨ।9।
 ਗਰੀਬ, ਦੂਜਾ ਓਪਨ ਆਪ ਕੀ, ਜੇਤੇ ਸੁਰ ਨਰ ਸਾਧ।
 ਮੁਨੀਅਰ ਸਿੱਧ ਸਬ ਦੇਖਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਗਮ ਅਗਾਧ।10।
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪ ਅਲੇਖ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਹੈਂ, ਜਾ ਮੇ ਮੀਨ ਨਾ ਮੇਖ।11।
 ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ, ਸੁਣ ਕੇਸ਼ੋ ਕਰਤਾਰ।
 ਗਰੀਬਦਾਸ ਮੁਝ ਦੀਨ ਕੀ ਰੱਖੀਓ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਰ।12।

ਗਰੀਬ, ਪੰਜਾ ਦਸਤ ਕਬੀਰ ਕਾ, ਸਿਰ ਪਰ ਰਾਖੇ ਹੰਸ।
 ਜਮ ਕਿੰਕਰ ਚੰਪੈ ਨਹੀਂ, ਉਧਰ ਜਾਤ ਹੈ ਵੰਸ਼।13।
 ਅਲਲ ਪੰਖ ਅਨੁਰਾਗ ਹੈ, ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਰਹੈ ਥੀਰ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਉਧਾਰਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਕਬੀਰ।14।
 ਸ਼ਰਣਾ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀਰ ਕਾ, ਸਭ ਸੰਤਨ ਕੀ ਓਟ।
 ਗਰੀਬਦਾਸ ਰੱਕਸ਼ਾ ਕਰੈਂ, ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਲਾਗੇ ਚੋਟ।15।
 ਗਰੀਬ, ਸਤਵਾਦੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ, ਸਿਰ ਪਰ ਡਾਰੂੰ ਧੂਰ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਨਿਸ਼ਚੈ ਮਿਟੈ, ਪਹੁੰਚੈ ਤਖਤ ਹਜ਼ੂਰ।16।
 ਸ਼ਬਦ ਸਵਰੂਪੀ ਉਤਰੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤ ਕਬੀਰ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਦਿਆਲ ਹੈਂ, ਡਿੱਗੇ ਬੰਧਾਵੈਂ ਧੀਰ।17।
 ਕਰ ਜੋਰੂੰ ਵਿਨਤੀ ਕਰੂੰ, ਧਰੂੰ ਚਰਣ ਪਰ ਸ਼ੀਸ਼।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਹੈਂ, ਪੂਰਣ ਬਿਸਵੇ ਬੀਸ।18।
 ਨਾਮ ਲਿਏ ਸੇ ਸਬ ਬੜੇ, ਰਿੰਚਕ ਨਹੀਂ ਕਸੂਰ।
 ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਕੇ ਚਰਣਾਂ ਕੀ, ਸਿਰ ਪਰ ਡਾਰੂੰ ਧੂਰ।19।
 ਗਰੀਬ, ਜਿਸ ਮੰਡਲ ਸਾਧੂ ਨਹੀਂ, ਨਦੀ ਨਹੀਂ ਗੁੰਜਾਰ।
 ਤਜ ਹੰਸਾ ਵਹ ਦੇਸੜਾ, ਜਮ ਕੀ ਮੋਟੀ ਮਾਰ।20।
 ਗਰੀਬ, ਜਿਨ ਮਿਲਤੇ ਸੁੱਖ ਉਪਜੈ, ਮਿਟੈਂ ਕੋਟਿ ਉਪਾਧ।
 ਭੁਵਨ ਚਤੁਰਦਸ ਢੂੰਢੀਏ, ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ ਸਾਧ।12।

ਗਰੀਬ, ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਆਲ ਜੀ, ਤੁਮ ਲਗ ਹਮਰੀ ਦੋੜ।
 ਜੈਸੇ ਕਾਗ ਜਹਾਜ ਕਾ, ਸੂਝਤ ਔਰ ਨ ਠੌਰ।22।
 ਗਰੀਬ, ਸਾਧੂ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੈਂ, ਸਾਧੂ ਭਾਈ ਬੰਧ।
 ਸਾਧੂ ਮਿਲਾਵੈਂ ਰਾਮ ਸੇ, ਕਾਟੈਂ ਜਮ ਕੇ ਫੰਦ।23।
 ਗਰੀਬ, ਸਬ ਪਦਵੀ ਕੇ ਮੂਲ ਹੈਂ, ਸਕਲ ਸਿੱਧ ਹੈਂ ਤੀਰ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਭਜੋ, ਅਬਿਗਤ ਕਲਾ ਕਬੀਰ।24।
 ਬਿਨਾ ਧਣੀ ਕੀ ਬੰਦਗੀ, ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ।
 ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੇ ਧਿਆਨ ਸੇ, ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਸੰਤੋਸ਼।25।

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਤਾਰੈਂਗੇ ਤਾਰੈਂਗੇ ਤਹਤੀਕ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਰੈਂਗੇ॥ਟੇਕ॥
 ਘਟ ਹੀ ਮੇਂ ਗੰਗਾ, ਘਟ ਹੀ ਮੇਂ ਜਮੁਨਾ, ਘਟ ਹੀ ਮੇਂ ਹੈਂ ਜਗਦੀਸ਼।1।
 ਤੁਮਰਾ ਹੀ ਗਿਆਨਾ, ਤੁਮਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨਾ, ਤੁਮਰੇ ਤਾਰਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ।2।
 ਮਨ ਕਰ ਧੀਰ ਬਾਂਧ ਲੇਰੇ ਬੋਰੇ, ਛੋੜ ਦੇ ਨ ਪਿਛਲਿਉਂ ਕੀ ਰੀਤ।3।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਚੇਰਾ, ਟਾਰੈਂਗੇ ਜਮ ਕੀ ਰਸ਼ੀਦ।4।

(2)

ਕੋਸ਼ੋਆਇਆ ਹੈ ਬਨਜਾਰਾ, ਕਾਸ਼ੀ ਲਿਆਇਆ ਮਾਲ ਅਪਾਰਾ।ਟੇਕ॥
 ਨੌਲੱਖ ਬੋਡੀ ਭਰੀ ਵਿਸ਼ੰਭਰ, ਦੀਆ ਕਬੀਰ ਭੰਡਾਰਾ।
 ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਤੰਬੂ ਤਾਨੇ, ਚੌਪੜ ਕੇ ਬੈਜਾਰਾ।1।

ਕੌਣ ਦੇਸ਼ ਤੈਂ ਬਾਲਦ ਆਈ, ਨਾ ਕਹੀਂ ਬੰਧਿਆ ਨਿਵਾਰਾ।
 ਅਪਰਮਪਾਰ ਪਾਰ ਗਤ ਤੇਰੀ, ਕਿਤ ਉਤਰੀ ਜਲ ਧਾਰਾ।2।
 ਸਾਹੂਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜਾਕੈ, ਕਾਸ਼ੀ ਨਗਰ ਮੰਝਾਰਾ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਲਪ ਸੇ ਉਤਰੇ, ਆਪ ਅਲਖ ਕਰਤਾਰਾ।3।

(3)

ਸਮਰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਤਨ ਉਜਾਗਰ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਮੇਰੇ ਸੁੱਖ ਕੇ ਸਾਗਰ।
 ਜੂਨੀ ਸੰਕਟ ਮੇਟ ਗੁਸਾਂਈ, ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੀ ਮੈਂ ਬਲੀ ਜਾਹੀ।
 ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਦੀਜਿਓ ਪ੍ਰਵਾਨਾ, ਸਾਧੂ ਸੰਗਤੀ ਪੂਰਣ ਪਦ ਗਿਆਨਾ।
 ਜਨਮ ਕਰਮ ਮੇਟੋ ਦੁੱਖ ਦੁੰਦਾ, ਸੁੱਖ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਕੰਦਾ।
 ਨਿਰਮਲ ਨੂਰ ਜਹੂਰ ਜੁਹਾਰੰ, ਚੰਦਰਗਤਾ ਦੇਖੋ ਦਿਦਾਰੰ।
 ਤੁਮਹੋ ਬੰਕਾਪੁਰ ਕੇ ਵਾਸੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਟੋ ਜਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ।
 ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੋ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮੇਂ ਦੀਜੋ ਡੇਰਾ।
 ਚਕਵੇ ਚਿਦਾਨੰਦ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ, ਰਿੱਧੀਸਿੰਧੀ ਦਾਤਾ ਸਬ ਗੁਣ ਰਾਸ਼ੀ।
 ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਨ ਦੀਨੇ ਦਾਨਾ, ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਜਾਕੂੰ ਕੁਰਬਾਨਾ॥

(4)

ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂਜੀ ਤੁਮ ਨਾ ਬੀਸਰੋ, ਲਾਖ ਲੋਗ ਮਿਲਿਜਾਹਿੰ।
 ਹਮਸੇ ਤੁਮਕੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਂ, ਤੁਮਸੇ ਹਮਕੋ ਨਾਹਿੰ॥
 ਕਬੀਰ, ਤੁਮਹੋ ਬਿਸਾਰੇ ਕਿਆ ਬਨੈ, ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਸ਼ਰਨੇ ਜਾਊਂ।

ਸ਼ਿਵ ਵਿਰੰਚਿ ਮੁਨਿ ਨਾਰਦਾ, ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਨ ਸਮਾਉਂ॥
 ਕਬੀਰ, ਔਗੁਨ ਕੀਆ ਤੋ ਬਹੁ ਕੀਆ, ਕਰਤ ਨ ਮਾਨੀ ਹਾਰਿ॥
 ਭਾਵੈ ਬੰਦਾ ਬਖਸ਼ੀਓ, ਭਾਵੈ ਗਰਦਨ ਤਾਰਿ॥
 ਕਬੀਰ, ਔਗੁਨ ਮੇਰੇ ਬਾਪਜੀ, ਬਖਸ਼ੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ।
 ਜੋ ਮੈਂ ਪੂਤ ਕਪੂਤ ਹੂੰ, ਬਹੁਰ ਪਿਤਾਕੋਂ ਲਾਜ॥
 ਕਬੀਰ, ਮੈਂ ਅਪਰਾਧੀ ਜਨਮ ਕਾ, ਨਖ ਸ਼ਿਖ ਭਰੇ ਵਿਕਾਰ।
 ਤੁਮ ਦਾਤਾ ਦੁੱਖ ਭੰਜਨਾ, ਮੇਰੀ ਕਰੋ ਸੰਭਾਰ॥17।
 ਕਬੀਰ, ਅਬਕੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ, ਸਭ ਦੁੱਖ ਆਖੂੰ ਰੋਇ।
 ਚਰਨੋਂ ਉਪਰ ਸ਼ੀਸ ਧਰੂੰ ਕਹੂੰ ਜੋ ਕਹਿਨਾ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਸਾਂਈ ਮਿਲੈਂਗੇ, ਪੁਛੇਂਗੇ ਕੁਛਲਾਤ।
 ਆਦਿ ਅੰਤਕੀ ਸਬ ਕਹੂੰ, ਆਪਨੇ ਦਿਲ ਕੀ ਬਾਤ॥
 ਕਬੀਰ, ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਏਕ ਤੂੰ, ਆਤਮਕੇ ਆਧਾਰ।
 ਜੋ ਤੁਮ ਛਾਂਡੋਂ ਹਾਥ, ਤੋ ਕੌਨ ਉਤਾਰੈ ਪਾਰ॥

(5)

ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਦੇਵ ਭਗਵਾਨ-ਭਗਵਾਨ,
 ਦੀਓ ਕਾਟ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਂਸੀ॥ਟੇਕ॥
 ਅਵਗੁਣ ਕੀਏ ਘਨੇਰੇ, ਫਿਰ ਭੀ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਹਮ ਤੇਰੇ।
 ਦਾਸ ਕੋ ਜਾਨ ਕੈ ਨਿਪਟ ਨਦਾਨ - ਹੋ ਨਾਦਾਨ,

ਮੋਹੇ ਬਖਸ਼ ਦੀਓ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ॥1॥
 ਮੇਰੇ ਉਠੈ ਉਮੰਗ ਸੀ ਦਿਲ ਮੈਂ, ਤੁਮੇ ਯਾਦ ਕਰੂੰ ਪਲ-ਪਲ ਮੈਂ।
 ਆਪਕਾ ਐਸਾ ਮੱਖਣ ਗਿਆਨ - ਹੋ ਗਿਆਨ,
 ਯੋ ਜਗਤ ਬਿਲੋਵੈ ਲਾਸੀ॥2॥
 ਯਾ ਦੁਨੀਆ ਸੁੱਖ ਸੇ ਸੋਵੈ, ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਉਠਕੈ ਰੋਵੈ।
 ਮੇਰਾ ਮੇਟੋ ਆਵਣ ਜਾਣ - ਹੋ ਜਾਣ,
 ਯਾ ਕਰੀਓ ਮੇਹਰ ਜਰਾ ਸੀ॥3॥
 ਨਹੀਂ ਤਪਤ ਜ਼ਿਲਾ ਪੈ ਜਲਨਾ, ਕੋਏ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਭੈ ਨਾ।
 ਰੋਗ ਕੱਟਿਆ ਸੁਮੇਰ ਸਮਾਨ - ਹੋ ਸਮਾਨ,
 ਯਾ ਗਈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਖਾਸੀਂ॥4॥
 ਤੁਮੇ ਕਹਾਂ ਢੂੰਢ ਕੇ ਲਿਆਉਂ, ਅਬ ਤੜਫ-2 ਰਹ ਜਾਉਂ।
 ਆਪ ਗਏ ਅਮਰ ਅਸਥਾਨ - ਹੋ ਅਸਥਾਨ,
 ਦਈ ਛੋੜ ਤੜਪਤੀ ਦਾਸੀ॥5॥
 ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਦਾਤਾ, ਆਪਕੀ ਘਣੀ ਸਤਾਵੈਂ ਬਾਤਾ।
 ਤੇਰਾ ਰਾਮਪਾਲ ਅਗਿਆਨ - ਹੋ ਅਗਿਆਨ,
 ਕੀਆ ਸਤਲੋਕ ਕਾ ਵਾਸੀ॥6॥

ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲੀ ਜਾਨ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ

ਭੋਜਨ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਰੋਟੀ ਤਥਾ ਸ਼ਬਜੀ ਆਦਿ ਦਾ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਭੀ ਉਸ ਗ੍ਰਾਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖਕੇ ਥਾਲੀ ਰੱਖਕੇ ਥਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਕਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦੇਵੋ, ਫਿਰ ਨਿਮਨ ਵਾਣੀ ਬੋਲਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰੋ। ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਗ੍ਰਾਸ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਭੋਗ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਖਾਏਂ “ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਦਾ ਬਚਿਆ-ਖੁਚਿਆ ਭੋਜਨ ਆਪਦੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇ, ਆਪ ਸਾਡੇ ਸਰਵ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੋ।”

ਗਰੀਬ, ਸੁੱਖ ਦੇਨਾ ਦੁੱਖ ਮੇਟਨਾ, ਤਾਜਾ ਰਾਖੇ ਤਨ।
ਸੁਰ ਤੇਤੀਸੇਂ ਖੁਸ਼ ਕੀਏ ਨਮਸਕਾਰ ਤੋਹੇ ਅੰਨ।1।
ਅੰਨ ਜਲ ਸਾਹਿਬ ਰੂਪ ਹੈ, ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਜਾਏ।
ਚਾਰੇਂ ਯੁੱਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ, ਆਤਮ ਭੋਗ ਲਗਾਏ।2।
ਜੋ ਆਪਨੇ ਸੋ ਔਰ ਕੇ, ਏਕੇ ਪੀੜ ਪਿਛਾਨ।
ਭੁੱ ਖਿਆਂ ਭੋਜਨ ਦੇਤ ਹੈਂ, ਪਹੁੰਚੇਗੇ ਪ੍ਰਵਾਨ।3।
ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਅਲਖ ਦਿਅਲੰ, ਤੇਰੇ ਪਲੜੈ ਤੁਲੈ ਨ ਲਾਲੰ।

ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਜਗਮਗ ਜੋਤੀ, ਤੇਰੇ ਪਲੜੇ ਤੁਲੈ ਨ ਮੋਤੀ।4।
 ਵੈਰਾਗਰ ਕਿਸ ਕਾਮ ਨ ਆਵੈ, ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਸਬ ਮਨ ਭਾਵੈ।
 ਵੈਰਾਗਰ ਹੈ ਪੱਥਰ ਭਾਰੀ, ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਆਪ ਮੁਰਾਰੀ।5।
 ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਮੇਟੈਂ ਪੀੜਾ, ਤੇਰੈ ਪਲੜੈ ਤੁਲੈ ਨ ਹੀਰਾ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਯੇ ਅੰਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ,
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਕਾ ਰਹਿਮਾ।6।

ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬੋਲੀ ਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ

ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਨ ਭਇਆ ਥੀਰ,
 ਰਖਸ਼ਾ ਕਰੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸਤਿ ਕਬੀਰ।
 (ਅੰਨਦੇਵ ਕੀ ਛੋਟੀ ਆਰਤੀ)

ਆਰਤੀ ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੁਮਹਾਰੀ, ਜਾਸੈਂ ਕਾਇਆ ਪਲੈਂ ਹਮਾਰੀ।
 ਰੋਟੀ ਆਦਿ ਰੂ ਰੋਟੀ ਅੰਤ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੂੰ ਗਾਵੈਂ ਸੰਤ।1।
 ਰੋਟੀ ਮੱਧ ਸਿੱਧ ਸਬ ਸਾਧ, ਰੋਟੀ ਦੇਵਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧ।
 ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਬਾਜੈਂ ਤੂਰ, ਰੋਟੀ ਅਨੰਤ ਲੋਕ ਭਰਪੂਰ।2।
 ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਰਾਟਾ ਰੰਭ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਹੈਂ ਰਣਖੰਭ।
 ਰਾਵਣ ਮਾਂਗਨ ਗਿਆ ਚੂਨ, ਤਾਤੇਂ ਲੰਕ ਭਈ ਬੇਰੂਨ।3।

ਮਾਂਡੀ ਬਾਜੀ ਖੇਲੇ ਜੁਵਾ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਪਰ ਕੈਰੋਂ ਪਾਂਡੋ ਮੂਵਾ।
 ਰੋਟੀ ਪੂਜਾ ਆਤਮ ਦੇਵ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮ ਸੇਵਾ।4।
 ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਹੈਂ ਸਬ ਰੰਗ, ਰੋਟੀ ਬਿਨਾ ਨ ਜੀਤੇ ਜੰਗ।
 ਰੋਟੀ ਮਾਂਗੀ ਗੋਰਖਨਾਥ, ਰੋਟੀ ਬਿਨਾਂ ਨ ਚਲੈ ਜਮਾਤ।5।
 ਰੋਟੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਦੇਵ ਕੂੰ ਪਾਈ, ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ ਖੁਧਿਆ ਮਿਟਾਈ।
 ਤੰਦੁਲ ਵਿਪਰ ਕੂੰ ਦੀਏ ਦੇਖ, ਰਚੀ ਸੁਦਾਮ ਪੁਰੀ ਅਲੇਖ।6।
 ਆਧੀਨ ਵਿਦੁਰ ਘਰ ਭੋਜਨ ਪਾਈ, ਕੈਰੋਂ ਬੂਡੇ ਮਾਨ ਬੜਾਈ।
 ਮਾਨ ਬੜਾਈ ਸੇ ਹਰਿ ਦੂਰ, ਆਜਿਜ ਕੇ ਹਰਿ ਸਦਾ ਹਜ਼ੂਰ।7।
 ਬੂਕ ਬਾਕਲਾ ਦੀਏ ਵਿਚਾਰ, ਭਯੇ ਚਕਵੈ ਕਈਕ ਬਾਰ।
 ਬੀਠਲ ਹੋ ਕਰ ਰੋਟੀ ਪਾਈ, ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਕਲਾ ਬਧਾਈ।8।
 ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਕੂੰ ਦੀਆ ਬੀਜ, ਜਾਕਾ ਖੇਤ ਨਪਾਇਆ ਰੀਝ।
 ਦਰੁਪਦ ਸੁਤਾ ਕੂੰ ਦੀਨਹੇ ਲੀਰ, ਜਾਕੇ ਅਨੰਤ ਬੜਾਏ ਚੀਰ।9।
 ਰੋਟੀ ਚਾਰ ਭਾਰਿਜਾ ਘਾਲੀ, ਨਰਸੀਲਾ ਕੀ ਹੁੰਡੀ ਝਾਲੀ।
 ਸਾਂਵਲਸ਼ਾਹ ਸਦਾ ਕਾ ਸ਼ਾਹੀ, ਜਾਕੀ ਹੁੰਡੀ ਤਤ ਪਰ ਲਹੀ।10।
 ਜੜ੍ਹ ਕੂੰ ਦੂਧ ਪਿਲਾਇਆ ਜਾਨ, ਪੂਜਾ ਖਾਏ ਗਏ ਪਾਸ਼ਾਣ।
 ਬਲਿ ਕੂੰ ਜਗ ਰਚੀ ਅਸਵਮੇਘ, ਬਾਵਨਾ ਹੋਕਰ ਆਏ ਉਮੇਦ।11।
 ਤੀਨ ਪੰਡ ਜਗ ਦੀਆ ਦਾਨ, ਬਾਵਨ ਕੂੰ ਬਲਿ ਛਲੇ ਨਿਦਾਨ।
 ਨਿਤ ਬੁਨ ਕਪੜਾ ਦੇਤੇ ਭਾਈ, ਜਾਕੈ ਨੌਂ ਲੱਖ ਬਾਲਦ ਆਈ।12।

* ਭੋਗ ਲਗਾਨੇ ਦੀ ਵਿਧੀ *

॥ਅਥ ਸ਼ਬਦ॥

ਮੇਕੂੰ ਕਹਾਂ ਢੂੰਡੇ ਰੇ ਬੰਦੇ, ਮੈਂ ਤੋ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਂ॥ਟੇਕ॥
 ਨਾ ਤੀਰਥ ਮੇਂ, ਨਾ ਮੂਰਤ ਮੇਂ, ਨਾ ਏਕਾਂਤ ਨਿਬਾਸ ਮੇਂ।
 ਨਾ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ, ਨਾ ਮਸਜਿਦ ਮੇਂ, ਨਾ ਕਾਸ਼ੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਂ॥1॥
 ਨਾ ਮੈਂ ਜਪ ਮੇਂ ਨਾ ਮੈਂ ਤਪ ਮੇਂ, ਨਾ ਵਰਤ ਉਪਵਾਸ ਮੇਂ॥
 ਨਾ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਆ ਕ੍ਰਮ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ, ਨਾ ਮੈਂ ਯੋਗ ਸੰਨਿਆਸ ਮੇਂ॥2॥
 ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਣ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪਿੰਡ ਮੇਂ, ਨਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਆਕਾਸ਼ ਮੇਂ।
 ਨਾ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ, ਸਬ ਸੁਵਾਂਸਨ ਕੇ ਸੁਵਾਂਸ ਮੇਂ॥3॥
 ਖੋਜੀ ਹੋਏ ਤੁਰੰਤ ਮਿਲ ਜਾਂਊਂ, ਇੱਕ ਪਲ ਹੀ ਕੀ ਤਲਾਸ਼ ਮੇਂ।
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਸੁਣੋ ਭਾਈ ਸਾਧੋ, ਮੈਂ ਤੋ ਹੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਮੇਂ॥4॥
 ਮਸਤਕ ਲਾਗ ਰਹੀ ਮਹਾਰੇ, ਗੁਰੂ ਚਰਣਨ ਕੀ ਧੂਰ॥ਟੇਕ॥
 ਜਬ ਯਹ ਧੂਲ ਚੜੀ ਮਸਤਿਕ ਪੈ, ਦੁਵਿਧਾ ਹੋ ਗਈ ਦੂਰ।
 ਈੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਧਿਆਨ ਧਰਤ ਹੈ, ਸੁਰਤੀ ਪਹੁੰਚੀ ਦੂਰ॥5॥
 ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਬਿਘਨ ਕੀ ਘਾਟੀ, ਨਿਕਸਤ ਬਿਰਲਾ ਸੂਰ।
 ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਲਾਏ, ਕਰੀ ਕਬੀਰਾ ਭਰਪੂਰ॥6॥

॥ਅਥ ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ॥

ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਬੇਦੰ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਦੰ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਅੰਤ ਰਾਮ
 ਤੂਹੀਂ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਆਦੰ॥1॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਤਿਲਕੰ ਤੂਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਮਾਲਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਰਾਮ ਰੂਪ ਵਿਸ਼ਾਲਾ॥2॥ਤੂਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਬਾਗੰ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਬੇਲਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪੁਸ਼ਪ ਰਾਮ ਰੂਪ
 ਨਿਬੇਲਾ॥3॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਤਰਵਰ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਖਾ। ਤੂਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਬਾਨੀ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਭਾਸ਼ਾ॥4॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪੂਜਾ
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪਾਤੀ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਦੇਵਲ ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਾਤੀ॥5॥
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪਾਤੀ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪੂਜਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਤੀਰਥ ਰਾਮ
 ਔਰ ਨਹੀਂ ਦੂਜਾ॥6॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਕਲਪਬ੍ਰਿਖਸ਼ ਔਰ
 ਕਾਮਧੈਨਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸੈਨਾ॥7॥
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮੋਰਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸੁਲਤਾਨ
 ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਹੈ ਉਜੀਰਾ॥8॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮੁਦਰਾ ਤੂਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਸੇਲੀ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮਤੰਗਾ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰਾ
 ਬੇਲੀ॥9॥ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਚੀਪੀ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਫਰੂਵਾ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ
 ਚੇਲਾ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂਵਾ॥10॥ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਕੱਸਤਿ ਤੂਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਲਾਲੰ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪਾਰਸ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮਾਲੰ॥11॥
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਹੀਰਾ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮੋਤੀ। ਤੂਹੀਂ ਵੈਰਾਗਰ ਰਾਮ

ਜਗਮਗ ਜੋਤੀ॥12॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪੌਹਮੀ ਧਰਨੀ ਅਕਾਸ਼ਾ।
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਕੂਰੰਭ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਹੈ ਕੈਲਾਸਾ॥13॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ
 ਸੂਰਜਿ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਚੰਦਾ। ਤੂਹੀਂ ਤਾਰਾਇਣ ਰਾਮ
 ਪਰਮਾਨੰਦਾ॥14॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪੰਨਾ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪਾਨੀ।
 ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਰਾਮ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਜਾਨੀ॥15॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ
 ਕਾਰਤਗ ਸਵਾਮੀਂ ਗਣੇਸ਼ਾ। ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰਾਮ ਧਾਰੋਂ
 ਹਮੇਸ਼ਾ॥16॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਲੱਛਮੀਂ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਗੌਰਾ। ਤੂਹੀਂ
 ਸਾਵਿੱਤਰੀ ਰਾਮ ਓਮ ਅੰਗ ਤੋਰਾ॥17॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾ
 ਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਸ਼ਣੂ ਰਾਮ ਜੈ ਜੈ ਅਦੇਸ਼ਾ॥18॥
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਇੰਦਰ ਤੂਹੀਂ ਹੈ ਕੁਬੇਰਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਬਰੁਣ
 ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਧਰਮ ਧੀਰਾ॥19॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸਰਬੰਗ ਸਕਲ
 ਬਿਆਪੀ। ਤੈਂਹੀ ਆਪਣੀ ਰਾਮ ਥਾਪਿਨ ਥਾਪੀ॥20॥ਤੂਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਪਿੰਡਾ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸੁਵਾਸਾ। ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰਾਮ
 ਧਰੇ ਗਰੀਬਦਾਸਾ॥21॥1॥

॥ਰੁਮਾਲ ਦਾ ਸ਼ਬਦ॥

ਦ੍ਰੋਪਦ ਸੁਤਾ ਕੂੰ ਦੀਨਹੋਂ ਲੀਰ, ਜਾਕੇ ਅਨੰਤ ਬੜਾਏ ਚੀਰ।
 ਰੁਕਮਣੀ ਕਰ ਪਕੜਾ ਮੁਸਕਾਈ, ਅਨੰਤ ਕਹਾ ਮੋਕੂੰ ਸਮਝਾਈ।
 ਦੁਸ਼ਾਸਨ ਕੂੰ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਪਕਰੀ, ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਸਕਲ ਮੇਂ ਸਿਖਰੀ।

ਜੋ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਪਛੋੜੀ ਹੋਈ, ਹਮਰਾ ਨਾਮ ਨੇ ਲੇਵੈ ਕੋਈ।
 ਤਨ ਦੇਹੀ ਸੇ ਪਾਸਾ ਡਾਰਿ, ਪਹੁੰਚੇ ਸੂਖਸ਼ਮ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਖੈਂਚਤ - ਖੈਂਚਤ ਖੈਂਚ ਕਸੀਸ਼ਾ, ਸਿਰ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਜਗਦੀਸ਼ਾ।
 ਸ਼ੰਖੋਂ ਚੀਰ ਪਿਤੰਬਰ ਝੀਨੇ, ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕਾਰਣ ਸਾਹਿਬ ਕੀਨਹੇਂ।
 ਸੰਖੋਂ ਚੀਰ ਪਿਤੰਬਰ ਡਾਰੇ, ਦੁਰਸ਼ਾਸਨ ਸੇ ਯੋਧਾ ਹਾਰੇ।
 ਦ੍ਰੋਪਦ ਸੁਤਾ ਕੈਂ ਚੀਰ ਬੜਾਏ, ਸੰਖ ਅਸ਼ੰਖੋਂ ਪਾਰ ਨਾ ਪਾਏ।
 ਨਿੰਤ ਬੁਨ ਕਪੜਾ ਦੇਤੇ ਭਾਈ, ਜਾਕੈ ਨੌਂ ਲੱਖ ਬਾਲਦ ਆਈ।
 ਅਵਗਤ ਕੇਸ਼ੋ ਨਾਮ ਕਬੀਰ, ਤਾਤੈਂ ਟੁਟੈਂ ਜਮ ਜੰਜੀਰ।

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਅਬ ਰਸ ਗੋਰਸ ਕਾ ਸੁਨੋਂ ਬਿਆਨਾ। ਖਰਿ ਖਾਂਡ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਨਾ॥
 ਮੋਹਨਭੋਗ ਮਾਨਸੀ ਪੂਜਾ। ਮੇਵਾ ਮਿਸ਼ਰੀ ਕਾ ਹੈ ਕੂਜਾ॥
 ਲੱਛੂ ਜਲੇਬੀ ਲਾਡ ਕਚੌਰੀ। ਖੁਰਮੈਂ ਭੋਗੈਂ ਆਤਮ ਬੋਰੀ॥
 ਦਹੀ ਬੜੇ ਨੁਕਤੀ ਪ੍ਰਸਾਦੰ। ਪੂਰੀ ਮਾਂਡੇ ਆਦਿ ਅਨਾਦੰ॥
 ਧੋਵਾ ਦਾਲ ਮੁਨੱਕਾ ਦਾਖੰ। ਗਿਰੀ ਛੁਹਾਰੇ ਮੇਵਾ ਭਾਖੰ॥
 ਨਿਮਕ ਨੂਨ ਔਰ ਘ੍ਰੁਤ ਕਹਾਵੈਂ। ਦੂਧ ਦਹੀ ਤੋ ਸਬਮਨ ਭਾਵੈਂ॥
 ਸ਼ੱਕਰ ਗੁੜ ਕੀ ਹੋਤ ਪੰਜੀਰੀ। ਮਾਂਹਿ ਜਮਾਇਨ ਘਾਲੈਂ ਪੀਰੀ॥
 ਜੀਰਾ ਹੀਂਗ ਮਿਰਚ ਹੋਹਿੰਲਾਲਾ। ਜਬ ਯੌਹ ਕਹੀਏ ਅਜਬ ਮਸਾਲਾ॥

ਛਾਹਿ ਛਿਕਨਿਆ ਚਿੰਤਾਮਣੀ। ਗੋਰਸ ਪਿਆ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਧਣੀ॥
 ਪਾਪੜ ਬੀਨਿ ਮਸਾਲੇ ਸਾਰੇ। ਛੱਤੀਸੋਂ ਬਿੰਜਰ ਅਧਿਕਾਰੇ॥
 ਸਹਤ ਆਮ ਨਿੰਬੂ ਨੌਰੰਗੀ। ਬਦਰੀ ਬੇਰੰ ਤੂਤ ਸਿਰੰਗੀ॥
 ਯੇਤਾ ਭੋਗ ਭੁਗਾਵੈ ਕੋਈ। ਪਰਮਾਤਮ ਕੈ ਚੜੈ ਰਸੋਈ॥
 ਦਾਸਗਰੀਬ ਅੰਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ, ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਕਾ ਰਹਿਮਾ॥

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਆਜ ਮਿਲਨ ਬਧਾਈਆਂ ਜੀ ਸੰਗਤੇ ਭੋਗ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਿਆ।
 ਸੁੱਖ ਦੇਨਾ ਦੁੱਖ ਮੇਟਨਾ - ਤਾਜਾ ਰਾਖੇ ਤਨ।
 ਸੁਰ ਤੇਤੀਸੋਂ ਖੋਸ਼ ਕੀਏ - ਨਮਸਕਾਰ ਤੋਹੇ ਅੰਨ।
 ਅੰਨ ਜਲ ਸਾਹਿਬ ਰੂਪ ਹੈ, ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਜਾਏ।
 ਚਾਰੋਂ ਯੁੱਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ, ਆਤਮ ਭੋਗ ਲਗਾਏ।2।
 ਜੋ ਆਪਨੇ ਸੋ ਔਰ ਕੇ, ਏਕੇ ਪੀੜ ਪਿਛਾਨ।
 ਭੁੱਖਿਆਂ ਭੋਜਨ ਦੇਤ ਹੈਂ, ਪਹੁੰਚੇਗੇ ਪ੍ਰਵਾਨ।3।
 ਲੱਖ ਚੌਰਾਸੀ ਜੀਵ ਕਾ, ਭੋਜਨ ਵਸੇ ਅਕਾਸ਼।
 ਕਰਤਾ ਬਰਸ਼ੈ ਨੀਰ ਹੋਇ, ਪੂਰੈ ਸਬ ਕੀ ਆਸ।
 ਦੇਤੇ ਕੋ ਹਰ ਦੇਤ ਹੈਂ, ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੇ ਆਨ।
 ਅੰਨ ਦੇਵਾ ਮਾਂਗਤ ਫਿਰੈਂ, ਸਾਹਿਬ ਸੁਨੈਂ ਨਾ ਕਾਨ।
 ਧਰਮ ਤੋ ਧਸਕੈ ਨਹੀਂ, ਧਸਕੈ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ।

ਬੈਰਾਇਤ ਮੇਂ ਬੈਰ ਹੈ, ਕਿਜੈ ਆਤਮ ਪੋਸ਼।
 ਇੱਕ ਯੱਗ ਹੈ ਧਰਮ ਕੀ, ਦੂਜੀ ਯੱਗ ਹੈ ਧਿਆਨ।
 ਤੀਜੀ ਯੱਗ ਹੈ ਹਵਨ ਕੀ, ਚੌਥੀ ਯੱਗ ਪ੍ਰਣਾਮ।
 ਖੁਲਿਆ ਭੰਡਾਰਾ ਗੈਬ ਕਾ, ਬਿਨ ਚਿੱਠੀ ਬਿਨ ਨਾਮ।
 ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਮੁਕਤਾ ਤੁਲੈ, ਧੰਨ ਕੇਸੋ ਬਲਿ ਜਾਂਵ॥

ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਰੂਪ ਬੰਦੀਛੋੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
 ਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਬੰਦੀਛੋੜ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
 ਆਪਦਾ ਭੋਗ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਆਪ ਆਪਣੀ ਪਵਿੱਤਰ
 ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਤਥਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ,
 ਬੰਦੀਛੋੜ। ਔਰ ਕਿਸੀ ਪਾਠੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ
 ਅਸ਼ੁੱਧੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੀ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ
 ਕਮੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤੁਛ ਬੁੱਧੀ ਜੀਵ ਮੰਨ ਕੇ ਮਾਫ
 ਕਰਨਾ। ॥ਸਤ ਸਾਹਿਬ॥

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਆਜ ਲੱਗਿਆ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਭੋਗ, ਦੀਨ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਪਾਠੀ ਕਾ।
 ਕੋਈ ਜਗਿਆ ਪੂਰਬਲਾ ਭਾਗ, ਸਫਲ ਹੂਆ ਦਿਨ ਜਿੰਦਗਾਨੀ ਕਾਟੇਕ।
 ਵਿਅੰਜਨ ਛੱਤੀਸਿੰ ਯਹ ਨਾ ਚਾਵੈਂ, ਜੋ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਰੂਚੀ ਰੂਚੀ ਪਾਵੈਂ।
 ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਲੂਣਾ ਯੇ ਖਾ ਜਾਵੈਂ, ਭਾਵ ਲੇ ਦੇਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਾ॥1॥

ਸੰਮਨ ਜੀ ਨੇ ਭੋਗ ਲਗਾਇਆ, ਸਿਰ ਲੜਕੇ ਕਾ ਕਾਟ ਕੈ ਲਿਆਇਆ।
 ਬੰਦੀਛੋੜ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਜਿਵਾਇਆ, ਪਾਇਆ ਫਲ ਸੰਤ ਜਜਮਾਨੀ ਕਾ।2।
 ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਯਹ ਭੋਗ ਲਗ ਜਾਏ, ਉਨਕੇ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਨਸਾਏ।
 ਕੋਟਿ ਤੀਰਥ ਕਾ ਫਲ ਵੇ ਪਾਏ, ਲਾਭ ਯਹ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ।3।
 ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਅਨਮੋਲ, ਇਸੇ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੈਂ ਅਨਬੋਲ।
 ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭੇਦ ਦੀਆ ਸਬ ਖੋਲ੍ਹ, ਆਪਨੀ ਸਤਲੋਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾ।4।
 ਬਲੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਧਰਮ ਕੀਆ ਥਾ, ਹਰਿ ਨੇ ਆਕੇ ਦਾਨ ਲੀਆ ਥਾ।
 ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ ਕਾ ਰਾਜ ਦੀਆ ਥਾ, ਉਂਚਾ ਹੈ ਦਰਜਾ ਦਾਨੀ ਕਾ।5।
 ਧਰਮ ਦਾਸ ਨੇ ਯੱਗ ਰਚਾਈ, ਬਿਨ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਜੀਉਂ ਗੁਸਾਂਈਂ।
 ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਈ, ਭਾਵ ਲਿਆ ਦੇਖ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਾ।6।
 ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਮੋਹ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਸੋਇ, ਜਗਤ ਮੇਂ ਜੀਵਨ ਹੈ ਦਿਨ ਦੋਇ।
 ਪਤਾ ਨਾ ਆਵਨ ਹੋ ਕੈ ਨਾ ਹੋਇ, ਤੇਰੇ ਇਸ ਸਵਾਂਸ ਸੈਲਾਨਿ ਕਾ।7।
 ਜੀਵ ਜੋ ਨਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਆਇਆ, ਭੇਦ ਨਾ ਉਸੇ ਭਜਨ ਕਾ ਪਾਇਆ।
 ਗਰੀਬਦਾਸ ਕੋ ਭੀ ਬਾਵਲਾ ਬਤਾਇਆ,
 ਕਿਆ ਕਰ ਲੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਸਿਆਨੀ ਕਾ।8।
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਭੇਦ ਜੋ ਪਾਇਆ,
 ਗੁਰੂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸਫਲ ਬਨਾਇਆ।
 ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਕੋ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਧਾਮ ਛੁੜਾਨੀ ਕਾ।9।

* ਪਾਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨਤੀ *

ਹਮ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤੇ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇਰੇ ਆਗੈ, ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਆਗੈ॥ਟੇਕ॥
 ਗਰੀਬ, ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ, ਸੁਨੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ।
 ਜਲ ਕੀ ਬੂੰਦ ਮਹਲ ਰਚਿਆ, ਭਲਾ ਬਣਾਇਆ ਸਾਜ।1।
 ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਵਿਨਤੀ, ਸੁਨੀਓ ਅਰਜ ਅਵਾਜ।
 ਮਾਦ੍ਰ ਪਿਦ੍ਰ ਕਰੀਮ ਤੂੰ, ਪੁੱਤਰ ਪਿਤਾ ਕੂੰ ਲਾਜ।2।
 ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਵਿਨਤੀ, ਕਰ ਜੋਰੂੰ ਕਰਤਾਰ।
 ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕੁਰਬਾਨੰ ਜਾਂ, ਦੀਜੈ ਮੋਹੇ ਦੀਦਾਰ।3।
 ਮਾਲਿਕ ਮੀਰਾਂ ਮਹਿਰਬਾਨ, ਸੁਨੀਓ ਅਰਜ ਅਵਾਜ।
 ਪੰਜਾ ਰਾਖੇ ਸ਼ੀਸ਼ ਪਰ, ਜਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤ ਤਿਰਾਸ।4।
 ਮੀਰਾਂ ਮੋਪੇ ਮਿਹਿਰ ਕਰ, ਮੈਂ ਆਇਆ ਤੱਕ ਸ਼ਿਆਮ।
 ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਮਰੇ ਆਸਰੈ, ਬਾਂਦੀ ਜਾਮ ਗੁਲਾਮ।5।
 ਮੈਂ ਸਮਰਥ ਕੇ ਆਸਰੈ, ਦਮ ਕਦਮ ਕਰਤਾਰ।
 ਗਫਲਤ ਮੇਰੀ ਦੂਰ ਕਰੋ, ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੂੰ ਦਰਬਾਰ।6।
 ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਕੇ ਆਸਰੈ, ਅਜਰਾ ਵਰ ਕੀ ਸ਼ਿਯਾਮ।
 ਅਰਥ, ਧੂਮ, ਕਾਮ, ਮੋਕਸ਼ ਹੋਂਹੀ, ਸਮਰਥ ਰਾਜਾ ਰਾਮ।7।
 ਅਰਜ ਅਵਾਜ ਅਨਾਥ ਕੀ, ਆਜਿਜ ਕੀ ਅਰਦਾਸ।

ਆਵਨ ਜਾਨ ਮੇਟਿਓ, ਦੀਜੀਓ ਨਿਸ਼ਚਲ ਬਾਸ।8।
 ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਕਾ, ਏਕ ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਭਾਰ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀਰ ਹੈਂ, ਕੁਲ ਕੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ।9।
 ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਪਾਪ ਸਬ, ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਮੈਲ।
 ਜਾਨਤ ਹੈ ਜਗਦੀਸ਼ ਤੂੰ, ਜੋਰ ਕੀਏ ਬਦਫੈਲ।10।
 ਅਲਲ ਪੰਖ ਅਨੁਰਾਗ ਹੈ, ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਰਹੈ ਥੀਰ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਉਧਾਰੀਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਕਬੀਰ।11।
 ਅਕਾਲ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਹਿਬ ਧਨੀ, ਅਬਿਗਤ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ।
 ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਸ਼ਰਣੈ ਲਗਿਆ, ਕਾਟੋ ਯਮ ਫਾਂਸੀ।12।

॥ਸ਼ਬਦ (ਵਧਾਈ)॥

ਹਮਾਰੇ ਹੂਆ ਪਾਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਧਾਈ ਮੈਂ ਬਾਂਟੂੰਗੀ।
 ਹਮਾਰੈ ਆਏ ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਵਧਾਈ ਮੈਂ ਬਾਂਟੂੰਗੀ।
 ਹਮਾਰੈ ਆਏ ਗਰੀਬਦਾਸ ਵਧਾਈ ਮੈਂ ਬਾਂਟੂੰਗੀ।ਟੇਕ।
 ਅਮਰ ਲੋਕ ਸੇ ਚਲ ਕਰ ਆਏ, ਭਵਬੰਧਨ ਸੇ ਜੀਵ ਛੁਡਾਏ।
 ਦੇ ਮੰਤਰ (ਨਾਮ) ਸਤਲੋਕ ਪਠਾਏ, ਯੇ ਦੇਤੇ ਨਿਸ਼ਚਲ ਬਾਸ।1।
 ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੇ ਹਰਦਮ ਤੋਲੂੰ, ਘਰ-ਘਰ ਮੇਂ ਮੈਂ ਕਹਤੀ ਡੋਲੂੰ।
 ਦੁਸ਼ਮਨ ਮੀਤ ਸਭੀ ਸੇ ਬੋਲੂੰ, ਤੁਮ ਕਰੀਓ ਅਵਨ ਕੀ ਖਿਆਸ।2।

ਮਹਾਰੇ ਭਗਤ ਮਹਾਤਮਾ ਆਵੈਂਗੇ, ਵੇ ਸ਼ਬਦ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਾਵੇਂਗੇ।
 ਹਮਾਰੇ ਭ੍ਰਮ ਭੂਤ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ, ਫਿਰ ਹੋਵੈ ਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ।3।
 ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਬ ਹੀ ਆਨਾ, ਆਪਸ ਕੇ ਮਤ ਭੇਦ ਭੂਲਾਨਾ।
 ਕੋਇ ਦਿਨ ਮੇਂ ਸਬਕੋ ਚਲੇ ਜਾਣਾ, ਜਾ ਝੂਠੀ ਜੱਗ ਕੀ ਆਸ।4।
 ਦੁੱਖ ਮੇਟੈਂ ਔਰ ਸੁੱਖ ਕਾ ਦਾਤਾ, ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਆਪ ਵਿਧਾਤਾ।
 ਜਬ ਚਾਹੇ ਚੋਲਾ ਧਰ ਆਤਾ, ਹੂਆ ਸੁਲਤਾਨੀ ਕੈ ਖਵਾਸ।5।
 ਕਾਸ਼ੀ ਮੇਂ ਕੇਸ਼ਵ ਬਣ ਆਇਆ, ਸੰਮਨ ਕੇ ਘਰ ਭੋਗ ਲਗਾਇਆ।
 ਸੇਊ ਧੜ ਪਰ ਸ਼ੀਸ਼ ਚੜ੍ਹਾਇਆ, ਯਹ ਕਾਟੈਂ ਕਰਮ ਕੀ ਫਾਂਸ।6।
 ਜਿਸ ਘਰ ਕਾ ਯਹ ਹੋਤਾ ਪਾਠ ਜੀ, ਉਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਠਾਠ ਜੀ।
 ਭਗਤੀ ਬਹੁਨੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਬਾਟ ਜੀ, ਜਿਨ ਕੋ ਲਗੀ ਨਾ ਭਜਨ ਕੀ ਪਿਆਸ।7।
 ਗੁਰੂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਗੁਣ ਗਾਤਾ ਹੈ, ਦਾਸ ਰਾਮਪਾਲ ਕੋ ਸਮਝਾਤਾ ਹੈ।
 ਭਜਨ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਸੁੱਖ ਪਾਤਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਤੀ ਹੋ ਖਾਸ।8।

॥ਸਤ ਸਾਹਿਬ॥

ਸ਼ੰਕਾ-ਸਮਾਧਾਨ

ਨਿਵੇਦਨ :- ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਗਤਆਤਮਾ ਇਹ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿ ਤਾਂ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਗੁਣ (ਰਜਗੁਣ-ਬ੍ਰਹਮਾ, ਸਤਗੁਣ-ਵਿਸ਼ਣੂ, ਤਮਗੁਣ-ਸ਼ਿਵ) ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਮੰਤਰ ਜਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਿਵੇਦਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਸੀਂ ਕਾਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਸੁਵਿਧਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਬ੍ਰਹਮਾ-ਵਿਸ਼ਣੂ-ਸ਼ਿਵ ਆਦਿ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਜਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈੱਕਸ਼ਨ (ਲਾਭ) ਲੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਬਿਲ (ਖਰਚ) ਭਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਜਲੀ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਲ ਭਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਟੈਲੀਫੋਨ (ਦੂਰਭਾਸ਼) ਦਾ ਬਿਲ ਵ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਿਲ ਆਦਿ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਆਪ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਹੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਪੁੰਨ ਹੀਨ ਹੋ ਗਏ

ਹੋ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪਨੂੰ ਧੰਨ ਲਾਭ ਅਦਿ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਦਾਸ (ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ) ਆਪਦਾ ਗਾਰੰਟਰ (ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ) ਬਣਕੇ ਇਸ ਕਾਲ ਲੋਕ ਦੀ ਇੱਕ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਬ੍ਰਹਮਾ-ਵਿਸ਼ਣੂ-ਸ਼ਿਵ-ਗਣੇਸ਼-ਮਾਤਾ ਆਦਿ) ਤੋਂ ਆਪਨੂੰ ਸਰਵ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪੁਨਰ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਏਗਾ ਤਥਾ ਆਪਨੇ ਇਸ ਮੰਤਰ ਦੇ ਜਾਪ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿੱਲ ਭਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੰਤਰ ਪ੍ਰਥਮ (ਸਤਿ ਸੁਕਰਿਤ ਅਵਿਗਤ ਕਬੀਰ) ਹੈ ਇਹ ਆਪਦੀ ਪੂਜਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਥਾ ਸਤਿਅਮ ਲਾਭ (ਫਲ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਤਿਅਮ ਦਾ ਅਰਥ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਅਰਥਾਤ ਸਾਨੂੰ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤਿਨਾਮ ਆਪਨੂੰ (ਸੱਚਾ ਨਾਮ) ਹੋਰ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਦੋ ਮੰਤਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਕਾਲ ਦੇ ਇੱਕੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਰਿੱਣ ਉਤਾਰਣ ਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਬ੍ਰਹਮ (ਛਰ ਪੁਰਸ਼) ਅਰਥਾਤ ਕਾਲ ਦਾ ਰਿੱਣ ਉਤਾਰਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਰਵ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਗੀਤਾ ਅ:ਨੰ. 18 ਦੇ ਸਲੋਕ ਨੰ. 62-63-64-66 ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਹੈ:-

ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 62

ਤਮ, ਏਵ, ਸ਼ਰਣਮ, ਗੱਛ, ਸਰਵਭਾਵੇਨ, ਭਾਰਤ,
ਤਤਪ੍ਰਸਾਦਾਤ, ਪਰਾਮ, ਸ਼ਾਂਤਿਮ. ਸਥਾਨਮ, ਪ੍ਰਾਪਯਸਿ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤਮ॥62॥

ਅਨੁਵਾਦ : (ਭਾਰਤ) ਹੇ ਭਾਰਤ! ਤੂੰ (ਸਰਵਭਾਵੇਨ) ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ (ਤਮ) ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ (ਏਵ) ਹੀ (ਸ਼ਰਣਮ) ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ (ਗੱਛ) ਜਾ। (ਤਤਪ੍ਰਸਾਦਾਤ) ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੋਂ ਹੀ ਤੂੰ (ਪਰਾਮ) ਪਰਮ (ਸ਼ਾਂਤਿਮ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਤਥਾ (ਸ਼ਾਸ਼ਵਤਮ) ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਤਿ (ਸਥਾਨਮ) ਸਥਾਨ/ਧਾਮ/ਲੋਕ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਲੋਕ ਨੂੰ (ਪ੍ਰਾਪਯਸਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏਂਗਾ। (62)

ਅਨੁਵਾਦ : ਹੇ ਭਾਰਤ ! ਤੂੰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਹੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੋਂ ਹੀ ਤੂੰ ਪਰਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਤਥਾ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਤਿ ਸਥਾਨ/ਧਾਮ/ਲੋਕ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਲੋਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏਂਗਾ।

ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 63

ਇਤਿ, ਤੇ, ਗਯਾਨਮ, ਗਹੁਯਾਤ, ਗਹੁਯਤਰਮ, ਮਯਾ,
ਵਿਮ੍ਰਸ਼ਯ, ਏਤਤ, ਅਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਯਥਾ, ਇੱਛਸਿ, ਤਥਾ, ਕਰੁ॥63॥

ਅਨੁਵਾਦ : (ਇਤਿ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਗਹੁਯਾਤ) ਗੋਪਨੀਯ ਤੋਂ (ਗਹੁਯਤਰਮ) ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਯ (ਗਯਾਨਮ) ਗਿਆਨ (ਮਯਾ) ਮੈਂ (ਤੇ)

ਤੈਨੂੰ (ਆਖਿਆਤਮ) ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ (ਏਤਤ) ਇਸ ਰਹੱਸਯੁਕਤ ਗਿਆਨ ਨੂੰ (ਅਸ਼ੋਸ਼ਣ) ਪੂਰਣਤਾ (ਵਿਸ਼ੁਸ਼ਯ) ਭਲੀਭਾਂਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇ (ਯਥਾ) ਜਿਵੇਂ (ਇੱਛਾਸਿ) ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਤਥਾ) ਵੈਸੇ ਹੀ (ਕਰੂ) ਕਰ। (63)

ਅਨੁਵਾਦ : ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੋਪਨੀਯ ਤੋਂ ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਯ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਰਹੱਸਯੁਕਤ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪੂਰਣਤਾ ਭਲੀਭਾਂਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕਰ। ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 64

ਸਰਵਗੁਹਯਤਮਮ, ਭੂਯਹ ਸ੍ਰਣ, ਮੇ, ਪਰਮਮ, ਵਚਹ,
ਇਸ਼ਟਹ, ਅਸਿ, ਮੇ, ਦ੍ਰੁਤਮ, ਇਤਿ, ਤਤਹ, ਵਕਸ਼ਯਾਮਿ, ਤੇ ਹਿੰਤਮ॥64॥

ਅਨੁਵਾਦ : (ਸਰਵਗੁਹਯਤਮਮ) ਸੰਪੂਰਣ ਗੋਪਨੀਓਂ ਤੋਂ ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਏ (ਮੇ) ਮੇਰੇ (ਪਰਮਮ) ਪਰਮ ਰਹੱਸਯੁਕਤ (ਹਿੰਤਮ) ਹਿੰਤਕਾਰਕ (ਵਚਹ) ਵਚਨ (ਤੇ) ਤੈਨੂੰ (ਭੂਯਹ) ਫਿਰ (ਵਕਸ਼ਯਾਮਿ) ਕਹੂੰਗਾ (ਤਤਹ) ਇਸਨੂੰ (ਸ੍ਰੁਣ) ਸੁਣ (ਇਤਿ) ਇਹ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ (ਮੇ) ਮੇਰਾ (ਦ੍ਰੁਤਮ) ਪੱਕਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ (ਇਸ਼ਟਹ) ਇਸ਼ਟ ਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਯਦੇਵ (ਅਸਿ) ਹੈ। (64)

ਅਨੁਵਾਦ : ਸੰਪੂਰਣ ਗੋਪਨੀਓਂ ਤੋਂ ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਏ ਮੇਰੇ ਪਰਮ ਰਹੱਸਯੁਕਤ ਹਿੰਤਕਾਰਕ ਵਚਨ ਤੈਨੂੰ ਫਿਰ ਕਹੂੰਗਾ ਇਸਨੂੰ ਸੁਣ ਇਹ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰਾ ਪੱਕਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇਸ਼ਟ

ਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਯਦੇਵ ਹੈ।

ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 66

ਸਰਵਧਰਮਾਨ, ਪਰਿਤਯਜਯ, ਮਾਮ, ਏਕਮ, ਸ਼ਰਣਮ, ਵ੍ਰਜ,
ਅਹਮ, ਤਵਾਮ, ਸਰਵਪਾਪੇਭਹ, ਮੋਕਸ਼ਯਿਸ਼ਯਾਮਿ, ਮਾ, ਸੁਚਹ॥66॥

ਅਨੁਵਾਦ :- ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਏ 18 ਸਲੋਕ 62 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਸਲੋਕ 66 ਵਿੱਚ ਭੀ ਉਸੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ (ਮਾਮ) ਮੇਰੀ (ਸਰਵਧਰਮਾਨ) ਸੰਪੂਰਣ ਪੂਜਾਵਾਂ ਨੂੰ (ਮਾਮ) ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ (ਪਰਿਤਯਜਯ) ਤਿਆਗਕੇ ਤੂੰ ਕੇਵਲ (ਏਕਮ) ਇੱਕ ਉਸ ਅਦਿਵਤੀਏ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ (ਸ਼ਰਣਮ) ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ (ਵ੍ਰਜ) ਜਾ। (ਅਹਮ) ਮੈਂ (ਤਵਾ) ਤੈਨੂੰ (ਸਰਵਪਾਪੇਭਯਹ) ਸੰਪੂਰਣ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ (ਮੋਕਸ਼ਯਿਸ਼ਯਾਮਿ) ਛੁੱਟਵਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤੂੰ (ਮਾ, ਸੁਚਹ) ਸ਼ੋਕ ਮਤ ਕਰ।

ਅਨੁਵਾਦ : ਮੇਰੀ ਸੰਪੂਰਣ ਪੂਜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗਕੇ ਤੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਉਸ ਅਦਿਵਤੀਏ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੰਪੂਰਣ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟਵਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤੂੰ ਸ਼ੋਕ ਮਤ ਕਰ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਵਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ (ਬ੍ਰਹਮ ਅਰਥਾਤ ਫਰ ਪੁਰਸ਼) ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜੁਨ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਜਨਮ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਬਣੀ

ਰਹੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਪਰਮਸ਼ਾਂਤੀ ਤਥਾ ਸਤਿਲੋਕ ਜਾਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਹ। ਉਸਦੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਸਰਵ ਧਾਰਮਿਕ ਪੂਜਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਨਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਥਮ ਮੰਤਰ ਦੇ ਜਾਪ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਫਿਰ ਸਰਵ ਭਾਵ ਨਾਲ ਉਸ ਇੱਕ (ਸਰਵ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੂਸਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਅਦਿਵਤੀਏ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ) ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਰਵ ਪਾਪਾਂ (ਰਿਣਾਂ) ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰ ਤਥਾ ਸਤਿਨਾਮ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮੰਤਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਬੂਹਮ ਅਰਥਾਤ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਤੋਂ ਹੋਕੇ ਸਤਲੋਕ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਕਰਾਇਆ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੀਸਰਾ ਮੰਤਰ ਸਤਿ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥਾਤ ਸਾਰ ਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਸਤਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾਏਗਾ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਿਣ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਸਵਦੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ (No Due Certificate) ਰਿਣ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੋਏਗਾ, ਤਦ ਉਸਦਾ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਇਸ ਕਾਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰਿਣੀ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਨੂੰ ਸਾਹੂਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਉਸਦੇ ਲਈ ਕਵਿਰਦੇਵ (ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਕਬਿਰ ਸਾਹੇਬ) ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ (Representative) ਬਣਾਕੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਾਸ ਆਪ ਦਾ (Guaranter) ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣੇਗਾ ਤਥਾ ਬ੍ਰਹਮਾ-ਵਿਸ਼ਨੂ-ਸ਼ਿਵ ਆਦਿ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਦੇ ਪੁਨ: ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ (ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਲਾਭ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਵਾਏਗਾ ਜੋ ਆਪਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਆਪ ਇੱਥੋਂ ਆਪ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਦ ਤੱਕ ਆਪਨੂੰ ਸਰਵ ਭੌਤਿਕ ਸਵਿਧਾਵਾਂ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਤਥਾ ਆਪ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਅਧਿੱਕ ਭਗਤੀ ਧਨੀ ਬਣ ਸਕੋਗੇ। ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਮਲ ਬਣੇ ਹਨ ਜਦ ਅਸੀਂ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਕੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ

1. ਮੂਲ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਗਣੇਸ਼ ਜੀ
2. ਸੁਆਦ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਸਾਵਿੱਤਰੀ-ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ
3. ਨਾਭੀ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਲੱਕਸ਼ਮੀ ਤਥਾ ਵਿਸ਼ਨੂ ਜੀ
4. ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਪਾਰਵਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਜੀ

5. ਕੰਠ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਦੁਰਗਾ (ਅਸ਼ਟੰਗੀ) ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ ਤਦ ਹੀ ਜਾ ਸਕਾਂਗੇ ਜਦ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਣ ਅਦਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਪ੍ਰਥਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਦੇ ਸਰਵ ਕਮਲ ਖਿਲ ਜਾਣਗੇ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਰਿਣ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਓਗੇ। ਜਦ ਆਪ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਛੱਡਕੇ ਚੱਲੋਂਗੇ ਤਾਂ ਆਪਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਮਿਲੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਦੇ ਸਰਵ ਰਿਣ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਸੀਂ ਪੂਜਾ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਮਾਲਿਕ ਕਵਿਰਦੇਵ (ਕਵਿਰ ਸਾਹੇਬ) ਦੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਤੀਵਰਤਾ ਪਤਨੀ ਪੂਜਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਥੋਚਿੱਤ ਆਦਰ ਸਭ ਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਦੇਵਰ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਤਥਾ ਜੇਠ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਸ ਅਤੇ ਸਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਠੀਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਬੀਰ ਭਗਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਸਫਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਸਲਈ ਕਿਸੀ ਅਨਜਾਨ ਦੇ ਬਹਿਕਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮਤ ਆਉਣਾ ਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਗਤੀ ਸਰਵ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ।